

შპს საქაერონავიგაცია

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა
და
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
მომზადებული
ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა.....	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	6
სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	8
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები	10
1. კომპანია და მისი საქმიანობა.....	10
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა	10
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები, და სააღრიცხვო პოლიტიკის განხორციელების დროს გამოყენებული განსჯა	19
4. საანგარიშგებო პერიოდში ძალაში შესული ცვლილებები ფასს-ში	20
5. ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ეფექტური ან წინსწრებით დანერგილი	21
6. ძირითადი საშუალებები.....	25
7. არამატერიალური აქტივები.....	26
8. შეზღუდული ფულადი სახსრები.....	26
9. სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები.....	28
10. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და სხვა აქტივები	28
11. სესხის ფარგლებში შეზღუდული ფულადი სახსრები.....	29
12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	29
13. ნასესხები საშუალებები.....	29
14. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	31
15. შემოსავლის ანალიზი კატეგორიების მიხედვით	31
16. სხვა მოგება	31
17. პერსონალის ანაზღაურება.....	31
18. სხვა საოპერაციო ხარჯები	32
19. ფინანსური მოგება/(ზარალი) ნეტო	32
20. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები.....	32
21. ფინანსური რისკების მართვა	33
22. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება	38
23. ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიები	38
24. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	39
25. პერიოდის შემდგომ მომხდარი მოვლენები.....	40

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „საქაერონავიგაციის“ დამფუძნებლებსა და ხელმძღვანელობას:

მოსაზრება

ჩვენ განვახორციელეთ შპს „საქაერონავიგაციის“ (შემდგომში, „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისათვის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებისგან, ასევე, ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებისგან, რომელიც შეიცავს მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვასა და სხვა ახსნა-განმარტებით ინფორმაციას.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე, მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (შემდგომში, ტექსტში ასს-ები) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - “აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე” - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში; გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებითა და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვანი გარემოებები

ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების 2.2 შენიშვნაზე - წინა პერიოდის ციფრების ჩასწორება, სადაც აღწერილია, მიმდინარე წლის ფინანსური ანგარიშგების წარმოებისას წინა პერიოდის ციფრების ჩასწორების დეტალები. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ამ საკითხთან მიმართებით.

სხვა გარემოებათა ამსახველი აზრები

კომპანიის 2019 წლის 31 დეკემბრის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი ჩატარა სხვა აუდიტორმა, რომელმაც აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გასცა არამოდიფიცირებული აუდიტის მოსაზრება 2020 წლის 15 მაისს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც უტყუარად და სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც

დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები, შეიძლება, გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომებით გამოწვეულ ფინანსურ ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა, შეიძლება, გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ჩვენ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება, ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით, შეიძლება, კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

- მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე, აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.
- ამასთან, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს გადავცემთ დოკუმენტს, სადაც ვადასტურებთ, რომ დავიცავით დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებული შესაფერისი ეთიკური ნორმები და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვაცნობთ ყველა ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც, გონივრულ ფარგლებში, შეიძლება, მიჩნეულიყო, რომ დაკავშირებულია ჩვენს დამოუკიდებლობასთან, ასევე, შესაბამისი დამცავი ზომების შესახებ, აუცილებლობის შემთხვევაში.
- მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირებისთვის ინფორმირებული საკითხებიდან განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში და მაშასადამე, მიიჩნევა აუდიტის ძირითად საკითხებად. ამ საკითხებს აღვწერთ ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონმდებლობით არ იკრძალება საჯაროდ მოცემული საკითხის ინფორმირება ან, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, თვითონ არ გადავწყვეტთ, რომ აუდიტორის დასკვნაში არ უნდა მოხდეს ამა თუ იმ საკითხის ინფორმირება, რადგან, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ამგვარი ქმედებით განპირობებული მოსალოდნელი უარყოფითი შედეგები გადააჭარბებს მისი ინფორმირებით მოსალოდნელ სარგებელს, რომელიც საზოგადოებრივ ინტერესებს ემსახურება.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე, აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ივანე ჯელია წარმოადგენს პარტნიორს იმ აუდიტის გარიგებაზე, რომელზედაც გაიცა წინამდებარე აუდიტის დასკვნა.

ივანე ჯელია (აუდიტორის სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-954810)

მმართველი პარტნიორი

შპს ბეიკერ ტილი ჯორჯია

27 მაისი, 2021 წელი

თბილისი, საქართველო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	31.12.2020	31.12.2019 (ჩასწორებული)	01.01.2019 (ჩასწორებული)
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	6	143,666	155,458	142,949
არამატერიალური აქტივები	7	2,329	3,348	2,236
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის		5	520	1,865
შეზღუდული ფულადი სახსრები	8	2,000	2,000	2,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები		148,000	161,326	149,050
მოკლევადიანი აქტივები				
სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები	9	5,596	5,451	4,454
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და სხვა აქტივები	10	15,028	13,812	13,313
სესხის ფარგლებში შეზღუდული ფულადი სახსრები	11	816	-	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	35,215	6,604	18,401
სულ მოკლევადიანი აქტივები		56,655	25,867	36,168
სულ აქტივები		204,655	187,193	185,218
ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი				
საკუთარი კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი		37,184	37,184	37,231
გაუნაწილებელი მოგება		108,005	136,665	135,273
სულ საკუთარი კაპიტალი		145,189	173,849	172,504
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
გრძელვადიანი სესხები	13	41,058	5,183	5,398
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		41,058	5,183	5,398
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	14	11,844	6,749	6,012
მოკლევადიანი სესხები	13	5,766	456	382
მიღებული ავანსები		798	956	922
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		18,408	8,161	7,316
სულ ვალდებულებები		59,466	13,344	12,714
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		204,655	187,193	185,218

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულია და ხელმოწერილი იქნა 2021 წლის 27 მაისს.

გოჩა მეზერიშვილი,
გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი,
ფინანსური მენეჯერი

კარინა კაზარიანი,
მთავარი ბუღალტერი

შპს "საქაერონავიგაცია"

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

		31.12.2020 დასრულებული წლისთვის	31.12.2019 დასრულებული წლისთვის (ჩასწორებული)
	შენიშვნა		
ამონაგები	15	49,311	74,195
სხვა მოგება (ნეტო)	16	593	1,760
პერსონალის ანაზღაურება	17	(43,001)	(39,897)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები		(16,500)	(14,419)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	18	(19,677)	(20,032)
ფინანსური მოგება/(ზარალი) (ნეტო)	19	614	(215)
მიმდინარე წლის მოგება (ზარალი)		(28,660)	1,392
სულ მიმდინარე წლის სრული შემოსავალი/(ზარალი)		(28,660)	1,392

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულია და ხელმოწერილ იქნა 2021 წლის 27 მაისს.

გოჩა მეზვრიშვილი,
გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი,
ფინანსური მენეჯერი

კარინა კაზარიანი,
მთავარი ბუღალტერი

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

	31.12.2020 დასრულებული წლისთვის	31.12.2019 დასრულებული წლისთვის
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		
მომხმარებლებისგან მიღებული ფულადი სახსრები	48,748	78,864
მომწოდებლებისა და მომუშავეებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები, მათ შორის, გადახდილი გადასახადები	(55,075)	(62,442)
ოპერირებიდან დაგენერირებული ფულადი სახსრების ნეტო /(ოპერირებისათვის გამოყენებული ფულადი სახსრები ნეტო)	(6,327)	16,422
გადახდილი პროცენტი	(834)	(113)
საპროცენტო შემოსავალი	661	637
საოპერაციო საქმიანობით წარმოქმნილი ნეტო ფულადი სახსრები/(საოპერაციო საქმიანობისათვის გადახდილი ფულადი სახსრები ნეტო)	(6,500)	16,946
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	27
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(2,751)	(27,869)
საინვესტიციო საქმიანობისთვის გამოყენებული ნეტო ფულადი სახსრები	(2,751)	(27,842)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან		
სესხების მიღება	38,057	-
სესხების გადახდა	(1,459)	(1,236)
საფინანსო საქმიანობით წარმოქმნილი/(საფინანსო საქმიანობისთვის გამოყენებული) ნეტო ფულადი სახსრები	36,598	(1,236)
ფულადი სახსრებისა და მისი ეკვივალენტების ნეტო ზრდა/(შემცირება)	27,347	(12,132)
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	8,604	20,401
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული შედეგი ფულად სახსრებსა და მის ეკვივალენტებზე	2,080	335
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	38,031	8,604

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულია და ხელმოწერილ იქნა 2021 წლის 27 მაისს.

გოჩა მეზვრიშვილი,
გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი,
ფინანსური მენეჯერი

კარინა კაზარიანი,
მთავარი ბუღალტერი

შპს “საქაერონავიგაცია”

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (ჩასწორებული)	37,231	135,273	172,504
2019 წლის სრული შემოსავალი (ჩასწორებული)	-	1,392	1,392
საწესდებო კაპიტალის ნეტო შემცირება	(47)	-	(47)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (ჩასწორებული)	37,184	136,665	173,849
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (ჩასწორებული)	37,184	136,665	173,849
2020 წლის სრული ზარალი	-	(28,660)	(28,660)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	37,184	108,005	145,189

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულია და ხელმოწერილ იქნა 2021 წლის 27 მაისს.

გოჩა მეზვრიშვილი,
გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი,
ფინანსური მენეჯერი

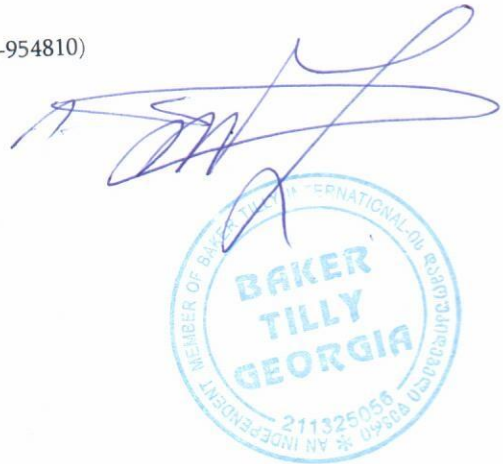
კარინა კაზარიანი,
მთავარი ბუღალტერი

- მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე, აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.
- ამასთან, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს გადავცემთ დოკუმენტს, სადაც ვადასტურებთ, რომ დავიცავით დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებული შესაფერისი ეთიკური ნორმები და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვაცნობთ ყველა ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც, გონივრულ ფარგლებში, შეიძლება, მიჩნეულიყო, რომ დაკავშირებულია ჩვენს დამოუკიდებლობასთან, ასევე, შესაბამისი დამცავი ზომების შესახებ, აუცილებლობის შემთხვევაში.
- მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირებისთვის ინფორმირებული საკითხებიდან განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში და მაშასადამე, მიიჩნევა აუდიტის ძირითად საკითხებად. ამ საკითხებს აღწერთ ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონმდებლობით არ იკრძალება საჯაროდ მოცემული საკითხის ინფორმირება ან, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, თვითონ არ გადავწყვეტთ, რომ აუდიტორის დასკვნაში არ უნდა მოხდეს ამა თუ იმ საკითხის ინფორმირება, რადგან, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ამგვარი ქმედებით განპირობებული მოსალოდნელი უარყოფითი შედეგები გადააჭარბებს მისი ინფორმირებით მოსალოდნელ სარგებელს, რომელიც საზოგადოებრივ ინტერესებს ემსახურება.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე, აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ივანე ჯელია წარმოადგენს პარტნიორს იმ აუდიტის გარიგებაზე, რომელზედაც გაიცა წინამდებარე აუდიტის დასკვნა.

ივანე ჯელია (აუდიტორის სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-954810)
მმართველი პარტნიორი
შპს ბეიკერ ტილი ჯორჯია
27 მაისი, 2021 წელი
თბილისი, საქართველო

შპს "საქართველიკა"

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	31.12.2020	31.12.2019 (ჩასწორებული)	01.01.2019 (ჩასწორებული)
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	6	143,666	155,458	142,949
არამატერიალური აქტივები	7	2,329	3,348	2,236
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის		5	520	1,865
შეზღუდული ფულადი სახსრები	8	2,000	2,000	2,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები		148,000	161,326	149,050
მოკლევადიანი აქტივები				
სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები	9	5,596	5,451	4,454
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და სხვა აქტივები	10	15,028	13,812	13,313
სესხის ფარგლებში შეზღუდული ფულადი სახსრები	11	816	-	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	35,215	6,604	18,401
სულ მოკლევადიანი აქტივები		56,655	25,867	36,168
სულ აქტივები		204,655	187,193	185,218
ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი				
საკუთარი კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი		37,184	37,184	37,231
გაუნაწილებელი მოგება		108,005	136,665	135,273
სულ საკუთარი კაპიტალი		145,189	173,849	172,504
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
გრძელვადიანი სესხები	13	41,058	5,183	5,398
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		41,058	5,183	5,398
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	14	11,844	6,749	6,012
მოკლევადიანი სესხები	13	5,766	456	382
მიღებული ავანსები		798	956	922
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		18,408	8,161	7,316
სულ ვალდებულებები		59,466	13,344	12,714
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		204,655	187,193	185,218

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულია და ხელმოწერილი იქნა 2021 წლის 27 მაისს.

გოჩა მეზვრიშვილი,
გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი,
ფინანსური მენეჯერი

კარინა კაზარიანი,
მთავარი ბუღალტერი

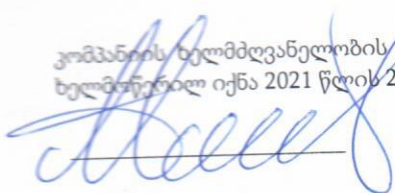
შპს "საქაერონავიგაცია"

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

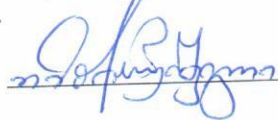
სრული შემოსავლის ანგარიშგება

		31.12.2020 დასრულებული წლისთვის	31.12.2019 დასრულებული წლისთვის (ჩასწორებული)
	შენიშვნა		
ამონაგები	15	49,311	74,195
სხვა მოგება (ნეტო)	16	593	1,760
პერსონალის ანაზღაურება	17	(43,001)	(39,897)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები		(16,500)	(14,419)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	18	(19,677)	(20,032)
ფინანსური მოგება/(ზარალი) (ნეტო)	19	614	(215)
მიმდინარე წლის მოგება (ზარალი)		(28,660)	1,392
სულ მიმდინარე წლის სრული შემოსავალი/(ზარალი)		(28,660)	1,392

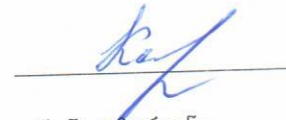
კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულია და
ხელმოწერილი იქნა 2021 წლის 27 მაისს.

გიორგი მეზვერიშვილი,
გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი,
ფინანსური მენეჯერი

კარინა კახარიანი,
მთავარი ბუღალტერი

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

	31.12.2020 დასრულებული წლისთვის	31.12.2019 დასრულებული წლისთვის
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		
მომხმარებლებისგან მიღებული ფულადი სახსრები	48,748	78,864
მომწოდებლებისა და მომუშავეებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები, მათ შორის, გადახდილი გადასახადები	(55,075)	(62,442)
ოპერირებიდან დაგენერირებული ფულადი სახსრების ნეტო	(6,327)	16,422
/(ოპერირებისათვის გამოყენებული ფულადი სახსრები ნეტო)		
გადახდილი პროცენტი	(834)	(113)
საპროცენტო შემოსავალი	661	637
საოპერაციო საქმიანობით წარმოქმნილი ნეტო ფულადი სახსრები/(საოპერაციო საქმიანობისათვის გადახდილი ფულადი სახსრები ნეტო)	(6,500)	16,946
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	27
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(2,751)	(27,869)
საინვესტიციო საქმიანობისთვის გამოყენებული ნეტო ფულადი სახსრები	(2,751)	(27,842)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან		
სესხების მიღება	38,057	-
სესხების გადახდა	(1,459)	(1,236)
საფინანსო საქმიანობით წარმოქმნილი/(საფინანსო საქმიანობისთვის გამოყენებული) ნეტო ფულადი სახსრები	36,598	(1,236)
ფულადი სახსრებისა და მისი ეკვივალენტების ნეტო ზრდა/(შემცირება)	27,347	(12,132)
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	8,604	20,401
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული შედეგი ფულად სახსრებსა და მის ეკვივალენტებზე	2,080	335
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	38,031	8,604

კომპანიაზე ხელმძღვანელობის სახელით, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულია და ხელმოწერა 2021 წლის 27 მაისს.

გოჩა მეზერიშვილი,
გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი,
ფინანსური მენეჯერი

კარინა კაზარიანი,
მთავარი ბუღალტერი

შპს "საქპრონავიგაცია"

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (ჩასწორებული)	37,231	135,273	172,504
2019 წლის სრული შემოსავალი (ჩასწორებული)	-	1,392	1,392
საწესდებო კაპიტალის ნეტო შემცირება	(47)	-	(47)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (ჩასწორებული)	37,184	136,665	173,849
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (ჩასწორებული)	37,184	136,665	173,849
2020 წლის სრული ზარალი	-	(28,660)	(28,660)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	37,184	108,005	145,189

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულია და
ხელმოწერილ იქნა 2021 წლის 27 მაისს.

გოჩა მეზერიშვილი,
გენერალური დირექტორი

ირაკლი ზაქარეიშვილი,
ფინანსური მენეჯერი

კარინა კახარიანი,
მთავარი ბუღალტერი

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

1. კომპანია და მისი საქმიანობა

1995 წლის 19 დეკემბერს კომპანია დაფუძნდა, როგორც სახელმწიფო კომპანია, ხოლო შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად დარეგისტრირდა 1999 წლის 6 დეკემბერს (სასამართლოს სარეგისტრაციო ნომერი: N714-1327).

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საჰაერო ტრანსპორტის მოძრაობის კონტროლი და სანავიგაციო მომსახურება საქართველოს საჰაერო სივრცეში, აგრეთვე, თბილისის, ბათუმის, ქუთაისისა და მესტიის აეროპორტებში საჰაერო ტრანსპორტის მოძრაობის კონტროლი დაშვებისა და აფრენისას და მასთან დაკავშირებული მომსახურება.

2014 წლის 1 იანვრიდან საქართველო გახდა ევროკონტროლის მეორე წევრი. საქაერონავიგაციის უსაფრთხოების ევროპული ორგანიზაცია (EUROCONTROL) არის მთავრობათაშორისი სამხედრო-სამოქალაქო ორგანიზაცია, რომელიც, პარტნიორებთან ერთად, ორიენტირებულია ევროპის ერთიანი საჰაერო სივრცის დანერგვაზე, რაც ხელს შეუწყობს 21-ე საუკუნისა და შემდგომი პერიოდებისთვის აუცილებელ საჰაერო მოძრაობის მართვის განხორციელებას.

კომპანია რეგისტრირებულია შემდეგ მისამართზე: თბილისის აეროპორტი, 0158, საქართველო.

2020 წლის განმავლობაში თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა იყო 822 (2019: 832).

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკა ცალკეული ფინანსური ანგარიშგების ელემენტების მიხედვით მოცემულია ქვემოთ:

2.1 მომზადების საფუძველი

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფას-ები) შესაბამისად, ისტორიული ღირებულების მეთოდის გამოყენებით. ის ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, ქვემოთ არის წარმოდგენილი. სააღრიცხვო პოლიტიკა თანმიმდევრულად არის გამოყენებული ყველა წარმოდგენილი პერიოდის მიმართ.

2.2 წინა პერიოდის ციფრების ჩასწორება

მიმდინარე წლის ფინანსური ანგარიშგების წარმოებისას კომპანიამ მოახდინა წინა პერიოდის ციფრების ჩასწორება, თუმცა, წინა პერიოდის - 2019 წლის 31 დეკემბრისა და ამ თარიღით დამთავრებული წლის ფინანსური ანგარიშგება არ ჩასწორებულა და მასზე აუდიტის დასკვნა ხელახლა არ გაცემულა. ჩასწორების დეტალები და მიზეზები მოცემულია ქვემოთ:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	31.12.2019 (წინა პერიოდის)	ჩასწორება	31.12.2019 (ჩასწორებული)
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები (შენიშვნა 1)	144,462	10,996	155,458
არამატერიალური აქტივები	3,348	-	3,348
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	520	-	520
შეზღუდული ფულადი სახსრები	2,000	-	2,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები	150,330	10,996	161,326
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები (შენიშვნა 2)	4,572	879	5,451
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	13,812	-	13,812
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6,604	-	6,604
სულ მოკლევადიანი აქტივები	24,988	879	25,867
სულ აქტივები	175,318	11,875	187,193
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი (შენიშვნა 3)	61,308	(24,124)	37,184
გაუნაწილებელი მოგება (შენიშვნები 1,2,3)	100,666	35,999	136,665
სულ საკუთარი კაპიტალი	161,974	11,875	173,849
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები საშუალებები	5,183	-	5,183
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	5,183	-	5,183
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	6,749	-	6,749
მიმდინარე ნასესხები საშუალებები	456	-	456
მიღებული ავანსები	956	-	956
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	8,161	-	8,161
სულ ვალდებულებები	13,344	-	13,344
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი	175,318	11,875	187,193

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	01.01.2019 (წინა პერიოდის)	ჩასწორება	01.01.2019 (ჩასწორებული)
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები (შენიშვნა 1)	130,565	12,384	142,949
არამატერიალური აქტივები	2,236	-	2,236
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	1,865	-	1,865
შეზღუდული ფულადი სახსრები	2,000	-	2,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები	136,666	12,384	149,050
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები (შენიშვნა 2)	3,575	879	4,454
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	13,313	-	13,313
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18,401	-	18,401
სულ მოკლევადიანი აქტივები	35,289	879	36,168
სულ აქტივები	171,955	13,263	185,218
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი (შენიშვნა 3)	61,355	(24,124)	37,231
გაუნაწილებელი მოგება (შენიშვნები 1,2,3)	97,885	37,387	135,272
სულ საკუთარი კაპიტალი	159,240	13,263	172,503
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები საშუალებები	5,398	-	5,398
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	5,398	-	5,398
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	6,012	-	6,012
მიმდინარე ნასესხები საშუალებები	382	-	382
მიღებული ავანსები	923	-	923
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	7,317	-	7,317
სულ ვალდებულებები	12,715	-	12,715
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი	171,955	13,263	185,218

სრული შემოსავლების ანგარიშგება

	2019 (წინა პერიოდის)	ჩასწორება	2019 (ჩასწორებული)
ამონაგები	74,195	-	74,195
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	1,760	-	1,760
პერსონალის ანაზღაურება	(39,897)	-	(39,897)
ძირითადი საშუალებების ცვეთა (შენიშვნა 1)	(13,041)	(1,383)	(14,424)
სხვა საოპერაციო ხარჯი (შენიშვნა 1)	(20,021)	(6)	(20,027)
საოპერაციო მოგება	2,996	(1,389)	1,607
ფინანსური მოგება	1,932	-	1,932
ფინანსური ხარჯები	(2,147)	-	(2,147)
მიმდინარე წლის წმინდა მოგება / (ზარალი)	2,781	(1,389)	1,392
მიმდინარე წლის სხვა სრული შემოსავლები	-	-	-
მიმდინარე წლის სრული შემოსავალი / (ზარალი)	2,781	(1,389)	1,392

შენიშვნა 1 - შეცდომის გასწორება - კომპანიის ძირითადი საშუალებები გაუფასურებული იყო არასწორ დაშვებებზე ნაწარმოები შეფასების ანგარიშის მიხედვით. შეცდომა გასწორებულია 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, გაუნაწილებელი მოგების დაკორექტირების გზით, 2019 წლის პერიოდის ცვეთა, ასევე, დაკორექტირებულია.

შენიშვნა 2 - შეცდომის გასწორება - კომპანიის სასაქონლო მარეგები შეცდომით გაუფასურებული იყო არასწორი დაშვებების საფუძველზე, შეცდომა გასწორებულია 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, გაუნაწილებელი მოგების დაკორექტირების გზით.

შენიშვნა 3 - შეცდომის გასწორება - კომპანიის საწესდებო კაპიტალი შეცდომით გაზრდილი ციფრით იყო წარდგენილი არასწორი დაშვებების საფუძველზე, შეცდომა გასწორებულია 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით გაუნაწილებელი მოგების დაკორექტირების გზით.

2.3 წარსადგენი ვალუტა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხები წარმოდგენილია ქართულ ლარში, თუ სხვა რამ არ იქნება მითითებული.

2.4 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

ფინანსური აქტივები - თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და მათ სამართავად კომპანიის ბიზნეს მოდელზე. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანია პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, კომპანია ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო მოთხოვნა, რომელიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს 15-ით („შემოსავლები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“) განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესის მოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ის თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანიამ აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები;
- სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებასა და ზარალში ასახვით.

2.5 ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით ფინანსური აქტივი მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ის გაუფასურებას ექვემდებარება. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, გაცემულ სესხებს, საბანკო ანგარიშებს მოთხვნამდე.

2.6 ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ფინანსური რისკები - მე-21 შენიშვნა;
- სავაჭრო მოთხოვნები - მე-10 შენიშვნა;

კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეფუძნება სხვაობას ხელშეკრულების საფუძველზე ვადადამდგარ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა ფულად ნაკადს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის კომპანია, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოების დისკონტირებით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ორ ეტაპზე. კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი არ ჰქონია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება დეფოლტის მოვლენებით გამოწვეული საკრედიტო ზარალისთვის, რაც შესაძლებელია მომდევნო 12 თვის განმავლობაში (12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოთხოვნილია ზარალის რეზერვი საკრედიტო ზარალისთვის, რომელიც მოსალოდნელია დარჩენილ ვადაზე, გადაუხდელობის ვადის მიუხედავად (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი).

სავაჭრო მოთხოვნებისათვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე, თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა რეზერვების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო ანაბრები), კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები 180 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგებაში ან ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

2.7 აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშებიდან ამოღება) უმეტესად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლების ვადა, ან
- კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა)კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ)კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა მან, ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და კომპანიის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

2.8 ფინანსური ვალდებულებები - თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები, მოთხოვნები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება რეალური ღირებულებით და სესხების და მოთხოვნების შემთხვევაში აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებას და სესხებს.

ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

სავაჭრო ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება დაანგარიშდება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით. ეს კატეგორია, ზოგადად, სესხებს ეხება.

2.9 ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთჩათვლა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთჩათვლა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთჩათვლას ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

2.10 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებას დაკლებული დაგროვილი ცვეთა ან გაუფასურების ღირებულება. თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებითა და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. როცა ძირითადი საშუალებების ჯგუფი შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალ-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები.

ძირითადი საშუალება, რომელიც გამოიყენება ძირითადი საქმიანობისთვის, ადმინისტრაციული ან გაქირავებისთვის, ან არის მშენებარე მდგომარეობაში, აღრიცხულია მისი თვითღირებულებასა და გაუფასურების ღირებულებას შორის სხვაობით. თვითღირებულება შეიცავს პირდაპირ ხარჯებს, რომელიც გათვალისწინებულია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკით. სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები კაპიტალიზირდება აქტივის ღირებულებაზე კომპანიის პოლიტიკით.

მოგება ან ზარალი, რომელიც წარმოიშვება აქტივის გაყიდვიდან ან ჩამოწევიდან, განისაზღვრება სხვაობით, მიღებული სარგებელსა და საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ხარჯები, დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ჩანაცვლებასთან და აღრიცხული დამოუკიდებლად, კაპიტალიზირდება იმ კომპონენტის საბალანსო ღირებულებასთან ერთად, რომელიც ჩამოწერილი იქნა. სხვა დანახარჯები კაპიტალიზირდება იმ შემთხვევაში, თუ შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება მომავალში. ყველა სხვა ხარჯი, მათ შორის შეკეთება-განახლება, აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მისი მოხდენისთანავე.

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის საშუალებით, თითოეული აქტივის სასიცოცხლო პერიოდის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი შედის გამოყენებაში. აქტივების სასიცოცხლო პერიოდი შემდეგნაირად ნაწილდება:

თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ხდება სასარგებლო მომსახურების ვადის, ნარჩენი ღირებულების და ცვეთის მეთოდების გადახედვა და კორექტირება, აუცილებლობის შემთხვევაში. თითოეული საანგარიშო პერიოდის

ბოლოს ხდება სასარგებლო მომსახურების ვადის, ნარჩენი ღირებულების და ცვეთის მეთოდების გადახედვა და კორექტირება, აუცილებლობის შემთხვევაში.

	სასარგებლო მომსახურების ვადა
შენობა-ნაგებობები	20
მანქანა-დანადგარები	10
მოწყობილობები და აპარატურა	8; 10
საოფისე აღჭურვილობა	5; 8; 10
სატრანსპორტო საშუალებები	9 - 59
სხვა	5

2.11 არამატერიალური აქტივები

კომპანიის მიერ შეძენილი არამატერიალური აქტივები, რომელთაც აქვთ განსაზღვრული სასიცოცხლო პერიოდი, წარმოდგენილია თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი.

ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე წრფივი მეთოდით 5 წლის გაანგარიშებით.

2.12 სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები წარმოდგენილია საბალანსო ღირებულებასა და მის სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების თვითღირებულების შეფასება ხდება საშუალო შეწონილი ღირებულების საფუძველზე და მოიცავს სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების შეძენის დროს და მათ ამჟამინდელ ადგილას და მათ მდგომარეობაში მოსაყვანად გაწეულ დანახარჯებს.

2.13 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

2.14 გადახდილი ავანსები

გადახდილი ავანსები აისახება ღირებულებით, მიწუს გაუფასურების ანარიცხი. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი, როდესაც გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული პროდუქციის, ან მომსახურების მიღება მოსალოდნელია ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია ისეთ აქტივთან, რომელიც თავდაპირველი აღიარების დროს გრძელვადიან აქტივად არის კლასიფიცირებული. აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადაიტანება მოცემული აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როდესაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს ამ აქტივზე და მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს. სხვა გადახდილი ავანსების ჩამოწერა ხდება მოგებაში, ან ზარალი, როდესაც კომპანია მიიღებს გადახდილ ავანსთან დაკავშირებულ პროდუქციას, ან მომსახურებას. იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს რაიმე ნიშანი, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული აქტივები, პროდუქცია, ან მომსახურება არ იქნება მოწოდებული, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება შესაბამისად და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგებაში, ან ზარალში.

2.15 ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები

ფულად სახსრებსა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტებში იგულისხმება ნაღდი ფული, ბანკში განთავსებული დეპოზიტები მოთხოვნამდე და სხვა მოკლევადიანი მაღალიკვიდური ინვესტიციები, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამი თვე, ან უფრო ნაკლებია. ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. შეზღუდული ნაშთები გამოირიცხება ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისაგან ფულადი სახსრების ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. ის ნაშთები, რომელთა შეზღუდვა ხდება, რათა არ მოხდეს მათი გაცვლა, ან ვალდებულების დასაფარავად გამოყენება, საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ სულ მცირე თორმეტი თვის განმავლობაში აისახება სხვა გრძელვადიან აქტივებში.

2.16 საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები (მათ შორის, ცვლილებები საწესდებო კაპიტალში, მფლობელობაში, და სხვ.) უნდა შევიდეს მხოლოდ კომპანიის დამფუძნებლის გადაწყვეტილებით.

2.17 ნასესხები საშუალებები

ნასესხები საშუალებების აღიარება თავდაპირველად ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

2.18 სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაცია

სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების, - რომელიც პირდაპირ მიეკუთვნება აქტივების შეძენას, მშენებლობას, ან წარმოებას, და რაც აღიარებულია რეალური ღირებულებით და რომლის დანიშნულებისამებრ გამო-საყენებლად ან გასაყიდად მომზადებისათვის (განსაკუთრებული აქტივები) საჭიროა დროის მნიშვნელოვანი პერიო-დი, - კაპიტალიზაცია ხდება როგორც ამ აქტივების ღირებულების ნაწილი იმ შემთხვევაში, თუ კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღია 2009 წლის 1 იანვარი, ან მისი შემდგომი თარიღი. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაცია გრძელდება იმ თარიღამდე, როდესაც აქტივები არსებითად მზად არის გამოსაყენე-ბლად ან გასაყიდად.

კომპანია ახდენს სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული იმ დანახარჯების კაპიტალიზაციას, რომლის თავიდან აცილებაც შესაძლებელი იქნებოდა მაშინ, თუ კომპანია არ გასწევდა კაპიტალურ დანახარჯებს განსაკუთრებულ აქტივებზე. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული კაპიტალიზებული დანახარჯები გაიანგარიშება კომპანიის საშუალო დაფინანსების ღირებულებით (საშუალო შეწონილი საპროცენტო ხარჯი ვრცელდება განსაკუთრებულ აქტივებზე გაწეულ დანახარჯებზე), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც თანხები ნასესხებია კონკრეტულად განსაკუთრებული აქტივის მოპოვების მიზნით. ასეთ შემთხვევაში ხდება სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული ფაქტობრივად გაწეული დანახარჯების, შემცირებული ამ სესხით სარგებლობის დროებით ინვესტირებაზე გაწეული საინვესტიციო შემოსავალით, - კაპიტალიზება.

2.19 ვალდებულებების და ხარჯების ანარიცხები

ვალდებულებების და ხარჯების ანარიცხები გაურკვეველი ვადის ან ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებებია. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულში მომხდარი მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების გასვლა აღნიშნული ვალდებულების დაფარვისათვის და შესაძლებელია ვალდებულების საიმედოდ შეფასება.

2.20 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაქტის ხელმოწერი მეორე მხარე შეასრულებს თავის საკონტრაქტო ვალდებულებებს. მათი ასახვა ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

2.21 უცხოულ ვალუტაში გადაანგარიშება

კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის ის ვალუტა, რომელიც გამოიყენება იმ ძირითად ეკონომიკურ გარემოში, რომელშიც საწარმო ფუნქციონირებს. კომპანიის სამუშაო ვალუტა, ასევე კომპანიის წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა (ქართული ლარი).

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება კომპანიის სამუშაო ვალუტაში საანგარიშგებო პერიოდის შესაბამის დასასრულს არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით. საკურსო სხვაობებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი - რომელიც წარმოიშვა ოპერაციების განხორციელებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაანგარიშების შედეგად წლის ბოლოს სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით, - აღიარდება მოგებაში, ან ზარალში როგორც ფინანსური შემოსავალი, ან ხარჯი. სცხოურ ვალუტაში რეალური ღირებულებით შეფასებული არაფულადი მუხლები, მათ შორის წილობრივი ინსტრუმენტი, გადაიანგარიშება იმ გაცვლითი კურსების მიხედვით, რომელიც არსებობდა მათი რეალური ღირებულებით შეფასების დროს. უცხოურ ვალუტაში რეალური ღირებულებით შეფასებულ არაფულად მუხლებზე გაცვლითი კურსის ცვლილებების ზეგავლენა აისახება როგორც რეალური ღირებულების შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის ნაწილი.

2020 წლის 31 დეკემბრისათვის უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების გადასაანგარიშებლად გამოყენებული გაცვლითი კურსის ძირითადი განაკვეთებია: 1 აშშ დოლარი = 3.2766 ლარი და 1 ევრო = 4.0233. (2019 წლის 31 დეკემბერს: 1 აშშ დოლარი = 2.8677 ლარი და 1 ევრო = 3.2095 ლარი).

2.22 ამონაგების აღიარება.

რეალიზებული მომსახურება აღიარდება იმ სააღრიცხვო პერიოდში, როდესაც გაწეულ იქნა მომსახურება დაუყოვნებელი აღიარების მეთოდის გამოყენებით. გაყიდვები ნაჩვენებია დღე-სა და ფასდათმობის გარეშე.

2.23 დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები.

გადასახდელი ხელფასები, წლიური შვებულება და ავადმყოფობის გამო შვებულებით სარგებლობა, პრემიები, და სხვა სარგებელი (საკვები, ბინით უზრუნველყოფა, ტრანსპორტირება, და სხვ.) დაირიცხება იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც მათთან დაკავშირებული მომსახურების მიწოდებას განახორციელებენ კომპანიის დაქირავებული მომუშავეები. კომპანიას არ გააჩნია იურიდიული, ან კონსტრუქციული ვალდებულება განახორციელოს საპენსიო, ან ანალოგიური სარგებლის გადახდა.

2.24 ფინანსურ ანგარიშგებაში შესწორების შეტანა მისი წარდგენის შემდეგ.

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შემდეგ მასში ნებისმიერი ცვლილების შეტანა, საჭიროებს კომპანიის იმ ხელმძღვანელობის მიერ ამ ცვლილებების დამტკიცებას, რომელთაც აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დაამტკიცეს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები, და სააღრიცხვო პოლიტიკის განხორციელების დროს გამოყენებული განსჯა

კომპანია ახორციელებს შეფასებებსა და აკეთებს დაშვებებს, რომელიც ზეგავლენას მოახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებსა და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში. შეფასებები და მსჯელობა მუდმივად ფასდება და ემყარება კომპანიის ხელმძღვანელობის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის მომავალში მოსალოდნელ მოვლენებს, რომელთა მოხდენის დაშვებაც გონივრულად არის მიჩნეული არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. აღნიშნული შეფასებების გარდა კომპანიის ხელმძღვანელობა ასევე მიმართავს გარკვეულ განსჯას სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს. განსჯის შედეგად მიღებული გადაწყვეტილებები ყველაზე დიდ ზეგავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე და შეფასებებზე, რომელთაც შესაძლოა განაპირობონ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მნიშვნელოვანი კორექტირება მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში. ამგვარი გადაწყვეტილებებია:

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საგანია, რომელიც უნდა ეყრდნობოდეს ანალოგიურ აქტივებთან მიმართებით არსებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება ხდება უმთავრესად მათი გამოყენების მეშვეობით. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორცაა აქტივის ტექნიკური, ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად განაპირობებს აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. კომპანიის ხელმძღვანელობა აქტივების დარჩენილი მომსახურების ვადას აფასებს მოცემული აქტივების არსებული ტექნიკური მდგომარეობისა და იმ შეფასებული პერიოდის გათვალისწინებით, რომლის განმავლობაშიც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება კომპანიის მიერ. გათვალისწინება შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და ტექნიკური მომსახურების პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობებით განპირობებული ტექნიკური, ან კომერციული მოძველება.

სავაჭრო დებიტორების გაუფასურება. კომპანია პერიოდულად აფასებს საექვო ვალების გაუფასურების მიდგომებს. კომპანია გაუფასურების წარმოებისას ეყრდნობა თავის შიდა შეფასებებს და სწამს, რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში გაუფასურების რეზერვები წარდგენილია სააღრიცხვო პრინციპების შესაბამისად. დეტალები იხილეთ ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნა 21-ში.

საწარმოს უწყვეტობის პრინციპი. კომპანიამ ფინანსური ანგარიშგება მოამზადა საწარმოს უწყვეტობის პრინციპის მიხედვით, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას საწარმოს ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

4. საანგარიშგებო პერიოდში ძალაში შესული ცვლილებები ფასს-ში

ქვემოთ წარმოდგენილი შესწორებული სტანდარტები ძალაში შევიდა კომპანიისთვის 2020 წლის 1 იანვრიდან, თუმცა კომპანიაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია:

შესწორებები ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ სტრუქტურაში (გაცემულია 2018 წლის 29 მარტს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). გადახედული კონცეპტუალური სტრუქტურა მოიცავს ახალ თავს შეფასებაზე, სახელმძღვანელოს ფინანსური მაჩვენებლების ანგარიშგებაზე; გაუმჯობესებულ განსაზღვრებებს და სახელმძღვანელოს - კერძოდ ვალდებულების განსაზღვრება და განმარტებები მნიშვნელოვან სფეროებში, როგორიცაა გონივრული, ფრთხილი ხელმძღვანელობის ფუნქციები და შეფასების გაურკვევლობები ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ბიზნესის განმარტება – შესწორებები ფასს 3-ში (გაცემული 2018 წლის 22 ოქტომბერს და ძალაშია შეძენებისთვის წლიური ანგარიშგების პერიოდის დასაწყისიდან, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ).

შესწორებები ცვლის ბიზნესის განმარტებას. ბიზნესს უნდა ჰქონდეს რესურსები და არსებითი პროცესი, რომელიც ერთად მნიშვნელოვან როლს ასრულებს რესურსების შექმნაში. ახალი სახელმძღვანელო ითვალისწინებს სტრუქტურას იმის შესაფასებლად როდის არის წარმოდგენილი რესურსები და არსებითი პროცესი, მათ შორის დამწყები კომპანიებისთვის, რომლებიც არ გამოიმუშავენ შედეგებს. ორგანიზებული მუშახელი წარმოდგენილი უნდა იყოს ბიზნესად კლასიფიკაციის წინაპირობად, შედეგების არარსებობის შემთხვევაში. ტერმინის „რესურსი“ განსაზღვრება შემოიფარგლება კლიენტებისთვის გაწეული მომსახურებებით და საქონლით, საინვესტიციო შემოსავლით და სხვა შემოსავლით და გამორიცხავს შემოსავლებს დაბალი ხარჯების ფორმით და სხვა ეკონომიკურ სარგებელს. ასევე აღარ არის საჭირო იმის შეფასება შეუძლიათ თუ არა ბაზრის მონაწილეებს გამოტოვებული ელემენტების შეცვლა ან შეძენილი საქმიანობების და აქტივების ინტეგრაცია. საწარმოს შეუძლია გამოიყენოს „კონცენტრაციის ტესტი“. შეძენილი აქტივები არ წარმოადგენს ბიზნესს, თუ არსებითად ყველა შეძენილი მთლიანი აქტივების სამართლიანი ღირებულება კონცენტრირებულია ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფი).

არსებითის განმარტება – ბასს 1-ის და ბასს 8-ის შესწორებები (გამოცემული 2018 წლის 31 ოქტომბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის 2020 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ). შესწორებები განსაზღვრავს არსებითის განმარტებას და მისი გამოყენების წესს, განმარტებით სახელმძღვანელოში შეტანით, რომელიც აქამდე წარმოდგენილია ფასს-ში. გარდა ამისა, გაუმჯობესდა თანდართული განმარტებები. და ბოლოს შესწორებები უზრუნველყოფს, რომ არსებითის განმარტება შეესაბამება ყველა ფასს სტანდარტს. ინფორმაცია არსებითია, თუ გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ მისმა გამოტოვებამ, დამახინჯებამ ან ბუნდოვნად წარდგენამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს გადაწყვეტილებებზე, რომლებსაც საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლები იღებენ იმ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც შეიცავს ფინანსურ ინფორმაციას კონკრეტული ანგარიშვალდებული საწარმოს შესახებ.

საორიენტაციო საბაზისო საპროცენტო განაკვეთის რეფორმა – შესწორებები ფასს 9-ში, ბასს 39- ში და ფასს 7-ში (გამოცემულია 2019 წლის 26 სექტემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). შესწორებები განპირობებულია საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთების შეცვლით, როგორიცაა LIBOR და სხვა ბანკთაშორისი შეთავაზებული განაკვეთები ('IBORs'). შესწორებები ითვალისწინებს დროებით გათავისუფლებას კონკრეტული ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნების გამოყენებისგან ჰეჯირების ურთიერთობებზე, რომელზეც პირდაპირ ზემოქმედება მოახდინა IBOR რეფორმამ.

კოვიდ-19 დაკავშირებული საიჯარო კონცესიები შესწორებები ფასს 16 (გამოცემულია 2020 წლის 28 მაისს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 ივნისს ან შემდეგ). შესწორება ითვალისწინებს შედავითის მიცემას მოიჯარეებისთვის ოფციონური გათავისუფლების ფორმით იმის შეფასებისგან არის თუ არა კოვიდ-19 დაკავშირებული საიჯარო კონცესიები საიჯარო მოდიფიკაციები. მოიჯარეებს შეუძლიათ ასახონ საიჯარო კონცესიები იმავე წესით, ისე თითქოს ისინი არ არის საიჯარო მოდიფიკაციები. პრაქტიკული წესი გამოიყენება მხოლოდ იმ საიჯარო კონცესიებზე, რომელიც წარმოიქმნა პირდაპირ კოვიდ-19 პანდემიის შედეგად და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დაკმაყოფილებდა ყველა შემდეგი პირობა: ცვლილება საიჯარო გადახდებში განაპირობებს იჯარის ანაზღაურების გადახედვას, რომელიც არსებითად იგივეა ან ნაკლებია უშუალოდ ცვლილებამდე არსებულ ანაზღაურებაზე. საიჯარო გადახდების ნებისმიერი შემცირება გავლენას ახდენს 2021 წლის 30 ივნისს ან მანამდე გადასახდელ თანხებზე და არ არის არსებითი ცვლილებები იჯარის სხვა პირობებსა და დებულებებში.

შესწორების გამოყენებამ გავლენა არ მოახდინა გამოყენების უფლების მქონე აქტივზე და არსებითი გავლენა არ მოახდინა საიჯარო ვალდებულებებზე და შემოსავლის ანგარიშგებაზე.

5. ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ეფექტური ან წინსწრებით დანერგული

კომპანიამ ვადადგე არ მიიღო შესწორებები, რომელიც ძალაშია 2020 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ და თვლის, რომ ისინი უმნიშვნელო გავლენას მოახდენენ, მიღების შემდეგ, კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 17 “სადაზღვევო ხელშეკრულებები” (გაცემულია 2017 წლის 18 მაისს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტირებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ ჯგუფის ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული ჯგუფი ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს.

შესწორებები ფასს 17-ში და შესწორება ფასს 4-ში (გამოცემული 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ) შესწორებები მოიცავს რიგ განმარტებებს, რომელიც განსაზღვრულია ფასს 17-ის განხორციელების გაადვილებისთვის, სტანდარტის და გადასვლის მოთხოვნების გამარტივებისთვის. შესწორებები უკავშირდება ფასს 17-ის რვა სფეროს და არ არის განკუთვნილი სტანდარტის ფუნდამენტალური პრინციპების ცვლილებისთვის. ფასს 17-ში განხორციელდა შემდეგი შესწორებები:

- *ძალაში შესვლის თარიღი:* ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (მოიცავს შესწორებებს) გადავადდა ორი წლით წლიურ ანგარიშგების პერიოდებში, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ; და ფასს 4-ში ფასს 9-ს გამოყენებისგან დროებით გათავისუფლების ფიქსირებული ამოწურვის თარიღი ასევე გადავადდა წლიური ანგარიშგების პერიოდებში, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ.
- *დაზღვევის შეძენის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი აღდგენა:* საწარმოს მოეთხოვება შეძენის ხარჯების ნაწილის განაწილება დაკავშირებულ მოსალოდნელ კონტრაქტის განახლებებზე და აღნიშნული ხარჯების აღიარება აქტივად, სანამ საწარმო არ აღიარებს კონტრაქტის განახლებებს. საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის აღდგენის უნარი თითოეული ანგარიშგების თარიღისთვის და წარმოადგინონ კონკრეტული ინფორმაცია აქტივის შესახებ ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.
- *სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა დაკავშირებული საინვესტიციო მომსახურებებთან:* უნდა დადგინდეს დაფარვის ერთეულები, ბენეფიტების რაოდენობის და როგორც სადაზღვევო დაფარვის, ასევე საინვესტიციო მომსახურებების მოსალოდნელი პერიოდები გათვალისწინებით, კონტრაქტებისთვის, ცვლადი საკომისიოების მიდგომის შესაბამისად და სხვა კონტრაქტებისთვის „ინვესტიცია - შემოსავლის მომსახურებით“ საერთო მოდელის შესაბამისად. საინვესტიციო საქმიანობებთან დაკავშირებული ხარჯები შეტანილი უნდა იყოს, როგორც ფულადი ნაკადები სადაზღვევო კონტრაქტების ფარგლებში, იმ პირობით, რომ საწარმო ასრულებს ასეთ საქმიანობებს ბენეფიტების გაზრდისთვის სადაზღვევო დაფარვიდან პოლისის მფლობელისთვის.
- *გადაზღვევის ხელშეკრულებები – ზარალის ანაზღაურება:* როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების დატვირთული ჯგუფის თავდაპირველი აღიარებისას ან დატვირთული ძირითადი ხელშეკრულებების დამატებისას ჯგუფში, საწარმომ უნდა შეასწოროს გადაზღვევის ხელშეკრულებების დაკავშირებული ჯგუფის მარჟა და აღიაროს მოგება გადაზღვევის ხელშეკრულებებზე. გადაზღვევის ხელშეკრულებიდან დაფარული ზარალის თანხა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომლის დაფარვას საწარმო ელოდება გადაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა გამოიყენება მხოლოდ მაშინ, თუ გადაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია იქამდე ან იმ დროს, როდესაც ზარალი აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე.

- **სხვა შესწორებები:** სხვა შესწორებები მოიცავს გამონაკლისებს, რომელიც დაკავშირებულია კონკრეტული საკრედიტო ბარათების (ან მსგავსი) ხელშეკრულებებთან და კონკრეტულ სესხის ხელშეკრულებებთან; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივების და ვალდებულებების პრეზენტაციასთან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში პორტფელში ჯგუფების ნაცვლად; რისკის შერბილების ოფციონის გამოყენებადობასთან, ფინანსური რისკების შერბილებისას გადაზღვევის ხელშეკრულებების და არაწარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში; სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევანთან წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასებების ცვლილებისთვის ფასს 17-ის გამოყენებისას; საშემოსავლო გადასახადის გადახდების და შემოსავლების შეტანასთან, რომელიც სპეციალურად ერიცხება პოლისის მფლობელს სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად ფულადი ნაკადების შესრულებაში; და შერჩეულ გადასვლის შედეგებთან და სხვა მცირე შესწორებებთან.

აქტივების გაყიდვა ან კონტრიბუცია ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საწარმოს შორის - შესწორებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბრის და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება იმ დღეს ან იმ თარიღის შემდეგ, რომელიც უნდა განსაზღვროს ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (IASB) მიერ). აღნიშნული შესწორებები ასახავს შეუსაბამობას ფასს 10-ის და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის, ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვის ან კონტრიბუციის დროს. ამ შესწორებების მთავარი შედეგია ის, რომ სრული მოგება ან ზარალი აღიარებულია მაშინ, როდესაც გარიგება მოიცავს ბიზნესს. ნაწილობრივ მოგება და ზარალი აღიარებულია, როდესაც გარიგება მოიცავს იმ აქტივებს, რომლებიც არ მოიცავს ბიზნესს იმ შემთხვევაშიც, თუ აღნიშნულ აქტივებს ფლობს შვილობილი კომპანია.

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარედ ან არამიმდინარედ - შესწორებები ბასს 1-ში (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). აღნიშნული ვიწრო ფარგლების შესწორებები განმარტავს, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირებულია მიმდინარე ან არამიმდინარე ვალდებულებებად, რაც დამოკიდებულია ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს არსებულ უფლებებზე. ვალდებულებები არამიმდინარეა იმ შემთხვევაში, თუ საწარმოს აქვს არსებითი უფლება, ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს, გადავადოს ანგარიშსწორება მინიმუმ თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო აღარ მოითხოვს ასეთი უფლება იყოს უპირობო. ხელმძღვანელობის მოლოდინები გამოიყენებენ თუ არა შემდგომ ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, გავლენას არ ახდენს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო ასრულებს შესაბამის პირობებს ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ვალდებულება კლასიფიცირდება მიმდინარედ, თუ პირობა დაირღვევა ანგარიშგების თარიღისთვის ან მანამდე იმ შემთხვევაშიც, თუ ამ პირობის უარყოფა მიღებულია კრედიტორისგან ანგარიშგების პერიოდის დასრულების შემდეგ. განსხვავებით სესხი კლასიფიცირდება არამიმდინარედ, თუ დაირღვევა სესხის ხელშეკრულება მხოლოდ ანგარიშგების თარიღის შემდეგ. გარდა ამისა შესწორებები მოიცავს კლასიფიკაციის მოთხოვნებს ვალთან დაკავშირებით, რომელიც შესაძლოა კომპანიამ დაფაროს მისი გარდაქმნით კაპიტალში. ‘დაფარვა’ განისაზღვრება ვალდებულების დაფარვად ნაღდი ფულით, სხვა რესურსებით, რომელიც მოიცავს ეკონომიკურ სარგებელს ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინვესტიციებით. არსებობს გამონაკლისი კონვერტირებადი ინსტრუმენტებისთვის, რომელიც შეიძლება კონვერტირდეს კაპიტალში, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, როდესაც კონვერსიის ოფციონი კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, შემადგენელი ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტის სახით.

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან არამიმდინარე ვალდებულებებად, ძალაში შესვლის თარიღის გადავადება - შესწორებები ბასს 1-ში (გამოცემულია 2020 წლის 15 ივლისს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). შესწორებები ბასს 1-ში ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე მიმდინარე ან არამიმდინარე ვალდებულებებად, გამოიცა 2020 წლის იანვარში, თავდაპირველი ძალაში შესვლის თარიღით - 2022 წლის 1 იანვარი. თუმცა, კოვიდ-19 პანდემიის გამო, ძალაში შესვლის თარიღი გადავადდა ერთი წლით კომპანიებისთვის მეტი დროის მიცემის მიზნით, შესწორებული სახელმძღვანელოდან გამომდინარე კლასიფიკაციის ცვლილებების განსახორციელებლად.

შემოსავლები განსაზღვრულ გამოყენებამდე, დამამძიმებელი კონტრაქტები - კონტრაქტის შესრულების ხარჯი, მითითება კონცეპტუალურ სტრუქტურაზე - ვიწრო სფეროს შესწორებები ბასს 16-ში, ბასს 37-ში და ფასს 3-ში, და წლიური გაუმჯობესებები ფასს-ებში 2018-2020 - შესწორებები ფასს 1-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-ში და ბასს 41-ში (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს და ძალაში შედის წლიურ პერიოდებში, რომელიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ):

შესწორებები ბასს 16-ში უკრძალავს საწარმოს დაქვითოს ძირითადი საშუალებების ერთეულის ღირებულებიდან ნებისმიერი შემოსავალი, მიღებული წარმოებული ერთეულების გაყიდვიდან, როდესაც საწარმო ამზადებს აქტივს

განსაზღვრული გამოყენებისთვის. შემოსავლების ასეთი ერთეულების გაყიდვებიდან, მათი წარმოების ხარჯებთან ერთად, აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. საწარმო გამოიყენებს ბასს 2-ს აღნიშნული ერთეულების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ მოიცავს შემოწმებული აქტივის ცვეთას, რადგან ის მზად არ არის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის. შესწორება ბასს 16-ში ასევე განსაზღვრავს, რომ საწარმო „ამოწმებს სათანადოდ ფუნქციონირებს თუ არა აქტივი“, როდესაც ის აფასებს აქტივის ტექნიკურ და ფიზიკურ ეფექტურობას. აქტივის ფინანსური მაჩვენებლები არ არის დაკავშირებულ ასეთ შეფასებასთან. შესაბამისად აქტივს შესაძლოა ჰქონდეს ოპერირების უნარი, როგორც განსაზღვრულია ხელმძღვანელობის მიერ და დაექვემდებაროს ცვეთას, სანამ მიაღწევს ხელმძღვანელობისთვის მოსალოდნელ საოპერაციო ეფექტურობის დონეს.

შესწორებები ბასს 37-ში განმარტავს „ხელშეკრულების შესრულების ღირებულების“ მნიშვნელობას. შესწორება განმარტავს, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი ხარჯი მოიცავს აღნიშნული ხელშეკრულების შესრულების დამატებით ხარჯებს; და სხვა ხარჯების განაწილებას, რომლებიც პირდაპირ შესრულებას უკავშირდება. შესწორება ასევე განმარტავს, რომ დამამდიმბელი ხელშეკრულების ცალკე დებულების განსაზღვრამდე, საწარმო აღიარებს გაუფასურების ზარალს, რომლებიც განხორციელდა ხელშეკრულების შესრულებისას გამოყენებულ აქტივებზე, და არა აღნიშნული ხელშეკრულებისთვის გამოყოფილ აქტივებზე.

ფასს 3 შესწორდა 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან დაკავშირებით, იმის განსაზღვრისთვის, თუ რას წარმოადგენს აქტივი ან ვალდებულება ბიზნესის კომბინაციაში. შესწორებამდე, ფასს 3, მითითებულია 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებში. გარდა ამისა, ვალდებულებებს და პირობით ვალდებულებებს დაემატა ახალი გამონაკლისი ფასს 3-ში. გამონაკლისის მიუთითებს, რომ ზოგი სახის ვალდებულებასთან და პირობით ვალდებულებასთან დაკავშირებით, საწარმო, რომელიც იყენებს ფასს 3-ს, ვალდებულია მიუთითოს ბასს 37 ან ფასს 21, და არა 2018 წლის კონცეპტუალური საფუძვლები. ახალი გამონაკლისის გარეშე საწარმო აღიარებდა ზოგ ვალდებულებას ბიზნეს კომბინაციაში, რომელსაც არ აღიარებდა ბასს 37-ის შესაბამისად. აქედან გამომდინარე უშუალოდ შეძენის შემდეგ, საწარმო ვალდებული იქნებოდა შეეწყვიტა ასეთი ვალდებულებების აღიარება და ეღიარებინა მოგება, რომელიც არ ასახავს ეკონომიკურ მოგებას. ასევე განმარტებული იყო, რომ შემდგომ არ უნდა აღიაროს პირობითი აქტივები, როგორც განსაზღვრულია ბასს 37-ში, შეძენის თარიღისთვის.

შესწორებების ფასს 9-ში განსაზღვრავს რომელი საკომისიოები უნდა იქნას შეტანილი 10% ტესტში ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის. ხარჯები და მოსაკრებლები შეიძლება გადახდილი იყოს მესამე მხარეებისთვის ან კრედიტორისთვის. შესწორების შესაბამისად მესამე მხარეებისთვის გადახდილი ხარჯები ან მოსაკრებლები არ იქნება შეტანილი 10%-იან ტესტში.

პირობითი მაგალითი 13, რომელიც ერთვის ფასს 16-ს, შესწორდა გადახდების ილუსტრაციის ამოღების მიზნით კრედიტორისგან, საიჯარო საკუთრების გაუმჯობესებებთან დაკავშირებით. შესწორების მიზნით არის პოტენციური არევის აღმოფხვრა საიჯარო შეღავათების განმარტების შესახებ.

ფასს 1 ითვალისწინებს გამონაკლისს, თუ შვილობილი კომპანია იღებს ფასს მოგვიანებით, მის მშობელ კომპანიასთან შედარებით. შვილობილ კომპანიას შეუძლია შეაფასოს თავისი აქტივები და ვალდებულებები საბალანსო ღირებულები, რომელიც შეტანილი იქნება მშობელი კომპანიის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში, მშობელი კომპანიის ფასს-ზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ შესწორებები არ იქნა განხორციელებული კონსოლიდაციის პროცედურებში და ბიზნესის გაერთიანების ეფექტებისთვის, რომელშიც მშობელმა კომპანიამ შეიძინა შვილობილი კომპანია. ფასს 1 შესწორდა იმისათვის, რომ საწარმოებს, რომლებმაც მიიღეს ფასს 1 გამონაკლისის, მიეცეთ შესაძლებლობა შეაფასონ კუმულაციური საკურსო სხვაობები, მშობელი კომპანიის მიერ აღრიცხული თანხების გამოყენებით, მშობელი კომპანიის ფასს-ზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. შესწორება ფასს 1-ში ავრცელებს ზემოაღნიშნულ გამონაკლისს კუმულაციურ საკურსო სხვაობებზე, ხარჯების შესამცირებლად ახალი მიმღებებისთვის. ეს შესწორება ასევე გამოიყენება მეკავშირე საწარმოებზე დაერთობლივ საწარმოებზე, რომლებმაც მიიღეს აღნიშნული ფასს 1 გამონაკლისი.

ამოღებული იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომელიც გულისხმობდა ფულადი ნაკადების გამორიცხვას დაბეგვრისთვის, სამართლიანი ღირებულების შეფასების დროს ბასს 41 შესაბამისად. ამ შესწორების მიზანია მოთხოვნის შესაბამისობა სტანდარტში ფულადი სახსრების დისკონტირებასთან დაკავშირებით დაბეგვრის შემდეგ.

საორიენტაციო საბაზისო საპროცენტო განაკვეთის (IBOR) რეფორმა – ფაზა 2 შესწორებები ფასს 9-ში, ბასს 39-ში, ფასს 7-ში, ფასს 4-ში და ფასს 16-ში (გამოცემულია 2020 წლის 27 აგვისტოს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ფაზა 2-ის შესწორებები განსაზღვრავს საკითხებს, რომლებიც წარმოიშობა რეფორმების განხორციელების შედეგად, მათ შორის ერთი კრიტერიუმის ალტერნატიული კრიტერიუმით შეცვლის შედეგად. შესწორებები მოიცავს შემდეგ სფეროებს:

- ცვლილებების აღრიცხვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის საფუძველზე, IBOR რეფორმის შედეგად: იმ ინსტრუმენტებისთვის, რომლებზეც გამოიყენება ამორტიზირებული ღირებულების შეფასება, შესწორებები მოითხოვს საწარმოებმა, პრაქტიკული მიზანშეწონილობის სახით, აღრიცხონ ცვლილება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის საფუძველზე, IBOR რეფორმის შედეგად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განახლებით, ფასს 9-ის B5.4.5 პარაგრაფებში სახელმძღვანელოს გამოყენებით. შედეგად არ ხდება უშუალო მოგების ან ზარალის აღიარება. პრაქტიკული მიზანშეწონილობა გამოიყენება მხოლოდ იმ ცვლილებაზე და მხოლოდ იმ ფარგლებში, რომელიც საჭიროა, როგორც IBOR რეფორმის პირდაპირი შედეგი და ახალი საფუძველი ეკონომიკურად წინა ბაზის ექვივალენტურია. სადაზღვევო კომპანიებს, რომლებიც იყენებენ დროებით შედავას ფასს 9-დან, ასევე მოეთხოვებათ გამოიყენონ პრაქტიკული მიზანშეწონილობა. ფასს 16 ასევე შესწორდა და მოიჯარებს მოეთხოვებათ გამოიყენონ პრაქტიკული მიზანშეწონილობა საიჯარო მოდიფიკაციების აღრიცხვისას, რომელიც ცვლის მომავალი საიჯარო გადახდების განსაზღვრის საფუძველს, IBOR რეფორმის შედეგად.
- საბოლოო თარიღი ფაზა 1 შედავათისთვის არა ხელშეკრულებით განსაზღვრული რისკის კომპონენტებისთვის ჰეჯირების ურთიერთობებში: ფაზა 2-ის შესწორებები მოითხოვს საწარმო მონაცემებში აღარ გამოიყენოს ფაზა 1-ის შედავათები არა ხელშეკრულებით განსაზღვრული რისკის კომპონენტებისთვის იმ თარიღისთვის, რომელიც უფრო ადრე დადგება: როდესაც ცვლილებები ხორციელდება შედავათები არა ხელშეკრულებით განსაზღვრული რისკის კომპონენტში ან როდესაც ჰეჯირების ურთიერთობა წყდება. რისკის კომპონენტებისთვის ფაზა 1-ში საბოლოო თარიღი არ არის გათვალისწინებული.
- დამატებითი დროებითი გამონაკლისები კონკრეტული ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნებიდან: ფაზა 2-ის შესწორებები ითვალისწინებს დამატებით დროებით შედავათებს კონკრეტული ბასს 39 და ფასს 9 ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნების გამოყენებასთან დაკავშირებით ჰეჯირების ურთიერთობებში, რომლებზეც პირდაპირი გავლენა მოახდინა IBOR რეფორმამ.
- დამატებითი ფასს 7 ინფორმაციები IBOR რეფორმის შესახებ: აღნიშნული შესწორება მოითხოვს ინფორმაციას შემდეგის შესახებ: (i) როგორ მართავს საწარმო გადასვლას ალტერნატიულ საორიენტაციო განაკვეთებზე, მის პროგრესს და რისკებს, რომელიც წარმოიშობა გადასვლის შედეგად; (ii) რაოდენობრივი მონაცემები წარმოებულების და არა-წარმოებულების შესახებ, რომლებიც ჯერ კიდევ არ გადასულან, დაყოფილი მნიშვნელოვანი საპროცენტო განაკვეთის ორიენტირით; და (iii) ცვლილებების აღწერა რისკის მართვის სტრატეგიაში, IBOR რეფორმის შედეგად.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ ანგარიშება 2-ში შეტანილი ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის წარმოდგენა (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებულ წლიურ პერიოდებზე). ბასს 1-ში შეიტანეს ცვლილებები, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს მოეთხოვებათ წარმოადგინონ მათი მატერიალური სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია და არა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებულ იქნა მატერიალური სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განმარტება. შესწორებით ასევე განიმარტა, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, მნიშვნელოვანი იქნება, თუ მის გარეშე ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლები ვერ შეძლებენ სხვა მატერიალური ინფორმაციის გაცნობას. შესწორებაში წარმოდგენილია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც მნიშვნელოვნად ჩათვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისთვის.

გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არამატერიალური სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა არ არის საჭირო. თუმცა, თუ ის მაინც წარდგება არ უნდა დაფაროს მატერიალური სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია. ამ შესწორების მხარდასაჭერად IFRS პრაქტიკულ ანგარიშება 2-ში „მატერიალური გადაწყვეტილების მიღება“-ში შეიტანეს ცვლილებები, რომ მოცემულიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოვიყენოთ მატერიალურობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის წარდგენისას.

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებით შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვავონ კომპანიებმა სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან.

შპს “საქართველოს ფინანსები”

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

6. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარ- ები	მოწყობი- ლობები და აპარატურა	საოფისე მოწყობი- ლობები	ავტომო- ბილები	დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა	სულ
ისტორიული ღირებულება							
2019 წლის 1 იანვარს	68,371	149,171	6,748	10,332	14,844	27,793	277,259
დაგროვილი ცვეთა	(15,860)	(104,655)	(5,029)	(6,500)	(2,266)	-	(134,310)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვარს	52,511	44,516	1,719	3,832	12,578	27,793	142,949
შეძენა	238	1,935	447	2,436	650	20,736	26,442
ისტორიული ღირებულების ტრანსფერი	168	36,718	545	19	-	(37,450)	-
ჩამოწერა	(11)	(112)	-	(56)	(301)	-	(480)
გასულების დაგროვილი ცვეთის განულება	5	90	-	54	80	-	229
ცვეთის ხარჯი	(2,728)	(8,828)	(389)	(1,112)	(625)	-	(13,682)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერს	50,183	74,319	2,322	5,173	12,382	11,079	155,458
ისტორიული ღირებულება							
2019 წლის 31 დეკემბერს	68,766	187,712	7,740	12,731	15,193	11,079	303,221
დაგროვილი ცვეთა	(18,583)	(113,393)	(5,418)	(7,558)	(2,811)	-	(147,763)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერს	50,183	74,319	2,322	5,173	12,382	11,079	155,458
ისტორიული ღირებულება							
2020 წლის 1 იანვარს	68,766	187,712	7,740	12,731	15,193	11,079	303,221
დაგროვილი ცვეთა	(18,583)	(113,393)	(5,418)	(7,558)	(2,811)	-	(147,763)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვარს	50,183	74,319	2,322	5,173	12,382	11,079	155,458
შეძენა	12	1,379	-	179	286	1,874	3,730
ისტორიული ღირებულების ტრანსფერი	284	1,370	-	-	-	(1,654)	-
ჩამოწერა	(97)	(1,870)	(8)	(303)	-	-	(2,278)
გასულების დაგროვილი ცვეთის განულება	59	1,869	7	302	-	-	2,237
ცვეთის ხარჯი	(2,703)	(10,508)	(369)	(1,232)	(669)	-	(15,481)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს	47,738	66,559	1,952	4,119	11,999	11,299	143,666
ისტორიული ღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერს	68,965	188,591	7,732	12,607	15,479	11,299	304,673
დაგროვილი ცვეთა	(21,227)	(122,032)	(5,780)	(8,488)	(3,480)	-	(161,007)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს	47,738	66,559	1,952	4,119	11,999	11,299	143,666

7. არამატერიალური აქტივები

	ლიცენზიები	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ
ისტორიული ღირებულება 2019 წლის 1 იანვარს	1,752	3,295	5,047
დაგროვილი ამორტიზაცია	(868)	(1,943)	(2,811)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვარს	884	1,352	2,236
დამატება	1,649	200	1,849
ამორტიზაცია	(394)	(343)	(737)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერს	2,139	1,209	3,348
ისტორიული ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერს	3,401	3,495	6,896
დაგროვილი ამორტიზაცია	(1,262)	(2,286)	(3,548)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერს	2,139	1,209	3,348
ისტორიული ღირებულება 2020 წლის 1 იანვარს	3,401	3,495	6,896
დაგროვილი ამორტიზაცია	(1,262)	(2,286)	(3,548)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვარს	2,139	1,209	3,348
ჩამოწერა	-	(48)	(48)
გასულების დაგროვილი ამორტიზაციის განულება	-	48	48
ამორტიზაცია	(667)	(352)	(1,019)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს	1,472	857	2,329
ისტორიული ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს	3,401	3,447	6,848
დაგროვილი ამორტიზაცია	(1,929)	(2,590)	(4,519)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს	1,472	857	2,329

8. შეზღუდული ფულადი სახსრები

2015 წელს კომპანიამ დააარსა საპენსიო სქემა შპს „საქაერონავიგაციის“ თანამშრომლების არასახელმწიფო პენსიით უზრუნველყოფის მიზნით. შპს „საქაერონავიგაციის“ არასახელმწიფო საპენსიო სქემა წარმოადგენს დამსაქმებლის პროფესიულ სქემას, სადაც განსაზღვრულია შენატანების ოდენობა და დამფუძნებლის ვალდებულება, შექმნას მონაწილეთა სახელობითი საპენსიო დანაგროვი და მის ხარჯზე რეგულარულად გასცეს პენსიები სქემის წესისა და მონაწილესთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე. საპენსიო სქემის მონაწილეების სოციალური შენატანები, შეიძლება, დავეყთ დამსაქმებლის მხრიდან და დასაქმებულის მხრიდან განხორციელებულ სოციალურ შენატანებად. შენატანების განაკვეთი დამსაქმებლისათვის შეადგენს დასაქმებულის ძირითადი ხელფასის 18%-ს, ხოლო დასაქმებულის მხრიდან - 7%-ს.

2020 წლის 31 დეკემბრისათვის საპენსიო სქემაში მონაწილეობდა შპს „საქაერონავიგაციის“ 588 თანამშრომელი (2019: 578). საპენსიო სქემის ფულადი აქტივები მოიცავს ფასიან ქაღალდებსა და მოთხოვნამდე ანაბარზე არსებულ აქტივებს, როგორც ნაჩვენებია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში.

მოქმედი კანონმდებლობით, არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებელს მოეთხოვება საპენსიო ფონდის შევსებული კაპიტალის შექმნა და შენახვა (სქემის არსებობის განმავლობაში) სულ მცირე, 2 მილიონი ლარის ოდენობით. კომპანიამ ფონდის კაპიტალად განსაზღვრა 3,000 ლარი, რომელიც განათავსა ბანკში განცალკევებულ ანგარიშზე. ეს საგარანტიო აქტივი წარდგენილია, როგორც გრძელვადიანი, შეზღუდული ფული კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. მინიმალურ კაპიტალზე (2,000 ლარი) მეტი ფული წარმოადგენს ნებაყოფლობით შეზღუდულ აქტივს, რომლის განკარგავაც კომპანიას შეუძლია, თუკი ის ამგვარ გადაწყვეტილებას მიიღებს.

შპს “საქართველიკა”

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

საპენსიო სქემაში შენატანების განხორციელება დაიწყო 2017 წლიდან. 2020 წლის განმავლობაში კომპანიისა და პერსონალის შენატანებმა შეადგინა 4,119 (2019: 3,520). 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის შენატანის დარიცხული ვალდებულებაა 373 ლარი (2019: 310).

2020 წლის კერძო საპენსიო სქემის ფინანსური მიმოხილვა მოცემულია ქვემოთ:

	ნაშთი 31.12. 2019	საპრო- ცენტო შემოსა- ვალი	სოცია- ლური მონაწი- ლეობა	საინვეს- ტიციო მოგება	ტრან- ზაქციის ხარჯი	გადატა- ნა	პენსიის გადახ- და	ნაშთი 31.12. 2020
საპენსიო ფონდის აქტივები								
<i>საბანკო ანგარიში</i>	3,266	271	-	-	-	(1,400)	-	2,137
ფული და მოკლევადიანი დეპოზიტები	3,266	152	-	-	-	(1,400)	-	2,018
მოთხოვნები	-	119	-	-	-	-	-	119
სარგებლისთვის განკუთვნილი წმინდა აქტივები	9,604	-	4,119	1,268	(77)	-	(130)	14,784
ფასიანი ქაღალდები, უზრუნველყოფა	712	-	-	59	-	(121)	-	650
ფული და მოკლევადიანი დეპოზიტები	1,083	-	2	556	(77)	3,695	(130)	5,129
გრძელვადიანი დეპოზიტები	7,499	-	4,054	653	-	(3,574)	-	8,632
მოთხოვნები	310	-	63	-	-	-	-	373
სულ აქტივები	12,870	271	4,119	1,268	(77)	(1,400)	(130)	16,921
წმინდა ღირებულება								
საპენსიო ფონდი	3,001	-	-	-	-	(1,000)	-	2,001
გაუნაწილებელი მოგება	265	-	-	-	-	(265)	-	-
სულ წმინდა ღირებულება	3,266	-	-	-	-	(1,265)	-	2,001
ვალდებულებები								
ტექნიკური რეზერვები	9,604	-	4,119	1,268	(77)	-	(130)	14,784
ვალდებულებები	-	271	-	-	-	(135)	-	136
სულ ვალდებულებები	9,604	271	4,119	1,268	(77)	(135)	(130)	14,920
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	12,870	271	4,119	1,268	(77)	(1,400)	(130)	16,921

შპს "საქართველიკა"

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

2019 წლის კერძო საპენსიო სქემის ფინანსური მიმოხილვა მოცემულია ქვემოთ:

	ნაშთი 01.01. 2019	საპრო- ცენტო შემოსა- ვალი	სოცია- ლური მონაწი- ლეობა	საინვეს- ტიციო მოგება	ტრან- ზაქციის ხარჯი	გადატა- ნა	პენსიის გადახ- და	ნაშთი 31.12. 2019
საპენსიო ფონდის აქტივები								
საბანკო ანგარიში	3,401	265	-	-	-	(400)	-	3,266
სარგებლისთვის განკუთვნილი წმინდა აქტივები	5,571	-	3,520	737	(66)	-	(158)	9,604
ფასიანი ქაღალდები, უზრუნველყოფა	113	-	432	23		144	-	712
ფული და მოკლევადიანი დეპოზიტები	539	-	2	361	(84)	423	(158)	1,083
გრძელვადიანი დეპოზიტები	4,680	-	3,033	353	-	(567)	-	7,499
მოთხოვნები	257	-	53	-	-	-	-	310
ვალდებულებები	(18)	-	-	-	18	-	-	-
სულ აქტივები	8,972	265	3,520	737	(66)	(400)	(158)	12,870
წმინდა ღირებულება								
საპენსიო ფონდი	3,014	-	-	-	-	(13)	-	3,001
ვალდებულებები	387	265	-	-	-	(387)	-	265
სულ წმინდა ღირებულება	3,401	265	-	-	-	(400)	-	3,266
ვალდებულებები								
ტექნიკური რეზერვები	5,571		3,520	737	(66)	-	(158)	9,604
სულ ვალდებულებები	5,571	-	3,520	737	(66)	-	(158)	9,604
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	8,972	265	3,520	737	(66)	(400)	(158)	12,870

9. სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები

	31.12.2020	31.12.2019	01.01.2019
სათადარიგო ნაწილები	5,505	5,320	4,295
სხვა მარაგი	91	131	159
სულ სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები	5,596	5,451	4,454

10. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და სხვა აქტივები

	31.12.2020	31.12.2019	01.01.2019
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	19,454	19,831	19,070
გაუფასურების რეზერვი	(4,435)	(6,542)	(6,081)
წმინდა სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	15,019	13,289	12,989
გაცემული ავანსები	4	503	705
ავანსების გაუფასურების რეზერვი	-	-	(391)
წმინდა გაცემული ავანსები	4	503	314
სხვა ფინანსური დებიტორული დავალიანება	5	20	783
გაუფასურების რეზერვი	-	-	(773)
წმინდა სხვა ფინანსური დებიტორული დავალიანება	5	20	10
სულ წმინდა სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და სხვა აქტივები	15,028	13,812	13,313

გაუფასურების რეზერვის (ზრდა) / შემცირება	31.12.2020	31.12.2019
გაუფასურების რეზერვი 1 იანვრის მდგომარეობით	6,542	7,245
რეზერვის კორექტირება	3,053	440
წლის განმავლობაში რეზერვის გამოყენება	(5,160)	(1,143)
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,435	6,542

11. სესხის ფარგლებში შეზღუდული ფულადი სახსრები

ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან (EBRD) გაფორმებული სესხის ხელშეკრულების ფარგლებში, კომპანიამ გახსნა სპეციალური საბანკო ანგარიში. ამ ანგარიშთან დაკავშირებულ სხვა ვალდებულებებთან ერთად კომპანიამ ნებისმიერი თარიღისთვის უნდა უზრუნველყოს ანგარიშზე სესხის ფარგლებში მომავალი ექვსი თვის გადასახდელი თანხის ოდენობის ფულადი საშუალებების ნაშთის არსებობა. სესხის განმავლობაში კომპანიას არ აქვს უფლება, ანგარიშის თანხები გამოიყენოს სხვა მიზნებისთვის. სპეციალური საბანკო ანგარიში დაგირავებულია ამ სესხის ფარგლებში. სესხის დეტალები იხილეთ ახსნა-განმარტებით შენიშვნა 13-ში.

12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31.12.2020	31.12.2019	01.01.2019
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე ეროვნულ ვალუტაში	1,420	4,309	3,996
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე უცხოურ ვალუტაში (ევრო)	33,657	1,490	8,181
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე უცხოურ ვალუტაში (აშშ დოლარი)	138	805	6,224
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	35,215	6,604	18,401

13. ნასესხები საშუალებები

	31.12.2020	31.12.2019	01.01.2019
გრძელვადიანი სესხი - EBRD	35,204	-	-
გრძელვადიანი სესხი - ფინანსთა სამინისტრო	5,855	5,183	5,398
გრძელვადიანი სესხის მიმდინარე ნაწილი - EBRD	5,122	-	-
გრძელვადიანი სესხის მიმდინარე ნაწილი - ფინანსთა სამინისტრო	643	456	382
სულ ნასესხები საშუალებები	46,824	5,639	5,780

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	სესხის გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ეფექტური წლიური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა სესხის ვალუტაში ევროში	დასაფარი თანხა ლარში
ფინანსთა სამინისტროდან მიღებული:					
1-ლი ტრანში	19/02/2009	31/03/2027	24.00%	230	926
მე-2 ტრანში	23/05/2009	30/06/2027	16.76%	1,120	4,507
მე-3 ტრანში	29/09/2009	30/09/2027	9.54%	264	1,063
EBRD-ის სესხი	14/08/2020	30/06/2025	EURIBOR + 4%	10,023	40,328
				11,637	46,824

შპს “საქართველიკა”

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	სესხის გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ეფექტური წლიური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა სესხის ვალუტაში ევროში	დასაფარი თანხა ლარში
ფინანსთა სამინისტროდან მიღებული:					
1-ლი ტრანში	19/02/2009	31/03/2027	24.00%	246	790
მე-2 ტრანში	23/05/2009	30/06/2027	16.76%	1,219	3,912
მე-3 ტრანში	29/09/2009	30/09/2027	9.54%	292	937
				1,757	5,639

2019 წლის 1 ანგარიშის მდგომარეობით:

	სესხის გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ეფექტური წლიური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა სესხის ვალუტაში ევროში	დასაფარი თანხა ლარში
ფინანსთა სამინისტროდან მიღებული:					
1-ლი ტრანში	19/02/2009	31/03/2027	24.00%	259	795
მე-2 ტრანში	23/05/2009	30/06/2027	16.76%	1,306	4,010
მე-3 ტრანში	29/09/2009	30/09/2027	9.54%	318	975
				1,883	5,780

წარდგენილ სასესხო ვალდებულებებსა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში ფინანსურ ფულად ნაკადებს შორის
ურთიერთკავშირი შემდეგია:

	31.12.2020	31.12.2019
ნაშთი 1 იანვარს	5,639	5,780
მიღებული სესხი	38,057	-
საპროცენტო ხარჯი	1,806	947
სესხის ძირისა და პროცენტების დაფარვა	(2,293)	(1,349)
გაცვლითი კურსის გავლენა ნაშთებზე	3,615	261
ნაშთი 31 დეკემბრის	46,824	5,639

კომპანიის სესხები დენომინირებულია ევროებში.

კომპანია არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას და არ გაუფორმებია არც ერთი ჰეჯირების შეთანხმება უცხოურ ვალუტაში
ვალდებულების ან საპროცენტო განაკვეთის რისკთან მიმართებაში.

ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან (EBRD) გაფორმებული სესხის ფარგლებში, კომპანიამ იკისრა
ვალდებულება, EBRD-ს წერილობითი თანხმობის გარეშე არ განახორციელოს გარკვეული ტიპის ქმედებები და
უზრუნველყოს გარკვეული ტიპის ფინანსურ კოეფიციენტებთან შესაბამისობა, რომელთა ძირითადი ნაწილი
მოცემულია ქვემოთ:

- გამოაცხადოს ან გასცეს დივიდენდი; გამოისყიდოს საკუთარი კაპიტალი;
- დაწყებული 2021 წლიდან, დაექვემდებაროს კაპიტალური ხარჯების ცალკეულ ლიმიტებს;
- არ აიღოს სესხები, არ გააფორმოს აქტივების იჯარით აღებასთან დაკავშირებული ხელშეკრულება, არ გააფორმოს რაიმე სახის საგარანტიო ხელშეკრულება, არ განახორციელოს საკუთარი აქტივების უზრუნველყოფით დატვირთვა;

შპს “საქართველიკა”

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

- 2021 ფინანსური წლიდან მოყოლებული, კომპანია ვალდებულია, უზრუნველყოს გარკვეული ტიპის ფინანსურ კოეფიციენტებთან შესაბამისობა.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია შესაბამისობაშია EBRD-ის სესხის ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებთან.

სესხის ხელშეკრულების ფარგლებში კომპანიამ გახსნა სპეციალური საბანკო ანგარიში. დეტალებისთვის იხილეთ ახსნა-განმარტებითი შენიშვნა 11.

14. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	31.12.2020	31.12.2019	01.01.2019
გადასახდელი ხელფასები	5,326	4,022	3,340
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	5,271	2,111	1,544
გადასახდელი გადასახადები	1,243	610	1,124
სხვა კრედიტორული დავალიანება	4	6	4
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	11,844	6,749	6,012

15. შემოსავლის ანალოზი კატეგორიების მიხედვით

	2020	2019
შემოსავალი ტრანზიტულ რეისებზე საჰაერო ნავიგაციის მომსახურების გაწევიდან	38,687	45,366
შემოსავალი დაშვების/აფრენის მომსახურებიდან	10,546	28,500
სხვა შემოსავალი	78	329
სულ შემოსავალი	49,311	74,195

შემოსავლები დაგენირებულია მოკლევადიანი კონტრაქტების საფუძველზე, დროის გარკვეულ მომენტში მომსახურებიდან შემოსავლების აღიარების მომენტში.

16. სხვა მოგება

	2020	2019
ჩამოწერილი მიღებული ავანსები	404	-
შემოსავალი ჯარიმებიდან	139	95
შემოსავალი სადაზღვევო ზარალის ანაზღაურებიდან	-	1,612
სხვა შემოსავალი	50	53
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	593	1,760

17. პერსონალის ანაზღაურება

	2020	2019
შრომის ანაზღაურება	30,855	27,282
დანამატი წელთა ნამსახურებაზე	3,940	3,331
არასახელმწიფო საპენსიო ფონდი (კომპანიის წილი 18%)	3,747	3,207
პრემია	1,918	3,610
თანამშრომელთა ჯანმრთელობის დაზღვევა	1,680	1,603
სახელმწიფო საპენსიო ფონდი	523	501
სხვა სარგებელი	338	363
სულ პერსონალის ანაზღაურება	43,001	39,897

18. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2020	2019
რემონტის ხარჯები	5,488	3,605
საექვო მოთხოვნების გაუფასურების ხარჯი	3,053	440
ევროკონტროლის საწევრო გადასახადი	2,617	2,594
დაზღვევის ხარჯი	1,511	1,504
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	1,376	1,739
კომუნალური ხარჯები	846	940
რეგულირების ხარჯი	785	725
კომუნიკაციის ხარჯები	624	677
სამსახურებრივი მივლინებები	577	2,465
მასალების ღირებულება	446	689
სატესტო ფრენები	431	929
ტექნიკური პერსონალის ტრენინგი	351	1,577
ტრანსპორტირების ხარჯები	211	329
ევროკონტროლის ადმინისტრაციული გადასახადი	188	289
აუდიტური მომსახურების ხარჯი	53	79
წარმომადგენლობითი ხარჯი	25	140
ბანკის მომსახურების ხარჯი	21	70
იჯარის ხარჯი	20	102
რეკლამის ხარჯი	7	15
სხვა ხარჯები	1,047	1,124
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	19,677	20,032

19. ფინანსური მოგება/(ზარალი) ნეტო

	2020	2019
მოგება/(ზარალი) საკურსო სხვაობიდან	1,640	(92)
საპროცენტო შემოსავალი	509	559
საპროცენტო შემოსავალი (საპენსიო ფონდი)	271	265
საპროცენტო ხარჯი	(1,806)	(947)
სულ ფინანსური მოგება/(ზარალი) ნეტო	614	(215)

20. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

სამართლებრივი პროცედურები. პერიოდულად, საქმიანობის ჩვეულებრივი წარმოებისას, კომპანიის წინააღმდეგ, შესაძლოა, შეტანილ იქნეს სარჩელები. საკუთარი შეფასებებებსა და როგორც შიდა, ასევე გარე პროფესიულ რჩევაზე დაყრდნობით, ხელმძღვანელობის მოსაზრებაა, რომ მნიშვნელოვანი ზარალი არ მიაღებდა კომპანიას სარჩელების გამო და ამდენად, წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის წარმოდგენილი შესაბამისი ანარიცხები.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა იძლევა სხვადასხვა ინტერპრეტაციის შესაძლებლობას და მასში ხშირად ხდება ცვლილებების შეტანა. კომპანიის მიერ განხორციელებულ ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებით ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებულ კანონმდებლობის ინტერპრეტაციასთან დაკავშირებით შესაძლოა შევითხვები გაუჩნდეთ შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოებს. საქართველოს საგადასახადო ორგანოები შესაძლოა უფრო დამაჯერებელ და დახვეწილ მიდგომას იყენებენ კანონმდებლობის ინტერპრეტაციისას და საგადასახადო შემოწმებების დროს. ასევე შესაძლებელია, რომ იმ ოპერაციებისა და საქმიანობების მიმართ, რომელთა მიმართაც ადრე არ ჰქონიათ შევითხვები, ახლა გაჩნდეს შევითხვები. შედეგად, შესაძლოა განისაზღვროს დამატებითი გადასახადები, საურავები და საპროცენტო განაკვეთები.

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი საკითხების მარეგულირებელი კანონების განხორციელება ვითარდება და მუდმივად ხდება სახელმწიფო ორგანოების პოზიციის გადასინჯვა ამ ასპექტით. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს მისი ვალდებულებების, რომლებიც გათვალისწინებულია გარემოსდაცვითი მარეგულირებელი წესებით, შეფასებას. ვალდებულებების დადგენისთანავე, დაუყოვნებლივ ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებები, რომელიც შესაძლოა წარმოიშვას არსებული მარეგულირებელი წესების, სამოქალაქო დავების ან კანონმდებლობის შედეგად, შეუძლებელია შეფასდეს, მაგრამ ისინი შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს. მოქმედი კანონმდებლობის ფარგლებში, აღსრულების გარემოს გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობას მიჩნია, რომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი ვალდებულებები გარემოსადმი მიყენებული ზიანის ასანაზღაურებლად.

21. ფინანსური რისკების მართვა

კომპანიაში რისკების მართვა ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებსა და სამართლებრივ რისკებთან დაკავშირებით. ფინანსური რისკი შეიცავს საბაზრო რისკს, მათ შორის, სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკს და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ძირითადი ამოცანებია: რისკის შეზღუდვების დადგენა და შემდგომ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკის ფაქტორისადმი დაქვემდებარება ამ შეზღუდვებს არ გასცდეს. საოპერაციო და სამართლებრივი რისკის ფაქტორების მართვის ფუნქციები განკუთვნილია შიდა პოლიტიკის და პროცედურების სათანადოდ ფუნქციონირების მიზნით, საოპერაციო და სამართლებრივი რისკების შესამცირებლად.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკი. ეს არის რისკი, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვალდებულების შეუსრულებლობის შედეგად გამოიწვევს მეორე მხარის ფინანსურ ზარალს. ამგვარი საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ კონტრაგენტებისათვის მომსახურების მიყიდვისას და აგრეთვე, სხვა ოპერაციების შემთხვევაში, რომელთა შედეგადაც წარმოიქმნება ფინანსური აქტივები.

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი აქტივების ჯგუფების მიხედვით:

	31.12.2020	31.12.2019	01.01.2019
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება			
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	15,019	13,289	12,989
შეზღუდული ფულადი სახსრები	2,000	2,000	2,000
სესხის ფარგლებში შეზღუდული ფულადი სახსრები	816	-	-
ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები			
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	35,215	6,604	18,401
სულ მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკის ფაქტორისადმი	53,050	21,893	33,390

აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგამოქცევის ზეგავლენა პოტენციური საკრედიტო რისკის ფაქტორისადმი დაქვემდებარების შემცირების მიზნით, უმნიშვნელოა.

ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკის დეტალები ფინანსური აქტივების მიხედვით მოცემულია ქვემოთ:

საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე - საბანკო ანგარიშებზე განთავსებული თანხების საკრედიტო რისკები იმართება მათი ისეთ საბანკო დაწესებულებაში განთავსებით, რომლებიც, ზოგადად, კარგად ცნობილია საქართველოში. ბანკების სტატუსს მონიტორინგი უტარდება რეგულარულად. კომპანიის შეფასებით საბანკო ანგარიშებთან დაკავშირებული საკრედიტო ზარალი ნულის ტოლია ყველა საანგარიშგებო თარიღისთვის და არც ერთი მათგანი არ არის ვადაგადაცილებული.

დებიტორული დავალიანება - გამოყენებულია ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები, სტანდარტით განსაზღვრული გამარტივებული მიდგომა მოსაღდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშების მიზნით, რომლის მიხედვით, სავაჭრო დებიტორებისათვის საკრედიტო ზარალი გაანგარიშდება ინსტრუმენტის არსებობის მთელ პერიოდზე. მოსაღდნელი ზარალი შეფასებულია ინდივიდუალურად თითოეული კონტრაგენტისათვის და ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის, გაყიდვებისა და გადახდების ისტორიულ მონაცემებს დებიტორების გვარობიდან გამომდინარე. ისტორიული ზარალების მონაცემები არ არის ჩასწორებული მიმდინარე, საპროგნოზო და მაკროეკონომიკული ტენდენციებით, რომლებიც, შესაძლოა, გავლენას ახდენდეს, ზოგადად, დებიტორების ამოღებადობაზე. ამ პრინციპით გაანგარიშებული საეჭვო ვალების რეზერვი მოცემულია ქვემოთ ცხრილებში:

შპს "საქაერონავიგაცია"

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის:

	მოთხოვ- ნამდე	3 თვემდე ვადაგადა ცილება	3-დან 6 თვემდე ვადაგადა ცილება	6-დან 9 თვემდე ვადაგადა ცილება	9-დან 12 თვემდე ვადაგადა ცილება	1 წელზე მეტი ვადაგადა ცილება	ჯამი
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	119	4,940	201	3,558	4,787	5,849	19,454
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	35,215	-	-	-	-	-	35,215
შეზღუდული ფულადი სახსრები	2,000	-	-	-	-	-	2,000
სესხის ფარგლებში შეზღუდული ფულადი სახსრები	816	-	-	-	-	-	816
სულ ფინანსური აქტივები	38,150	4,940	201	3,558	4,787	5,849	57,485
გაუფასურების რეზერვი (სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება)	-	-	-	-	-	(4,435)	(4,435)
ნეტო ფინანსური აქტივები	38,150	4,940	201	3,558	4,787	1,414	53,050

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის:

	მოთხოვ- ნამდე	3 თვემდე ვადაგადა ცილება	3-დან 6 თვემდე ვადაგადა ცილება	6-დან 9 თვემდე ვადაგადა ცილება	9-დან 12 თვემდე ვადაგადა ცილება	1 წელზე მეტი ვადაგადა ცილება	ჯამი
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	-	9,916	1,456	547	870	7,042	19,831
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	6,604	-	-	-	-	-	6,604
შეზღუდული ფულადი სახსრები	2,000	-	-	-	-	-	2,000
სულ ფინანსური აქტივები	8,604	9,916	1,456	547	870	7,042	28,435
გაუფასურების რეზერვი (სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება)	-	-	-	-	-	(6,542)	(6,542)
ნეტო ფინანსური აქტივები	8,604	9,916	1,456	547	870	500	21,893

2019 წლის 1 იანვრისთვის:

	მოთხოვ- ნამდე	3 თვემდე ვადაგადა ცილება	3-დან 6 თვემდე ვადაგადა ცილება	6-დან 9 თვემდე ვადაგადა ცილება	9-დან 12 თვემდე ვადაგადა ცილება	1 წელზე მეტი ვადაგადა ცილება	ჯამი
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	-	7,312	763	73	56	10,866	19,070
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	18,401	-	-	-	-	-	18,401
შეზღუდული ფულადი სახსრები	2,000	-	-	-	-	-	2,000
სულ ფინანსური აქტივები	20,401	7,312	763	73	56	10,866	39,471
გაუფასურების რეზერვი (სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება)	-	-	-	-	-	(6,081)	(6,081)
ნეტო ფინანსური აქტივები	20,401	7,312	763	73	56	4,785	33,390

საბაზრო რისკი. კომპანია იღებს საბაზრო რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიქმნება ღია პოზიციების გამო: (ა) უცხოურ ვალუტებში, (ბ) პროცენტიან აქტივებსა და ვალდებულებებში და (დ) ლიკვიდურობის რისკი პროდუქტების მხრივ, რომელთაგან ყველა ექვემდებარება ზოგად და სპეციფიკურ საბაზრო ცვლილებებს. ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს მისაღები რისკის მოცულობის შეზღუდვებს, რომლის მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებით თავიდან არ იქნება აცილებული ის დანაკარგები, რომელიც ამ შეზღუდვების მიღმა იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება უფრო მნიშვნელოვან საბაზრო ცვლილებებს.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან დაკავშირებით, ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს ამ რისკისადმი დაქვემდებარების შეზღუდვებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანად. ამ მხრივ, მდგომარეობის მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად.

	31 დეკემბერი, 2020 წ.			31 დეკემბერი, 2019 წ.		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია
ქართული ლარი	2,241	2,949	(708)	8,676	1,140	7,536
აშშ დოლარი	138	-	138	805	349	456
ევრო	48,676	49,146	(470)	10,432	6,211	4,221
სხვა	-	4	(4)	-	56	(56)
სულ	51,055	52,099		19,913	7,756	

	1 იანვარი, 2019 წ.		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია
ქართული ლარი	7,289	916	6,373
აშშ დოლარი	6,224	326	5,898
ევრო	17,887	6,032	11,855
სხვა	-	54	(54)
სულ	31,400	7,328	

ზემოთ მოცემული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებს. მიიჩნევენ, რომ ინვესტიციები საკუთარ კაპიტალსა და არაფულად აქტივებში არ წარმოშობს რაიმე მატერიალურ სავალუტო რისკს.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია მოგებისა და ზარალის და საკუთარი კაპიტალის სენსიტიურობა სავალუტო განაკვეთებში გონივრულად შესაძლო ცვლილების მიმართ, რომელიც გამოიყენება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს კომპანიის შესაბამისი საწარმოს ფუნქციონალური ვალუტის მიმართ. ყველა სხვა ცვლადი უცვლელია:

	31 დეკემბერი 2020 წ.		31 დეკემბერი 2019 წ.		31 დეკემბერი 2019 წ.	
	ზეგავლენა, მოგება ზარალზე	ზეგავლენა საკუთარ კაპიტალზე	ზეგავლენა, მოგება ზარალზე	ზეგავლენა საკუთარ კაპიტალზე	ზეგავლენა, მოგება ზარალზე	ზეგავლენა საკუთარ კაპიტალზე
აშშ დოლარის გამყარება 10%-ით	14	-	46	-	590	-
აშშ დოლარის დასუსტება 10%-ით	(14)	-	(46)	-	(590)	-
ევროს გამყარება 10%-ით	(47)	-	422	-	1,186	-
ევროს დასუსტება 10%-ით	47	-	(422)	-	(1,186)	-
სხვა ვალუტის გამყარება 10%-ით	(0.40)	-	(6)	-	(5)	-
სხვა ვალუტის დასუსტება 10%-ით	0.40	-	6	-	5	-

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანია ექვემდებარება იმ ცვლილებების შედეგებს, რომელსაც ადგილი აქვს გავრცელებულ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებში მისი ფინანსური მდგომარეობისა და ფულადი ნაკადების მიმართ. კომპანიის პროცენტული აქტივები მოიცავს ბანკის ვადიან დეპოზიტებს, მათი არსებობის შემთხვევაში.

კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკი უმთავრესად განპირობებულია სესხით სარგებლობასთან. ფიქსირებული განაკვეთებით აღებული სესხების შედეგად კომპანია ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების რისკს.

კომპანიას არ გააჩნია ოფიციალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთების რისკების სამართავად, რადგან ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს რისკი უმნიშვნელოა კომპანიის საქმიანობისათვის. თუმცა, ახალი სესხების გაცემის, ან სესხით სარგებლობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა განსჯის ფიქსირებული განაკვეთი სჯობია კომპანიისათვის გადახდის მოსალოდნელი პერიოდის გათვალისწინებით, თუ ცვლადი განაკვეთი.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკის ისეთი რისკია, რომლის წინაშეც იურიდიული პირი დგება მაშინ, როდესაც მას გააჩნია სირთულეები ფინანსური ვალდებულებების შესრულებასთან დაკავშირებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა მონიტორინგს ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების ყოველთვიურ პროგნოზებზე. კომპანია ესწრაფვის, შეინარჩუნოს სტაბილური საფინანსო ბაზა, რომელიც უმთავრესად შედგება საოპერაციო ფულადი ნაკადებისა და მომხმარებელთა წინასწარი გადახდებისაგან.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია 2020 წლის 31 დეკემბრისათვის არსებული ვალდებულებები კონტრაქტების მიხედვით დარჩენილი გადახდის ვადების შესაბამისად. დაფარვის ვადების ცხრილში მოცემული თანხები არის კონტრაქტით გათვალისწინებული არადისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადები. ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადები განსხვავდება ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში მოცემული თანხა ეფუძნება დისკონტირებული ფულადი სახსრების ნაკადებს.

უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული სპოტ გაცვლითი კრუსის მიხედვით.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების გადახდის ვადების ანალიზი შემდეგია:

	მოთხოვნისთანავე და 6 თვეზე ნაკლები	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები საშუალებები	1,648	6,672	44,574	2,486	55,380
სავაჭრო კრედიტორები	5,275	-	-	-	5,275
სულ	6,923	6,672	44,574	2,486	60,655

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების გადახდის ვადების ანალიზი შემდეგია:

	მოთხოვნისთანავე და 6 თვეზე ნაკლები	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები საშუალებები	678	678	5,283	3,269	9,908
სავაჭრო კრედიტორები	2,117	-	-	-	2,117
სულ	2,795	678	5,283	3,269	12,025

2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების გადახდის ვადების ანალიზი შემდეგია:

	მოთხოვნისთანავე და 6 თვეზე ნაკლები	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები საშუალებები	655	655	5,106	4,371	10,787
სავაჭრო კრედიტორები	1,548	-	-	-	1,548
სულ	2,203	655	5,106	4,371	12,335

კაპიტალის მართვა. კომპანიის კაპიტალის მართვის ამოცანებია, უზრუნველყოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირება, რათა დამფუძნებლებმა მიიღონ უკუგება, ხოლო სხვა დაინტერესებულმა მხარეებმა – სარგებელი და შენარჩუნდეს კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურა, რათა შემცირდეს კაპიტალური ხარჯები. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების, ან კორექტირების მიზნით, კომპანიამ, შესაძლოა, მოახდინოს დივიდენდების ოდენობის შემცირება, დაუბრუნოს ან გაზარდოს კაპიტალი ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად.

კომპანიის მიდგომა კაპიტალის მართვის მიმართ არ შეცვლილა მიმდინარე წლის განმავლობაში.

გარდა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან (EBRD) არსებული სესხის ხელშერკულებით განსაზღვრული შეზღუდვებისა, კომპანიას არ აქვს გარეშე პირებთან ნაკისრი ვალდებულება, რომელიც ეხება კაპიტალის სტრუქტურას ან ფინანსური კოეფიციენტების უზრუნველყოფას. EBRD-სთან გაფორმებული სესხის ხელშერკულების ფარგლებში კომპანიამ იკისრა ვალდებულება, EBRD-ს წერილობითი თანხმობის გარეშე არ განახორციელოს გარკვეული ტიპის ქმედებები და უზრუნველყოს გარკვეული ტიპის ფინანსურ კოეფიციენტებთან შესაბამისობა, რომელთა ძირითადი ნაწილი მოცემულია ქვემოთ:

- გამოაცხადოს ან გასცეს დივიდენდი; გამოისყიდოს საკუთარი კაპიტალი;
- დაწყებული 2021 წლიდან, დაექვემდებაროს კაპიტალური ხარჯების ცალკეულ ლიმიტებს;
- არ აიღოს სესხები, არ გააფორმოს აქტივების იჯარის აღებასთან დაკავშირებული ხელშეკრულება, არ გააფორმოს რაიმე სახის საგარანტიო ხელშეკრულება, არ განახორციელოს საკუთარი აქტივების უზრუნველყოფით დატვირთვა;
- 2021 ფინანსური წლიდან მოყოლებული, კომპანია ვალდებულია, უზრუნველყოს გარკვეული ტიპის ფინანსურ კოეფიციენტებთან შესაბამისობა.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია შესაბამისობაშია EBRD-ის სესხის ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებთან.

სესხის ხელშეკრულების ფარგლებში კომპანიამ გახსნა სპეციალური საბანკო ანგარიში. დეტალებისთვის იხილეთ ახსნა-განმარტებითი შენიშვნა 11. სესხის დეტალები მოცემულია ახსნა-განმარტებითი შენიშვნა 13-ში.

22. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას. როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა (საბანკო ანგარიშები, მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანება) და ვალდებულებების (მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანება) საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური, მოთხოვნამდე ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ვალდებულებები. სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა მოსალოდნელი ფულადი სახსრების ნაკადების მიხედვით, რომელიც დისკონტირებულია მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების მეშვეობით, რომელთაც ანალოგიური საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნია (მესამე დონის ამოსავალი მონაცემები ფასს 13 - რეალური ღირებულების შეფასება). ფინანსური დავალიანებების საბალანსო თანხები უახლოვდება რეალურ ღირებულებებს.

23. ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიები

შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა: ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები); სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით; რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე; რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებასა და ზარალში ასახვით. კომპანიის ყველა ფინანსურ აქტივი გაერთიანებულია ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებში. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ამ ფინანსური აქტივის ჩაშლა საბალანსო მუხლების მიხედვით:

	31.12.2020	31.12.2019	01.01.2020
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული აქტივები			
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	15,019	13,289	12,989
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	38,031	8,604	20,401
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	4	503	314
სულ ფინანსური აქტივები	53,054	22,396	33,704
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები			
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	5,275	2,117	1,548
ნასესხები საშუალებები	46,824	5,639	5,780
სულ ფინანსური ვალდებულებები	52,099	7,756	7,328

24. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

როგორც წესი, მხარეები დაკავშირებულ მხარეებზე მიიჩნევა, თუ მხარეები საერთო კონტროლის ქვეშ არიან, ან თუ ერთ მხარეს გააჩნია მეორე მხარის კონტროლის, ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენის შესაძლებლობა, ან თუ არსებობს მესამე მხარეზე ერთობლივი კონტროლი ფინანსური და საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღების დროს. თითოეული შესაძლო დაკავშირებულ მხარესთან ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის შინაარსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 1 იანვრისთვის კომპანიის უშუალო და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე გახლდათ საქართველოს სახელმწიფო, წარმოდგენილი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროთი. კომპანია ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში საჭირო საწვავიკო მომსახურებას უწევს გარკვეულ მხარეებს, რომელთათვისაც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო კომპანიას უხდის მომსახურების საფასურს.

კომპანიის მფლობელია საქართველოს სახელმწიფო. სხვა სახელმწიფო კომპანიები და სამთავრობო დაწესებულებები კომპანიისთვის დაკავშირებული მხარეები არიან. კომპანია იყენებს ბასს 24-ის 25-ე პარაგრაფით განსაზღვრულ შეღავათს და გარდა წინა პარაგრაფში აღნიშნულ პირებთან ოპერაციებისა და სესხისა, არ წარადგენს დაკავშირებულ მხარეებთან სახელმწიფო კომპანიებთან და სხვა სახელმწიფო სტრუქტურებთან ტრანზაქციებსა და ნაშთებს.

2020 წლის 31 დეკემბრისათვის კომპანიას დაკავშირებულ მხარეებთან ქონდა შემდეგი ოპერაციები და ნაშთები:

	საქართველოს მთავრობა	ხელმძღვანელობა
<i>ოპერაციები:</i>		
საპროცენტო ხარჯი	995	-
სახელმწიფოს მიერ ანაზღაურებული შეღავათიანი ფრენები	753	-
მოკლევადიანი სარგებელი	-	1,168
კომპანიის შენატანები საპენსიო ფონდში	-	217
<i>ნაშთები:</i>		
მიღებული სესხები	6,498	-

2019 წლის 31 დეკემბრისათვის კომპანიას დაკავშირებულ მხარეებთან ქონდა შემდეგი ოპერაციები და ნაშთები:

	საქართველოს მთავრობა	ხელმძღვანელობა
<i>ოპერაციები:</i>		
საპროცენტო ხარჯი	947	-
სახელმწიფოს მიერ ანაზღაურებული შეღავათიანი ფრენები	835	-
მოკლევადიანი სარგებელი	-	1,317
კომპანიის შენატანები საპენსიო ფონდში	-	120
სხვა ხარჯები	-	271
<i>ნაშთები:</i>		
მიღებული სესხები	5,639	-

2019 წლის 1 იანვრისათვის კომპანიას დაკავშირებულ მხარეებთან ქონდა შემდეგი ნაშთები:

	საქართველოს მთავრობა	ხელმძღვანელობა
<i>ნაშთები:</i>		
მიღებული სესხები	5,780	-

25. პერიოდის შემდგომ მომხდარი მოვლენები

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარე შეიცვალა 2021 წელს.

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2021 წლის 27 მაისს. კომპანიის ხელმძღვანელობას უფლება აქვს, შეცვალოს ფინანსური ანგარიშგება გამოშვების შემდეგ.

გარდა ქვემოთ ჩამოთვლილი მოვლენებისა, 2020 წლის 31 დეკემბრის შემდგომ ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებამდე არ მომხდარა სხვა ისეთი მოვლენა, რომელიც მოითხოვს დამატებით კორექტირებას ან ახსნა-განმარტებას ფინანსურ ანგარიშგებაში.

About Baker Tilly

Baker Tilly is a full-service accounting and advisory firm that offers industry specialised services in assurance, tax and advisory.

Baker Tilly Georgia LLC trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Contact us

Baker Tilly Georgia LLC
BC Menteshvili Rows
Tbilisi 0105, Georgia
7 Bambis Rigi Street
office@bakertilly.ge
T: +995 032 2 483 999
www.bakertilly.ge

შპს საქაერონავიგაცია

2020 წლის 31 დეკემბრისათვის და ამ თარიღით
დასრულებული წლისათვის

მმართველობითი ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

BC Menteshvili Rows
7 Bambis Rigi Street
Tbilisi 0105, Georgia

T: +955 322 438 999

office@bakertilly.ge
www.bakertilly.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში მმართველობით ანგარიშგებაზე (საქმიანობის მიმოხილვაზე)

შპს „საქაერონავიგაციის“ დამფუძნებლებსა და ხელმძღვანელობას:

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, შპს „საქაერონავიგაციის“ (შემდგომში, „კომპანია“) ხელმძღვანელობამ მოამზადა მმართველობითი ანგარიშგება (საქმიანობის მიმოხილვა) და გადმოგვცა იგი ჩვენ 2021 წლის 29 სექტემბერს.

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „საქაერონავიგაციის“ 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი და 2021 წლის 27 მაისს გავაცით ჩვენი დასკვნა. აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გამოთქმული მოსაზრება არ ეხებოდა იმ სხვა ინფორმაციას, რომელიც „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად (შემდგომში „კანონი“) მოამზადა კომპანიამ და წარმოადგინა მმართველობით ანგარიშგებაში.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

მმართველობით ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, არის თუ არა იგი არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან, სხვა მხრივ, ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

ამასთანავე, ჩვენი პასუხისმგებლობაა, კანონის მე-7 მუხლის შესაბამისად, ჩატარებული პროცედურების საფუძველზე, გამოვთქვათ მოსაზრება საქმიანობის მიმოხილვის ანგარიშის ამ კანონთან შესაბამისობაზე და არსებითი უზუსტობების შემთხვევაში მათ არსზე, ასევე, განვაცხადოთ მმართველობით ანგარიშგებაში (საქმიანობის მიმოხილვაში) კანონით განსაზღვრული რაიმე ინფორმაციის წარმოუდგენლობის შემთხვევაში.

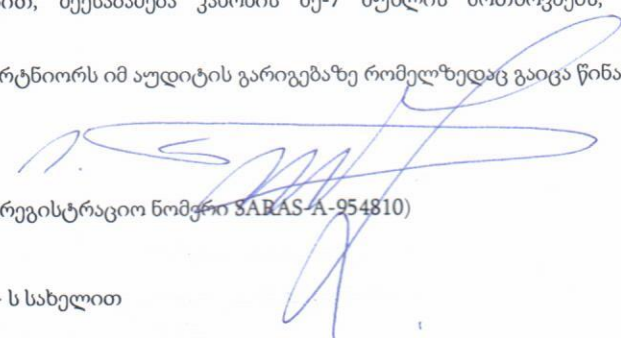
აუდიტებული ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების შემდეგ მომხდარი მოვლენების ეფექტს. ამ მოვლენების ეფექტი, რომელიც მოცემულია მმართველობით ანგარიშში (საქმიანობის მიმოხილვაში), არ არის აუდიტებული ჩვენ მიერ.

ჩვენი მოსაზრება მმართველობით ანგარიშზე (საქმიანობის მიმოხილვაზე)

აუდიტორის პასუხისმგებლობის პირველ პარაგრაფთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

აუდიტორის პასუხისმგებლობის მეორე პარაგრაფთან დაკავშირებით მოგახსენებთ რომ, ჩვენი აზრით, მმართველობით ანგარიშების (საქმიანობის მიმოხილვის) კანონით განსაზღვრული ნაწილები, კომპანიის საქმიანობის მოცულობისა და სირთულის გათვალისწინებით, შეესაბამება კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით.

ივანე ჯელია წარმოადგენს პარტნიორს იმ აუდიტის გარიგებაზე რომელზედაც გაიცა წინამდებარე აუდიტის დასკვნა.

ივანე ჯელია (აუდიტორის სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-954810)

მმართველი პარტნიორი
შპს „ბეიკერ ტილი ჯორჯია“ - ს სახელით
2021 წლის 29 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

შპს „საქაერონავიგაციის“

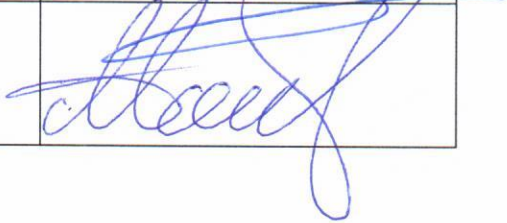
2020 წლის მმართველობითი ანგარიში

2021 წლის სექტემბერი

დოკუმენტი დამტკიცებულია

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია შპს “საქაერონავიგაციის” თანამდებობის პირები, რომლებმაც მოცემული ფორმით დაამტკიცეს წინამდებარე ანგარიში.

თანამდებობა	სახელი და გვარი / ხელმოწერა	თარიღი
ფინანსების მართვის საკითხების მენეჯერი	ირაკლი ზაქარაიშვილი	
აღმასრულებელი დირექტორი	გიორგი ედიშერაშვილი	
გენერალური დირექტორი	ბონა მეზვრიშვილი	

სარჩევი

- 03 ძირითადი მაჩვენებლები
- 05 საქაერონავიგაციის პროფილი
- 07 კორპორაციული მართვა
- 10 საჰაერო მოძრაობა
- 12 ინოვაცია და განვითარება
- 29 ხარჯების ეფექტიანობა
- 32 რისკების მართვა
- 28 პერსონალი
- 34 დამსაქმებლის არასახელმწიფო საპენსიო სქემა
- 36 ფინანსური ანგარიშები

პირითაღი მაჩვენებლები

საქართველოს ფინანსური მდგომარეობა		შედეგები მონაცემები				
		2016	2017	2018	2019	2020
საერთო მოგება	ინტერმედიარული შემოსავლის რაოდენობა	125,784	142,026	152,192	137,887	64,530
	მარშრუტი	125,784	142,026	152,192	137,887	64,530
	ბაღსახდელი	124,295	140,561	150,943	136,482	63,767
	ბათავისუფლებული	1,489	1,465	1,249	1,405	763
	ტერმინალი	29,269	39,349	46,928	46,239	12,651
	ბაღსახდელი	28,936	38,868	46,588	45,886	12,376
	ბათავისუფლებული	333	481	340	353	275
	შემოსავალი	58,878	53,453	55,028	50,017	26,349
	მოგებაშემოსავლის მთლიანი (მარშრუტი)	791,282	806,695	806,198	673,753	420,604
	მოგებაშემოსავლის მთლიანი (ბაღსახდელი)	784,010	801,106	801,383	668,613	416,553
	მოგებაშემოსავლის მთლიანი (ბათავისუფლებული)	7,272	5,589	4,815	5,140	4,052
	მოგებაშემოსავლის მთლიანი (ტერმინალი)	19,620	26,254	30,963	30,608	9,298
	მოგებაშემოსავლის მთლიანი (ბაღსახდელი)	19,431	25,987	30,758	30,409	9,124
	მოგებაშემოსავლის მთლიანი (ბათავისუფლებული)	189	267	205	198	174
ერთეულის განაკვეთი	მარშრუტის მთლიანი განაკვეთი (ლარი)	60.10	61.20	64.21	67.62	89.57
	ცვლილება (%)	7.0%	1.8%	4.9%	5.3%	32.5%
	მარშრუტის მთლიანი განაკვეთი (ევრო)	23.15	21.73	21.62	22.36	27.60
	ცვლილება (%)	3.0%	-6.1%	-0.5%	3.4%	23.5%
	საერთო მოგებაშემოსავლის კომპონენტი	97.5%	97.6%	97.7%	97.6%	97.9%
	სამომავლო ავიაციის კომპონენტი	2.5%	2.4%	2.3%	2.4%	2.1%
	ტერმინალის მთლიანი განაკვეთი (ლარი)	1,074	1,074	1,074	1,074	1,354
	ტერმინალის მთლიანი განაკვეთი (ევრო)	413.70	381.34	361.54	342.45	417.34
	საერთო მოგებაშემოსავლის კომპონენტი	97.4%	97.4%	97.6%	97.6%	97.9%
	სამომავლო ავიაციის კომპონენტი	2.6%	2.6%	2.4%	2.4%	2.10%
კატეგორი	განაკვეთი კუთხი (გვერდი)	2.6521	2.5722	2.9279	3.0241	3.2448
	განაკვეთი კუთხი (შედეგი)	2.5961	2.8164	2.9706	3.1352	3.5382
	ცვლილება (%)	3.9%	8.5%	5.5%	5.5%	12.9%
კატეგორი	განაკვეთი რაოდენობა	785	798	804	806	804
	მათ შორის ავიაციის რაოდენობა	105	113	112	114	114
	სხვა კატეგორი	680	685	692	692	690
კომპანიაში წილის მფლობელები	კომპანიაში წილის მფლობელები წლის ბოლოს	126,855	141,803	159,239	161,972	139,300
	არაფინანსური აქტივები წლის ბოლოს (NBV)	112,500	122,007	136,375	152,380	143,371
	წილის მფლობელების აქტივები წლის ბოლოს	14,354	19,796	22,863	9,592	(4,071)
	შემოსავალი	67,822	76,777	83,506	76,592	50,684
	მარშრუტის საავიაციო მომსახურების	47,431	49,573	51,283	45,366	38,687
	ტერმინალის საავიაციო მომსახურების	19,273	25,583	30,069	28,500	10,546
	სხვა საავიაციო მომსახურების გაყიდვები	33	38	34	31	30
	სხვა შემოსავლები	1,085	1,584	2,120	2,696	1,421
	ხარჯები	57,669	61,286	65,501	74,444	80,092
	შრომის ანაზღაურება	24,291	29,332	32,409	37,932	40,983
	საძირკისა და მომსახურების გაყიდვები	10,850	11,202	12,200	12,675	10,262
	პირითაღი კაპიტალის მოხმარება (გვერდი)	13,185	13,486	13,041	14,419	16,506
	პროცენტები	129	126	119	113	928
	სოციალური უზრუნველყოფა	1,597	1,441	1,832	1,965	2,018
	სხვა ხარჯები	7,616	5,699	5,900	7,339	9,395
	წილის მფლობელების სარგებლობა	10,153	15,492	18,005	2,149	(29,408)
	არაფინანსური აქტივების შემოსავალი	43,686	23,539	27,437	29,062	3,855
	წილის მფლობელების / (სესხის აღება)	(19,555)	5,439	3,609	(12,531)	(14,349)
	წილის მფლობელების სარგებლობა	441	(543)	(710)	(757)	748
	წილის მფლობელების მიერ მიღებული მოგება/ (ზარალი)	(380)	(1,025)	(682)	(740)	1,640
	სხვა მოგებაშემოსავლის ცვლილებები	821	482	(28)	(17)	(893)
	წილის მფლობელების მიერ მიღებული ცვლილება	10,593	14,949	17,295	1,392	(28,660)

საქაერონავიგაციის პროზილი

საქაერონავიგაცია სსიპ „სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს“ მიერ სახელმწიფოს 100 პროცენტის წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებაა, რომელიც საქართველოს საჰაერო სივრცეში და თბილისის, ბათუმის, ქუთაისის, მესტიის და ამბროლაურის აეროდრომებზე სააერონავიგაციო მომსახურებას უწევს საჰაერო სივრცის მომხმარებლებს.

საქაერონავიგაცია უკვე 27 წელია საქართველოში სააერონავიგაციო მომსახურების ერთადერთი სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს

მიერ სერტიფიცირებული მიმწოდებელია, რომელიც საკმაოდ წარმატებულად ახერხებს საჰაერო სივრცის მომხმარებელთა მოლოდინების დაკმაყოფილებას მზარდი საჰაერო მოძრაობის პირობებში.

საქაერონავიგაცია კომპლექსურ საჰაერო სივრცეში საჰაერო მოძრაობის მართვას თანამედროვე ტექნოლოგიებთან შესაბამისი სააერონავიგაციო საშუალებებით გამართული ინფრასტრუქტურითა და მაღალი კვალიფიკაციის მქონე კადრებით ახორციელებს.

ისტორია

საქაერონავიგაციის, როგორც დამოუკიდებელი ორგანიზაციის ისტორია 1993 წლიდან იწყება. ზუსტად 27 წლის წინ თბილისის გაერთიანებული ავიარაზმისა და ელექტრო-რადიო-ტექნიკური უზრუნველყოფის ბაზის გაერთიანების შედეგად, შეიქმნა სახელმწიფო საწარმო საქაერონავიგაცია.

1999 წელს „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე საქაერონავიგაცია გარდაიქმნა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად. თვითდაფინანსების პრინციპზე გადასვლამ ორგანიზაციას სწრაფი განვითარების საშუალება მისცა

მისია და მიზანი

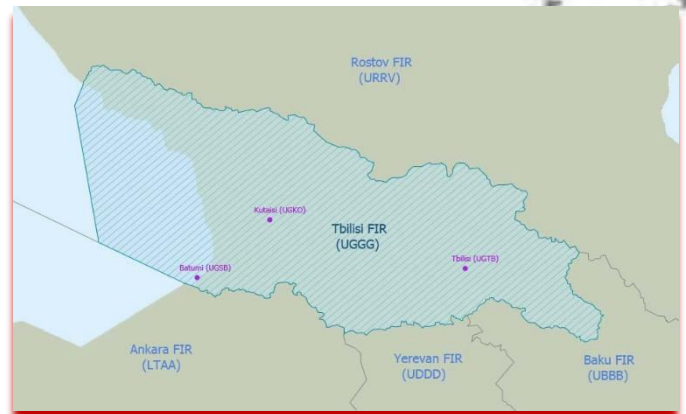
საქაერონავიგაციის მისიაა საქართველოს საჰაერო სივრცეში უსაფრთხო ფრენების უზრუნველყოფა მსოფლიო საჰაერო ტრანსპორტის დინამიური განვითარების პირობებში.

საქაერონავიგაციის მიზანია საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი უსაფრთხოების მართვის სისტემის დანერგვა და საჰაერო მოძრაობის ორგანიზების პროცესში საავიაციო შემთხვევებისა და ინციდენტების გამომწვევი რისკ-ფაქტორების შემცირება.

გეოგრაფიული არეალი

საქაერონავიგაცია სააერონოსო მომსახურებას ქვემოთ წარმოდგენილ გრაფიკზე ასახულ საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონში (თბილისის FIR) ახორციელებს.

თბილისის (საქართველოს) საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონი გარშემორტყმულია ოთხი ქვეყნის საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონით. როსტოვის (რუსეთის) საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონი, ბაქოს (აზერბაიჯანის) საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონი, ერევანის (სომხეთის) საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონი და ანკარის (თურქეთის) საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონი.

საქაერონავიგაციის მიერ კონტროლირებადი

საჰაერო სივრცე 89,300 კვადრატულ კილომეტრს შეადგენს

კორპორაციული მართვა

კომპანიის კორპორაციული მართვის სისტემის ამოცანაა კომპანიის წესდების, კორპორაციული მართვის საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნების და მსოფლიოში დამკვიდრებული საუკეთესო პრაქტიკის გამოყენებით უზრუნველყოს კომპანიის წინაშე დასმული ამოცანების დროული და ეფექტური შესრულება უსაფრთხო ფრენებისა და მაღალი ეკონომიკური ეფექტიანობის მიღწევის მიზნით.

სამართლებრივი ფორმა

შპს „საქაერონავიგაცია“ მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებაა.

კომპანიის მმართველობითი ორგანოები

პარტნიორთა კრება

კომპანიის მართვის უმაღლესი ორგანოა პარტნიორთა კრება. პარტნიორთა კრება გადაწყვეტილებებს იღებს „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად. პარტნიორთა კრების გადაწყვეტილებად ითვლება პარტნიორის - სსიპ „სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს“ წერილობითი გადაწყვეტილება, რომელიც კრების ოქმის ტოლფასია. სსიპ „სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო“ სააგენტო შედის საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში, რომელიც სხვა ფუნქციებთან ერთად სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოების მართვასთან დაკავშირებულ უფლებამოსილებას ახორციელებს.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო შედგება 4 (ოთხი) წევრისგან და მის შემადგენლობას განსაზღვრავს პარტნიორთა კრება, საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებით და 2020 წელს წარმოდგენილი იყო ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, ფინანსთა სამინისტროს, თავდაცვის სამინისტროს და შინაგან საქმეთა სამინისტროს მინისტრის მოადგილეებით.

დირექტორატი

კომპანიას ჰყავს დირექტორატი, რომელიც შედგება გენერალური და აღმასრულებელი დირექტორისაგან. დირექტორების პასუხისმგებლობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით და საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

რეგულაცია

სამოქალაქო ავიაციის საქმიანობის ზედამხედველობასა და რეგულირებას კანონით მინიჭებულ უფლებამოსილებათა ფარგლებში ახორციელებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო.

სერთიფიცირება

შპს „საქაერონავიგაცია“ საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის მირ სერთიფიცირებული ერთადერთი კომპანიაა საქართველოში, რომელიც ლიცენზირებული ავიამეთვალყურეებისა და ბრიფინგ და მეტეო ოფიცრების მეშვეობით ახორციელებს საჰაერო მოძრაობის მართვის, სააერნაოსნო ინფორმაციისა და მეტეოროლოგიურ მომსახურებას.

ზედამხედველობა

კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო და პარტნიორთა კრება „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონისა და კომპანიის წესდებით განსაზღვრული უფლებამოსილების ფარგლებში.

წლიური შედეგები

წლიური შედეგები აისახება კომპანიის ბალანსში და საბუღალტრო ანგარიშებში, რომელსაც გენერალური დირექტორი აუდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფორმით წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს და პარტნიორთა კრებას საფინანსო წლის შედეგების მიხედვით.

ხარისხის მართვის სისტემა

2018 წელს შპს „საქაერონავიგაციამ“ ISO 9001:2015 საერთაშორისო სტანდარტის საფუძველზე შეიმუშავა და დანერგა ხარისხის მართვის სისტემა, რომლის პრინციპები და პროცედურები შეთანხმებულია საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოსთან.

ხარისხის მართვის სისტემა მოიცავს არა მხოლოდ საჰაერო მოძრაობის მართვის პროცესებს, არამედ სხვა პროცესებსაც, რომლებმაც შესაძლებელია ზემოქმედება იქონიონ ორგანიზაციის მიერ მიწოდებული მომსახურების ხარისხზე, როგორებიცაა კომუნიკაცია-ნავიგაცია-ლოკაცია, სააერნაოსნო მეტეოროლოგიური მომსახურება და სააერნაოსნო ინფორმაციის მომსახურება.

ორგანიზაციაში მუდმივად მიმდინარეობს ხარისხის მართვის შესაბამისი პროცესები, ორგანიზაციის მიერ მომხმარებლებისათვის გაწეული მომსახურებების გასაუმჯობესებლად და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად. მენეჯმენტის მიმოხილვის საბჭო რეგულარულად განიხილავს ხარისხის მართვის სისტემასთან დაკავშირებულ საკითხებსა და მისი პროცესების შედეგებს.

[illegible]

2020 წელს პერსონალის რაოდენობამ მიაღწია 804 კაცს.

მიუხედავად თანამედროვე ტექნოლოგიების ფართოდ დანერგვისა, ადამიანურ ფაქტორს გადამწყვეტი ადგილი უჭირავს საჰაერო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საქმეში, ICAO-ს რეკომენდაციების შესაბამისად კომპანია დიდი ყურადღებას უთმობს პერსონალის პროფესიული გადამზადების საკითხს.

უმნიშვნელოვანეს ფაქტორს შრომითი რესურსის ეფექტური გამოყენებისათვის პერსონალის უწყვეტი გადამზადების კურსების ორგანიზაცია წარმოადგენს, რომელიც აუცილებელი კომპონენტია სააერნოსნო მომსახურებით დაკავებული ყოველი კომპანიისათვის.

ინსტრუმენტალური და ვიზუალური შრენების რაოდენობა

2020 წელს 2019 წელთან შედარებით **53%-ით**

შემცირდა და ჯამში **66,782** შრენა შეადგინა

საჰაერო მოძრაობა

2020 წელს პანდემიის გამო საქართველოს საჰაერო სივრცეში და აეროდრომებზე ფრენების რაოდენობა 53 პროცენტით შემცირდა. მარშრუტზე 43 პროცენტით და ტერმინალზე 71 პროცენტით. ქვემოთ მოცემული ცხრილში წარმოდგენილია ფაქტობრივი მონაცემების შედარება 2019/2020 წლებისა და სააერონავიგაციო მომსახურების სახეების მიხედვით.

ფრენების რაოდენობა	2019			2020			2020/2019		
	IFR	VFR	IFR+VFR	IFR	VFR	IFR+VFR	IFR	VFR	IFR+VFR
	137,887	3,085	140,972	64,530	2,252	66,782	-53%	-27%	-53%
მარშრუტი	91,648	1,349	92,997	51,879	1,127	53,006	-43%	-16%	-43%
ტერმინალი	46,239	1,736	47,975	12,651	1,125	13,776	-73%	-35%	-71%
თბილისი	36,047	640	36,687	10,770	528	11,298	-70%	-18%	-69%
ბათუმი	4,698	94	4,792	536	56	592	-89%	-40%	-88%
კოპიტნარი	5,494	236	5,730	1,345	123	1,468	-76%	-48%	-74%
მესტია	0	544	544	-	290	290		-47%	-47%
ამბროლაური	0	222	222	-	128	128		-42%	-42%

2020 წელს ინსტრუმენტალური (IFR) და ვიზუალური (VFR) ფრენების ცვლილება 2019 წელთან შედარებით

2020 წელს საჰაერო მოძრაობის საშუალო დღიურმა მაჩვენებელმა 184 ფრენა შეადგინა რაც 53 პროცენტით ნაკლებია 2019 წლის ფაქტობრივ საშუალო დღიურ მაჩვენებელზე.

მარშრუტი/აფრენა-დაფრენა	2016	2017	2018	2019	2020	%
	351	400	428	389	184	-53%
მარშრუტი (გადაფრენა)	267	284	292	255	145	-43%
ტერმინალი (აფრენა-დაფრენა)	84	116	136	135	39	-71%
თბილისი	67	90	105	101	31	-69%
ბათუმი	10	15	16	16	2	-84%
კოპიტნარი	7	9	12	16	4	-73%
მესტია		2	2	2	1	-52%
ამბროლაური		1	1	1	0	-42%
ცვლილება (%)	3%	14%	7%	-9%	-53%	

საშუალო ფრენის რიცხვი დღე-ღამეში მომსახურების სახეების, აეროპორტებისა და წლების მიხედვით

მარშრუტზე საჰაერო მოძრაობა	ფაქტობრივი ზრდა 2020/2019	2016	2017	2018	2019	2020
		3.4%	12.9%	7.1%	-9.2%	-52.6%
STATFOR 2020 წლის პროგნოზი	მაღალი	11.0%	7.5%	9.0%	4.9%	-54.0%
	საშუალო	7.9%	4.9%	8.7%	2.9%	-54.0%
	დაბალი	3.8%	2.5%	8.5%	1.2%	-54.0%

მარშრუტზე საჰაერო მოძრაობის 2020 წლის ფაქტობრივი მონაცემის შედარება STATFOR-ის პროგნოზთან (2020 წლის ოქტომბერი)

ფაქტობრივი/საპროგნოზო მონაცემები	2019/2018			2020/2019		
	IFR	VFR	IFR+VFR	IFR	VFR	IFR+VFR
ფაქტობრივი მონაცემები						
ტერმინალი (აფრენა-დაფრენა)	-2%	1%	-1%	-73%	-35%	-71%
თბილისი	-5%	6%	-4%	-70%	-18%	-69%
ბათუმი	-7%	-53%	-9%	-89%	-40%	-88%
კოპიტნარი	35%	28%	34%	-76%	-48%	-74%
მესტია		4%	4%		-47%	-47%
ამბროლაური		8%	8%		-42%	-42%
საპროგნოზო მონაცემები						
ტერმინალი (აფრენა-დაფრენა)	-9%	-7%	-9%	8%	9%	8%
თბილისი	-12%	-11%	-12%	7%	22%	7%
ბათუმი	-19%	-49%	-20%	9%	-7%	8%
კოპიტნარი	22%	23%	22%	11%	5%	11%
მესტია		-1%	-1%		4%	4%
ამბროლაური		-2%	-2%		7%	7%

▲
ტერმინალზე საჰაერო მოძრაობის ფაქტობრივი მონაცემის შედარება პროგნოზთან წლების მიხედვით

ინოვაცია და განვითარება

რესპონსივობა

სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს მიერ 2019 წლის 12 ივნისს მიღებულ იქნა სააერონავიგაციო მომსახურების საწარმოს სერტიფიცირების წესი (ბრძანება N119), რომელმაც შეცვალა სააგენტოს 2014 წლის 3 იანვრის N01 ბრძანება „საჰაერო მოძრაობის სამსახურების და საშუალებების სერტიფიცირების წესების დამტკიცების შესახებ“.

სერტიფიცირების ახალი წესი ეფუძნება ევროკავშირის რეგულაცია 2017/373, რომელიც ჯერ ევროპაში არ არის დანერგილი და რის მიხედვითაც ევროკავშირის ქვეყნების სააერონავიგაციო მომსახურების საწარმოების ხელახალი სერტიფიცირება უნდა მოხდეს 2021 წლისათვის.

ვინაიდან ბრძანება N119 ამოქმედდება 2020 წლის პირველი აპრილიდან და საქართველოს საჰაერო კოდექსის მიხედვით სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს ევალება შპს საქაერონავიგაციის ხელახალი სერტიფიცირება 2020 წლის ბოლომდე, კომპანიამ აქტიურად დაიწყო ამ პროცესისათვის მზადება.

სააერონავიგაციო მომსახურების საწარმოს სერტიფიცირების წესი განსაზღვრავს რეგულირების სფეროებს ახლებურად. ესენია:

1. საჰაერო მოძრაობის ორგანიზება
2. საავიაციო კავშირგაბმულობა, სანავიგაციო მომსახურება, სარადიოლოკაციო მომსახურება;
3. საავიაციო მეტეოროლოგია;
4. ჰაერსაფრთხოების ინფორმაციით მომსახურება;
5. ფრენის პროცედურების დიზაინი ან/და საავიაციო რუკების შედგენა.

ბრძანება N119 მიხედვით, შპს საქაერონავიგაციამ ხელახალი სერტიფიცირებისათვის მზადების პროცესში, ამავე ბრძანების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით უნდა იხელმძღვანელოს ევროკავშირის (EU) 2017/373-ის „Easy Access Rules for Air Traffic Management/Air Navigation Services“ რეგულაციის სახელმძღვანელო მასალით, სადაც მოცემულია ევროკავშირისათვის მისაღები საუკეთესო პრაქტიკები და სტანდარტები.

სერტიფიცირებისათვის ეფექტიანად მომზადების მიზნით, კომპანიაში ჩამოყალიბდა სამუშაო ჯგუფი, რომელიც შესაბამისი მიმართულებების ხელმძღვანელებისგან შედგება, განისაზღვრა სამოქმედო გეგმა და მიზნები და მიმდინარეობს აქტიური სამუშაო პროცესი.

სერტიფიცირების ასეთი პროცესი, თავის შინაარსით და მასშტაბით კომპანიისთვის უპრეცედენტოა და განგრძობითად ემსახურება ევროპული სტანდარტების დანერგვას სააერონავიგაციო მომსახურების სფეროში.

ეფექტიანობის მართვის სისტემა

ეფექტიანობაზე დაფუძნებული მიდგომა კომპანიაში ეფექტიანობის ძირითადი სფეროებისა და შესაბამისი ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლების შემუშავებას ითვალისწინებს. მიუხედავად იმისა, რომ 2014 წლიდან ევროკონტროლში გაწევრიანების შემდეგ ფინანსურ და ეკონომიკურ დანახარჯთა ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლების გაანგარიშება კომპანიაში ხორციელდება ევროპის ქვეყნებისთვის დადგენილი ერთიანი მეთოდოლოგიითა და ეფექტიანობის შეფასების დამოუკიდებელი სისტემის მეშვეობით, უნდა აღინიშნოს, რომ ქვემოთ მოცემულ ცხრილში კომპანიის ჭრილში ეფექტიანობის ინტეგრირებული ძირითადი მაჩვენებლები ეფექტიანობის ძირითადი სფეროების მიხედვით 2021 წლიდან „უსაფრთხოების, გამტარუნარიანობის, გარემოს დაცვის და ხარჯების ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლების სახელმძღვანელოში“ იქნა ინტეგრირებული.

KPI ID	ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლების დასახელება	ეფექტიანობის ძირითადი სფეროები			
		SAF	CAP	ENV	CEF
SAF-01	დადგენილი ინტერვალის დარღვევა				
SAF-02	საავიაციო მოვლენის სავალდებულო შეტყობინების სისტემის ეფექტიანობა				
SAF-03	საავიაციო მოვლენების ანალიზი				
AIS-01	სააერონავიგაციო ინფორმაციის კრებულის სექციები შეცდომების გარეშე				
AIS-02	შეტყობინებები შეცდომების გარეშე				
AIS-03	ფრენის გეგმები და მათთან დაკავშირებული შეტყობინებები შეცდომების გარეშე				
AIS-04	ფრენისწინა ინფორმაციის ბიულეტენები შეცდომების გარეშე				
AIS-05	სახელსაწყო ფრენის პროცედურები შეცდომების გარეშე				
AIS-06	საავიაციო რუკები შეცდომების გარეშე				
MET-01	სააეროდრომო პროგნოზში ქარის სიზუსტე				
MET-02	სააეროდრომო პროგნოზში ხილვადობის სიზუსტე				
MET-03	სააეროდრომო პროგნოზში ნალექების სიზუსტე				
MET-04	სააეროდრომო პროგნოზში ღრუბლებზე ინფორმაციის სიზუსტე				
MET-05	სააეროდრომო პროგნოზში ჰაერის ტემპერატურის სიზუსტე				
CNS-01	სარადიოლოკაციო მომსახურების ხელმისაწვდომობა				
CNS-02	საავიაციო კავშირგაბმლობის მომსახურების ხელმისაწვდომობა				
CNS-03	სანავიგაციო მომსახურების საოპერაციო ქმედუნარიანობა				
ATFM-01	სექტორ(ებ)ის გამტარუნარიანობის ათვისების მაჩვენებელი				
ASM-01	ფრენის პორიზონტალური დისტანციის ეფექტურობის მაჩვენებელი (ადგილობრივი)				
FIN-01	ფინანსურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი				
FIN-02	ეკონომიკურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი				

ეფექტიანობის ძირითადი სფეროებისა და მაჩვენებლების შერჩევა კომპანიაში განხორციელდა ICAO-ს ეფექტიანობის მართვის გლობალურ ჰარმონიზებული სისტემისა და მასში ასახული ექვს ეტაპიანი მეთოდის გამოყენებით.

ეფექტიანობის მართვის პროცესი ეფუძნება სამ პრინციპს: ძლიერი ფოკუსირება სასურველ ან მოთხოვნილ შედეგებზე; დაყრდნობა ფაქტებზე და მონაცემებზე; დასაბუთებული გადაწყვეტილებების მიღება თანამშრომლობის საფუძველზე.

უსაფრთხოება (SAF)

საქართველოში „ფრენების უსაფრთხოების მართვის სისტემის ზოგადი წესი“ დამტკიცებულია სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის 2014 წლის 29 დეკემბრის 206 ბრძანებით. აღნიშნული წესის, ჩიკაგოს კონვენციის მე-19 დანართისა და სამოქალაქო ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ICAO) დოკუმენტის (Doc-9859) საფუძველზე შპს „საქაერონავიგაციაში“ 2017 წლის აპრილის თვიდან ამოქმედდა ახალი ფრენების უსაფრთხოების სახელმძღვანელო, რომლის მიხედვითაც განსაზღვრულია უსაფრთხოების ეფექტურობის სამი ძირითადი მაჩვენებელი:

- დადგენილი (რაც ითვალისწინებს ჰორიზონტალურად 10 საზღვაო მილი და ვერტიკალურად 1000 ფუტი) ინტერვალის დარღვევა;
- სავალდებულო შეტყობინების სისტემით გამოვლენილი საავიაციო მოვლენების ანალიზი;
- ფრენების უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული პერსონალის მიერ გამოგზავნილი საავიაციო მოვლენასთან დაკავშირებული სავალდებულო შეტყობინება ტექნიკური აღჭურვილობის მტყუნების შესახებ.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მიზნობრივი და ფაქტობრივი უსაფრთხოების ეფექტიანობის მაჩვენებლები ფაქტობრივი წლების (2016-2020) მიხედვით.

ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლები	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SAF-01 - დადგენილი ინტერვალის დარღვევა						
დადგენილი ნიშნული	N/A	N/A	0.52	0.45	0.45	0.41
წლის შედეგი	0.61	0.49	0.45	0.62	0.41	
მიღწეულია (კი/არა)	N/A	N/A	კი	არა	კი	
SAF-02 - საავიაციო მოვლენის სავალდებულო შეტყობინების სისტემის ეფექტიანობა						
დადგენილი ნიშნული	N/A	N/A	1	0.84	0.85	0.87
წლის შედეგი	N/A	N/A	0.84	0.85	0.87	
მიღწეულია (კი/არა)	N/A	N/A	არა	კი	კი	
SAF-03 - საავიაციო მოვლენების ანალიზი						
დადგენილი ნიშნული	N/A	N/A	90%	100%	100%	100%
წლის შედეგი	N/A	N/A	100%	100%	100%	
მიღწეულია (კი/არა)	N/A	N/A	კი	კი	კი	

კომპანიაში ყოველწლიურად მზადდება უსაფრთხოების ანგარიში, რომელიც მიზნად ისახავს შესაბამის პასუხისმგებელ პირებს გააცნოს ფრენების უსაფრთხოების დონის შესახებ არსებული მდგომარეობა და მიმდინარე ტენდენციები. ანგარიში მოიცავს 1 იანვრიდან - 31 დეკემბრის ჩათვლით საანგარიშო პერიოდში თბილისის საფრენოსნო ინფორმაციის რაიონის (FIR) საჰაერო სივრცეში განხორციელებული ფრენების მონაცემებს, ფრენების უსაფრთხოების კუთხით განხორციელებულ საქმიანობას, კერძოდ: შემოსული სავალდებულო შეტყობინებების ანალიზს, ჩატარებული მოკვლევების, უსაფრთხოების კვლევების, აუდიტების და დანერგილი ცვლილებების უსაფრთხოების შეფასებების შესახებ ინფორმაციას.

ტექნიკურ კომპლექსში საავიაციო კავშირგაბმულობის, სანავიგაციო და სარადიოლოკაციო სამუშაო პოზიციების მიხედვით, ასევე სააერნოსნო ინფორმაციის მომსახურების სამსახურის ეფექტიანობის ფაქტობრივი მაჩვენებლები, რომლებიც მიეკუთვნება უსაფრთხოების სფეროს, წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში. აღნიშნული მომსახურების სფეროებისათვის მიზნობრივი მაჩვენებელი განისაზღვრა 99.999%-ის დონეზე.

ტექნიკური კომპლექსის ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლები

№	სავიაციო კავშირგაბმულობის სამუშაო პოზიციების დასახელება	საანგარიშო წელი					
		01.08.2014 31.07.2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	ACC East	0,999328028	0,999998817	0,999999992	0,999999850	0,999999995	0,999999999
2	ACC West	0,999328028	0,999999442	0,999999985	0,999998330	0,999999999	0,999999996
3	APP TBS	0,999350845	0,999965843	0,999999999	0,999999999	0,999999929	0,999999999
4	APP KTS	0,999362252	0,999453625	0,999999999	0,999999999	0,999999902	0,999999999
5	APP BTM	0,999339437	0,999556057	0,999999999	0,999999999	0,999999889	0,999999900
6	FIS	0,999328028	0,999556057	0,999977169	0,999874429	0,999999999	0,999999999
7	TWR TBS	0,999248172	0,999999999	0,999999999	0,999999999	0,999999999	0,999999999
8	TWR KTS	0,999362251	0,999999999	0,999999883	0,999999999	0,999999999	0,999999999
9	TWR BTM	0,999362252	0,999988615	0,999999999	0,999999999	0,999999999	0,999999999
10	TWR MST	-	-	-	-	0,999983751	0,999989764
11	TWR AMB	-	-	-	-	0,999999999	0,999999999

№	სანავიგაციო სისტემების დასახელება	საანგარიშო წელი				
		2016	2017	2018	2019	2020
1	UGTB – 13R	0,999999918	0,999999147	0,999997027	0,999999148	0,999974345
2	UGTB – 31L	0,999999883	0,999999599	0,999997828	0,999999610	0,999988175
3	UGKO – 07	0,999898766	0,999999988	0,999885848	0,982835486	0,999999998
4	UGKO – 25	0,999999996	0,999999999	0,999999945	0,999995885	0,999999999
5	UGSB – 13	0,982102805	0,999999619	0,999999999	0,999999999	0,999999342
6	EN-Route	0,983037338	0,999999999	0,999999999	0,999999999	0,999999999

№	სარადიოლოკაციო ობიექტების სამუშაო პოზიციების დასახელება	საანგარიშო წელი					
		01.08.2014 31.07.2015	01.08.2015 31.07.2016	2017	2018	2019	2020
1	ACC East	0,998032274	0,996640395	0,998035838	0,997168563	0,997990019	0,998189863
2	ACC West	0,999989380	0,999964485	0,999775529	0,999987031	0,999992068	0,999996982
3	APP TBS	0,999988989	0,999978925	0,999994861	0,999978024	0,999995250	0,999998324
4	APP KTS	0,999989392	0,999964425	0,999775529	0,999987031	0,999992068	0,999996982
5	APP BTM	0,999989392	0,999964484	0,999775529	0,999987031	0,999992068	0,999996982

სააერონავიგაციო ინფორმაციის სამსახურის ეფექტიანობის მაჩვენებლები

KPI ID	სააერონავიგაციო ინფორმაციის სამსახური (KPI)	2018 ფაქტიური	2019 ფაქტიური	2020 ფაქტიური	2021 დაგეგმილი
AIS-01	სააერონავიგაციო ინფორმაციის კრებულის სექციები შეცდომების გარეშე [AIP ERR]	94.94%	99.3%	100%	100%
AIS-02	TAM შეტყობინებები შეცდომების გარეშე [TAM ERR]	97.02%	93.25%	96.35%	100%
AIS-03	ფრენის გეგმები და მათთან დაკავშირებული შეტყობინებები შეცდომების გარეშე [FPL ERR]	93%	96.6%	97.6%	100%
AIS-04	ფრენისწინა ინფორმაციის ბიულეტენები შეცდომების გარეშე [PIB ERR]	98%	98%	99%	100%
AIS-05	სახელსაწყო ფრენის პროცედურები შეცდომების გარეშე [IFP ERR]	99.3%	100%	100%	100%
AIS-06	სავიაციო რუკები შეცდომების გარეშე [CHART ERR]	-	-	100%	100%

მეტეოროლოგიური სამსახურის ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლები

მეტეოპროექტი	მოთხოვნა	2016		2017		2018		2019		2020	
		რეალური	გადახრა	რეალური	გადახრა	რეალური	გადახრა	რეალური	გადახრა	რეალური	გადახრა
თბილისი											
ქარის მიმართულება	80			90.50		93.77		90.77		93.71	
ქარის სიჩქარე	80			78.05	-1.95	79.04	-0.96	79.88	-0.12	82.17	
ხილვადობა	80			87.88		85.52		84.08		93.57	
ღრუბლის სიმაღლე	70			80.72		75.21		76.64		87.62	
ღრუბლის რაოდენობა	70			69.84		68.46	-1.54	79.72		82.02	
ნალექები	80			85.99		81.25		87.08		88.96	
ტემპერატურა min	70			74.02		67.53	-2.47	67.88	-2.12	71.93	
ტემპერატურა max	70			72.21		69.83		66.74	-3.26	72.16	
ქუთაისი											
ქარის მიმართულება	80			97.10		96.21		96.47		93.44	
ქარის სიჩქარე	80			80.29		78.52	-1.48	79.23		80.86	
ხილვადობა	80			87.81		87.41		86.53		89.88	
ღრუბლის სიმაღლე	70			86.86		88.78		88.98		90.25	
ღრუბლის რაოდენობა	70			75.29		77.03		78.53		87.42	
ნალექები	80			90.00		82.63		86.47		88.70	
ტემპერატურა min	70			78.05		88.82		81.55		79.66	
ტემპერატურა max	70			84.38		85.60		88.62		89.76	
ბათუმი											
ქარის მიმართულება	80			86.57		85.97		87.20		88.17	
ქარის სიჩქარე	80			80.76		77.29	-2.71	78.06	-1.94	80.96	
ხილვადობა	80			84.06		84.00		86.98		90.61	
ღრუბლის სიმაღლე	70			70.85		70.12		69.57	-0.43	81.73	
ღრუბლის რაოდენობა	70			72.70		69.86	-0.14	68.28	-1.72	80.80	
ნალექები	80			81.41		79.51	-0.49	79.62	-0.38	84.18	
ტემპერატურა min	70			76.12		71.16		73.63		74.84	
ტემპერატურა max	70			77.26		69.38	-0.62	69.29	-0.71	73.37	
მესტია											
ქარის მიმართულება	80			97.02		97.52		84.16		98.18	
ქარის სიჩქარე	80			86.88		86.01		97.33		87.32	
ხილვადობა	80			86.03		83.98		88.35		96.63	
ღრუბლის სიმაღლე	70			76.76		71.89		74.73		89.36	
ღრუბლის რაოდენობა	70			71.39		69.89	-0.11	70.56		85.44	
ნალექები	80			82.52		80.02		80.86		92.07	
ამბროლაური											
ქარის მიმართულება	80							93.81		91.46	
ქარის სიჩქარე	80							87.73		87.40	
ხილვადობა	80							90.89		86.07	
ღრუბლის სიმაღლე	70							86.45		80.37	
ღრუბლის რაოდენობა	70							69.23	-0.77	73.49	
ნალექები	80							86.64		87.69	

გამტარუნარიანობა (CAP)

სააერონავიგაციო მომსახურების უსაფრთხოების ევროპული ორგანიზაციის (Eurocontrol) მარშრუტის ქსელის განვითარების ჯგუფმა 2012 წლის ნოემბერში განახორციელა კვლევა თბილისის საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონში არსებული რაიონული ცენტრის ორი სექტორის გამტარუნარიანობის დადგენის მიზნით. აღნიშნული კვლევის ფარგლებში განხორციელებული ანალიზის შედეგად დადგინდა, რომ აღმოსავლეთ სექტორში ერთი მეთვალყურის მუშაობის პირობებში მისაღები გამტარუნარიანობა წარმოადგენს ერთ საათში 29 საჰაერო ხომალდს, ხოლო დასავლეთ სექტორში 34 საჰაერო ხომალდს. STATFOR-ის პროგნოზის (2017 წლის ოქტომბერი) მიხედვით 7.8 პროცენტით, ხოლო 2018 წელს ფაქტობრივი მონაცემების მიხედვით 7.1 პროცენტით გაზრდილი ფრენების რაოდენობის გათვალისწინებით და ზემოთ აღნიშნული კვლევის ფარგლებში ევროკონტროლის ექსპერტების მიერ გაწეული რეკომენდაციების საფუძველზე ზემოაღნიშნული საჰაერო მოძრაობის მართვის სისტემის შესაძლებლობებმა და ფუნქციებმა ორგანიზაციას მისცა შესაძლებლობა შეეცვალა რაიონული სამეთვალყურეო ცენტრის კონფიგურაცია ვერტიკალურ განზომილებაში ზედა და ქვედა სექტორებით, რათა გაეთანაბრებინა საჰაერო მოძრაობაზე არსებული მოთხოვნა და არსებული გამტარუნარიანობა თბილისის საფრენოსნო ინფორმაციის რაიონში. პროექტი დასრულდა 2019 წლის მაისში. აღნიშნული პროექტის განხორციელების შედეგად აღმოსავლეთ და დასავლეთ სექტორებში არსებული გამტარუნარიანობა ერთ საათში, შესაბამისად, 64 და 72 საჰაერო ხომალდამდე გაიზარდა.

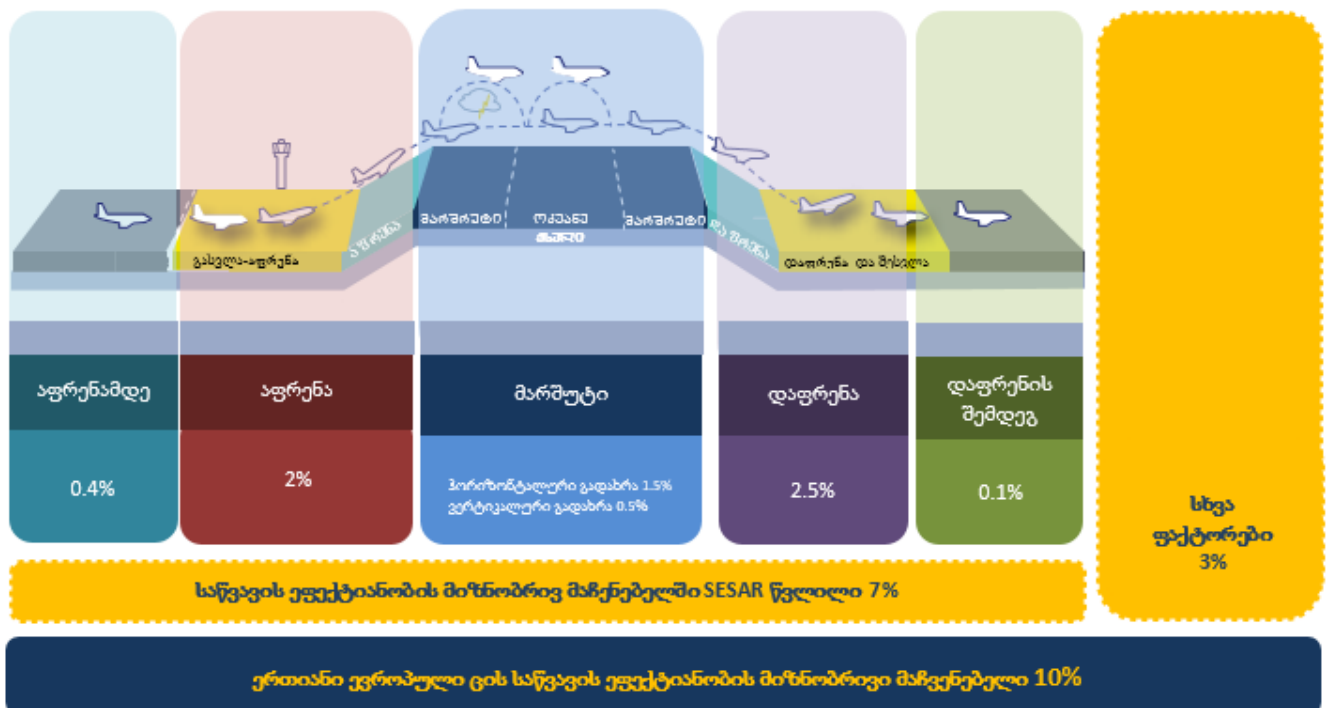
თბილისის სამეთვალყურეო რაიონის ახალი სექტორები

2019 წელს თბილისის სამეთვალყურეო რაიონის ახალი სექტორების პროექტი განხორციელდა. პროექტი იწვევს საჰაერო სივრცის გამტარუნარიანობის შესაძლებლობების გაზრდას პიკის პერიოდში უსაფრთხოების შენარჩუნებით, რაც გამოისახება არსებული თბილისის რაიონული სამეთვალყურეო ცენტრის სექტორების ვერტიკალურ პროფილში გაყოფითა და საჰაერო მოძრაობის ნაკადების განაწილებით შესაბამისი დატვირთული ფრენის ემულაციებით, რაც აუმჯობესებს საჰაერო მოძრაობის მომსახურების საერთო ეფექტურობას და იწვევს საჰაერო მიმოსვლის გამარტივებული საჰაერო ნაკადების უზრუნველყოფას სექტორებში და ამცირებს საჰაერო მოძრაობის სამეთვალყურეო პერსონალის დატვირთვას, სმმ ავტომატიზირებული მართვის სისტემის და აღნიშნული კონცეფციის შესაძლებლობების საფუძველზე, რაც გამოისახება სმმ მეთვალყურეობის სხვადასხვა სამუშაო პოზიციებზე გადანაწილებით და სექტორის შესაბამისი კონფიგურაციის არჩევით.

პროექტის ძირითად მიზნად და ამოცანად განისაზღვრა თბილისის საფრენოსნო საინფორმაციო რაიონში საჰაერო მოძრაობის მომსახურების უფრო ეფექტური უზრუნველყოფა და ევროპული ერთიანი ცის ინიციატივის (ATM MP) ფარგლებში განსაზღვრული ღონისძიებების განხორციელება, რაც მნიშვნელოვან სარგებელს მოუტანს ევროპის საავიაციო საზოგადოებას უსაფრთხოების, ხარჯების ეფექტურობის ზრდის ან გარემოზე ნაკლები ზეგავლენის თვალსაზრისით.

გარემოს დაცვა (ENV)

ერთიანი ევროპული ცის საჰაერო მოძრაობის ორგანიზების კვლევის (SESAR) პროგრამის ერთ-ერთი პრიორიტეტი თითოეულ განხორციელებულ ფრენაზე ავიაციის გარემოზე ზეგავლენის 10 პროცენტით შემცირებაა. ქვემოთ მოცემულ სურათზე ნათლად ჩანს, ფრენის სხვადასხვა ეტაპზე, როგორ შეუძლია არსებული ტექნოლოგიების უფრო ეფექტურად გამოყენება და მწვანე პროცედურების დანერგვას CO₂ ემისიის შემცირება. საჰაერო მოძრაობის ორგანიზების სისტემის მოდერნიზაციის მიზნით SESAR-ის მიერ შემუშავებული საშუალებები, როგორც ქვედა სურათიდან ჩანს, ფრენის სხვადასხვა ეტაპზე საწვავის და შესაბამისად CO₂ ემისიის შემცირების საშუალებას იძლევა.

მიმდინარე ეტაპზე საჰაერო ხომალდი ხშირ შემთხვევაში მიჰყვება წინასწარ განსაზღვრულ საჰაერო კორიდორს, რომელიც ფრენის მარშრუტს აუცილებელზე მეტად ზრდის. დანიშნულების ადგილზე მოფრენისას, საჰაერო ხომალდს შეიძლება მოუწიოს მოცდის არეში წრეზე წასვლა ან დაფრენის სლოტის მოლოდინში განახორციელოს ეტაპობრივი დაშვება. ყველა ეს ფაქტორი ზრდის საავიაციო საწვავის მოხმარებას და შესაბამისად იწვევს სათბურის გაზების ემისიას და გარემოს დაბინძურებას. SESAR-ის ტექნოლოგიის, უფრო პირდაპირი მარშრუტებისა და დაბრკოლებების გარეშე საჰაერო ხომალდის ასვლისა და დაშვების ოპერაციების განხორციელებით შესაძლებელი გახდება რიგი ნაკლოვანებების ნაწილობრივი აღმოფხვრა.

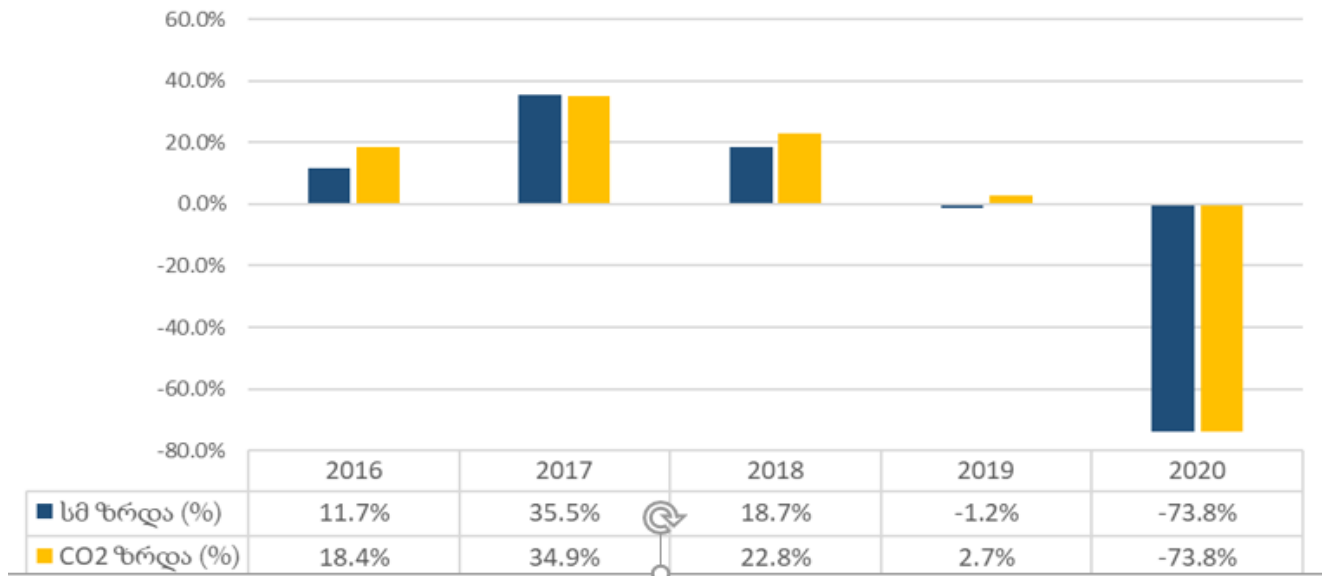
2019 წელს გამართული ICAO-ს ასამბლეის გადაწყვეტილება ჩამოყალიბდა მის მერვე დამტკიცებულ იმ დებულების საფუძველზე, რომელიც განიხილავს გლობალურ საბაზრო პროცესებზე დაფუძნებული ღონისძიებების (GMBM) იმპლემენტაციას საერთაშორისო ავიაციის ნახშირორჟანგის ემისიის შემცირებისა და კომპენსაციის სისტემის (CORSIA) სახით. ეს უკანასკნელი განიხილება იმ ღონისძიებათა კომპლექსში, რომელიც ასევე მოიცავს საჰაერო ხომალდის ტექნოლოგიებს, ოპერაციულ გაუმჯობესებებს და მდგრად საავიაციო საწვავს (Sustainable aviation fuel - SAF), იმისათვის, რათა მიღწეული იქნას ICAO-ს გლობალური ამბიციური მიზნები.

ქვემოთ მოცემულ გრაფიკებზე გამოსახულია საქართველოს რეალობაში CO₂-ის დინამიკა ფრენებთან მიმართებაში 2016-2020 წლების მიხედვით პროცენტულ და აბსოლუტურ მაჩვენებლებში.

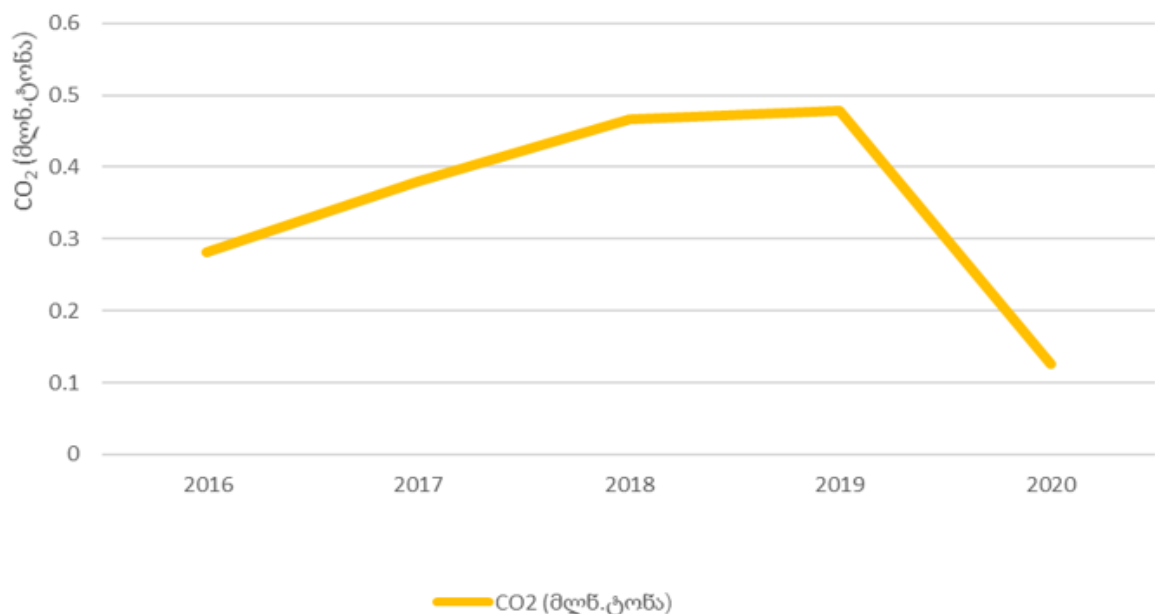
საჰაერო მოძრაობის და CO₂-ის ზრდა (%)

საქართველოდან განხორციელებული ყველა გაფრენა

CO₂ (მილიონი ტონა)

საქართველოდან განხორციელებული ყველა გაფრენა

საჰაერო მოძრაობის მართვის სამსახური მუდმივად გეგმავს და ახორციელებს საჰაერო სივრცის გამტარუნარიანობის, უსაფრთხოების და საჰაერო ხომალდის ფრენის ყველა ეტაპზე ოპერაციების ეფექტიანობის ამაღლების მიზნით გლობალურ და რეგიონალურ გეგმებში გაწერილ სხვადასხვა სავალდებულო და სარეკომენდაციო ხასიათის არსებით საოპერაციო ცვლილებებს, რომელიც საბოლოო ჯამში ევროპის საჰაერო სივრცეში ინტეგრირებას და საქართველოში SESAR-ის ხედვის „ციფრული ევროპული ცისკენ“ განხორციელებას ისახავს მიზნად. ქვემოთ წარმოდგენილია ბოლო წლებში განხორციელებული პროექტები, რომლებიც დადებით ასახავს ჰპოვებს გარემოზე ავიაციის უარყოფითი ზეგავლენის შემცირების, გამტარუნარიანობის და უსაფრთხოების დონის გაუმჯობესების თვალსაზრისით.

სამხრეთ კავკასიის რეგიონში მარშრუტებისგან თავისუფალი საჰაერო სივრცე (FRASC)

FRASC-ის დანერგვის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანაა მარშრუტებისგან თავისუფალ საჰაერო სივრცეში, სომხეთსა და საქართველოს შორის არსებულ მომიჯნავე საზღვრებზე განხორციელებული ოპერაციების ჩათვლით, ავიაკომპანიებს მისცეს დაგეგმვადი პირდაპირი ტრაექტორიების ეფექტურობის გაზრდის შესაძლებლობა. ასევე სამხრეთ კავკასიის რეგიონში მარშრუტებისგან თავისუფალ საჰაერო სივრცეს (FRASC) და მეზობელ საჰაერო სივრცეებს შორის ფრენების ეფექტურობის გაზრდა, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მარშრუტებისგან თავისუფალი საჰაერო სივრცე დაინერგება მეზობელ ქვეყნებში. ამის გარდა, პროექტის დანერგვა ავიაკომპანიებს ფრენების პირდაპირი მარშრუტების დაგეგმვისა და საჰაერო ხომალდის ტრაექტორიის შესაბამისად გაუმჯობესებული დანახარჯთა ეფექტიანობისა და საჰაერო მოძრაობის ნაკადების უკეთესი პროგნოზირების საშუალებას მისცემს.

FRASC-ის პროექტის ფარგლებში მომიჯნავე საზღვრებზე მარშრუტებისგან თავისუფალი საჰაერო სივრცის ოპერაციების დანერგვა რეგიონში ავიაციის წინაშე ეფექტურობის, გამტარუნარიანობის და გარემოსდაცვის მიმართულებით არსებული პრობლემების გადაჭრის გზაა.

გადლიერებული ზედამხედველობა (Mode S)

აღნიშნული ცვლილების შედეგად შპს „საქაერონავიგაციაში“ დაინერგა ყველა საჭირო პროცედურა, განხორციელდა კადრების გადამზადება, რაც კომპანიას საშუალებას მისცემს საქართველოს საჰაერო სივრცეში საჰაერო მოძრაობის მომსახურება აწარმოოს ერთიანი ევროპული ცის ფარგლებში არსებული სტრატეგიული მიზნების გათვალისწინებით და დანერგვის პირობებში, რასაც ევროპის ავიაცია ხელშესახებ სარგებელთან, გაუმჯობესებული უსაფრთხოება, გაზრდილი დანახარჯთა ეფექტიანობა და გარემოზე გავლენის შემცირებამდე მიჰყავს. აღნიშნულს უზრუნველყოფს სარადიოლოკაციო მონაცემების გაუმჯობესებული მახასიათებლები, სადაც Mode S-ის შერჩევითი სარადიოლოკაციო დასხივება და უფრო ზუსტი სარადარო ინფორმაცია არსებულ სარადარო სისტემასთან (SSR, MSSR) შედარებით, სინქრონულ უზუსტობებს გამორიცხავს და რადარების ანარეკლების შემთხვევაში აადვილებს საჰაერო ხომალდის იდენტიფიცირებას.

CHMI (CITO) კომპიუტერი - ადამიანი ინტერფეისის დანერგვა ბათუმის და ქუთაისის კოშკურაზე

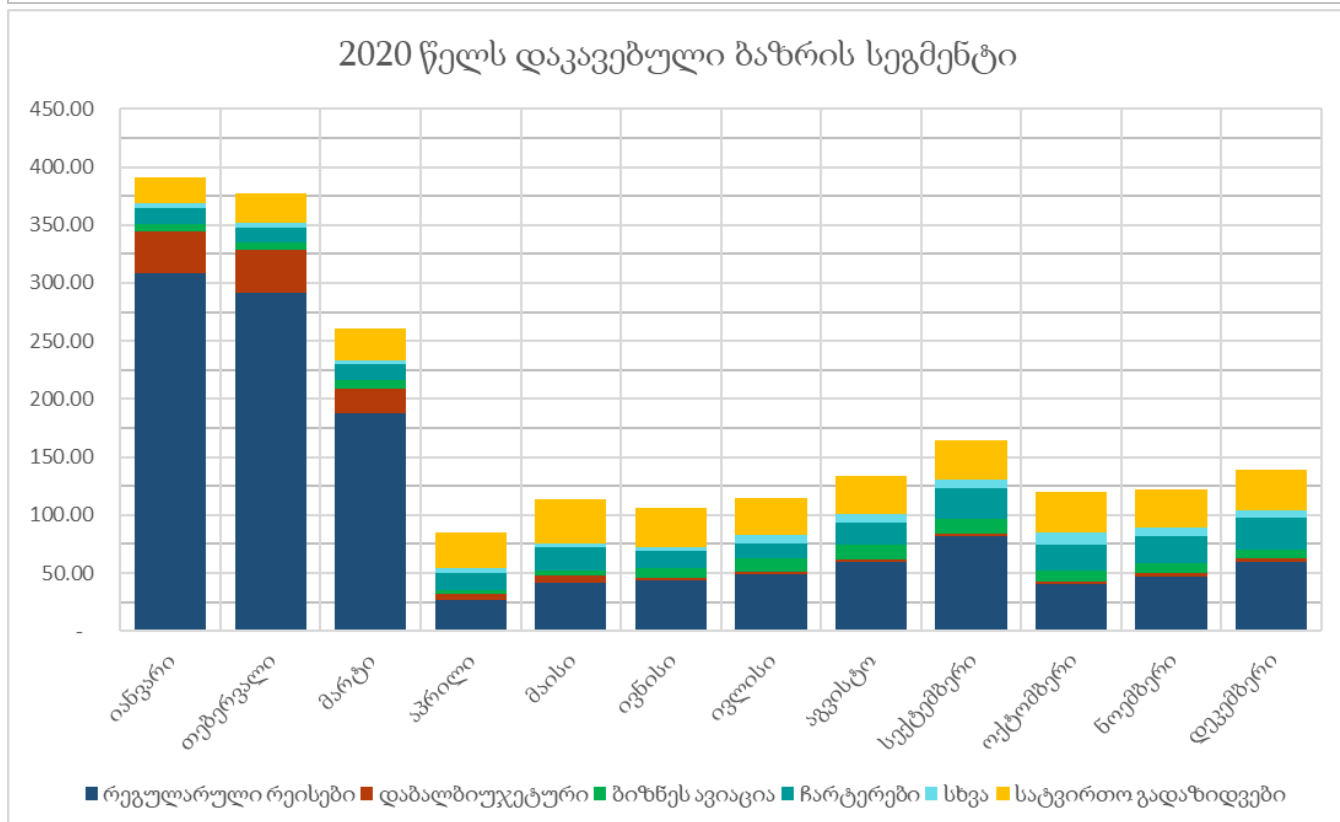
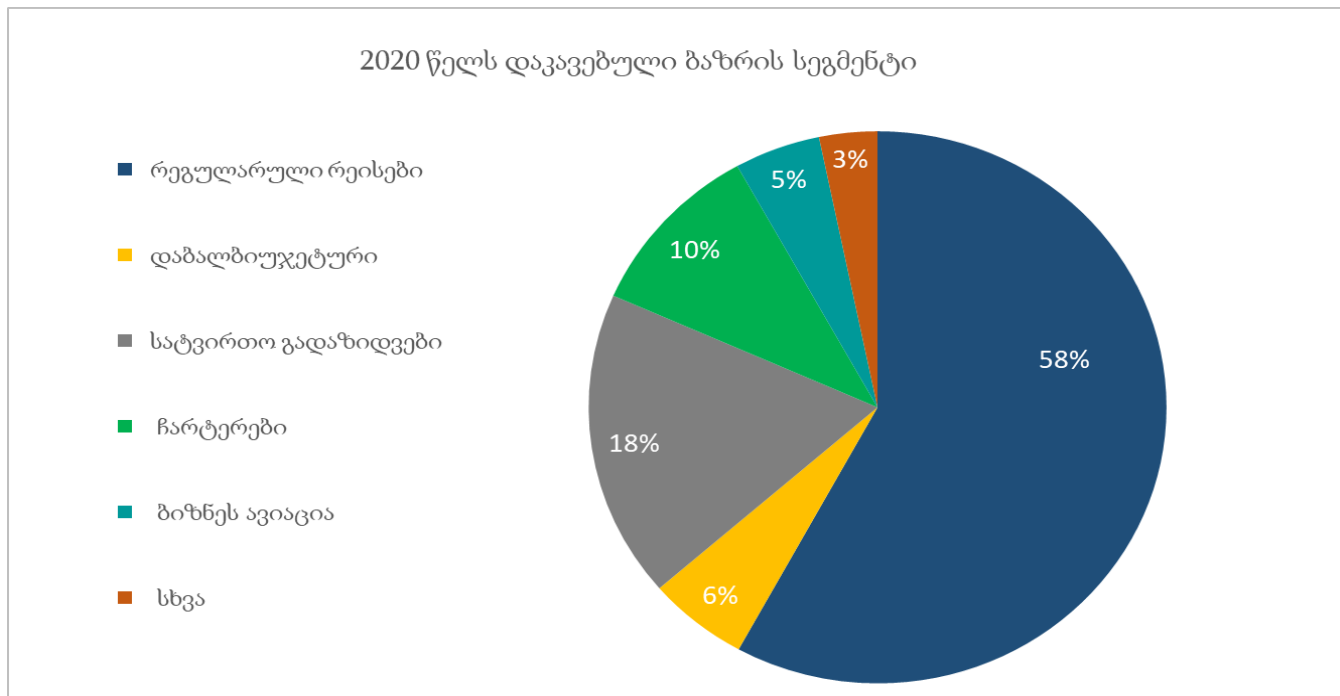
აღნიშნული პროექტი მიზნად ისახავს ისეთი პრობლემების მოგვარებას, რომელიც ზეგავლენას ახდენს გამგრენ საჰაერო ხომალდებზე გაცემული სლოტების დაცვის გაუმჯობესებას და მისი მონიტორინგის პროცესს და უზრუნველყოფს სმმ ორგანოს საჰაერო მოძრაობის ნაკადების რეგულირების სერვისის სწორად მართვა.

2020 წლის ბიზნეს-გეგმის შესრულების მიმოხილვა

ქვემოთ მოტანილ ცხრილში წარმოდგენილია 2020 წელს საქართველოს საჰაერო სივრცეში განხორციელებული ინსტრუმენტული ფრენების სტრუქტურული შედარება 2019 წლის მონაცემებთან, ფრენის რიცხვის, საჰაერო ხომალდების მაქსიმალური ასაფრენი მასის, ნაფრენი დისტანციისა და მომსახურების ერთეულის მიხედვით.

ოპერატორი	2019 წელი				2020 წლის ფაქტი				ცვლილება			
	ფრენის რიცხვი	დისტანციის კოეფიციენტი	წონის კოეფიციენტი	მომსახურების ერთეული	ფრენის რიცხვი	დისტანციის კოეფიციენტი	წონის კოეფიციენტი	მომსახურების ერთეული	ფრენის რიცხვი	დისტანციის კოეფიციენტი	წონის კოეფიციენტი	მომსახურების ერთეული
იანვარი	12,195	34,782	21,838	67,644	12,061	35,645	21,774	70,123	-1%	2%	0%	4%
თებერვალი	10,620	30,428	19,234	59,784	10,947	32,601	20,146	65,359	3%	7%	5%	9%
მარტი	9,600	23,580	15,382	40,336	8,088	24,445	15,377	49,934	-16%	4%	0%	24%
აპრილი	9,314	22,511	14,568	38,146	2,522	8,596	5,537	19,501	-73%	-62%	-62%	-49%
მაისი	10,001	24,863	15,627	41,944	3,512	11,983	7,608	26,666	-65%	-52%	-51%	-36%
ივნისი	11,161	26,396	16,942	43,565	3,164	10,468	6,668	23,041	-72%	-60%	-61%	-47%
ივლისი	12,985	32,413	21,154	57,412	3,517	11,677	7,196	25,179	-73%	-64%	-66%	-56%
აგვისტო	14,111	36,951	23,856	68,251	4,116	13,670	8,283	29,090	-71%	-63%	-65%	-57%
სექტემბერი	12,838	34,395	21,996	64,523	4,910	16,596	9,794	34,735	-62%	-52%	-55%	-46%
ოქტომბერი	12,441	34,491	21,787	66,333	3,718	12,676	6,928	25,360	-70%	-63%	-68%	-62%
ნოემბერი	11,154	31,169	19,766	60,421	3,669	11,932	6,879	23,859	-67%	-62%	-65%	-61%
დეკემბერი	11,467	31,894	20,245	61,313	4,306	13,649	8,335	27,756	-62%	-57%	-59%	-55%
სულ	137,887	363,873	232,394	669,671	64,530	203,936	124,524	420,604	-52%	-43%	-46%	-36%

დაკავებული ბაზრის სეგმენტი

შემოსავლები

შპს „საქაერონავიგაციისათვის“, როგორც სააერნოსნო მომსახურების პროვაიდერი კომპანიისთვის შემოსავლის უმთავრესი წყარო მარშრუტისა და ტერმინალის სააერნოსნო მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალია, რომელიც, თავის მხრივ, საქართველოს საჰაერო სივრცეში განხორციელებულ ფრენების რიცხვზე, ფრენის მანძილზე და საჰაერო ხომალდის ასაფრენ მასაზეა დამოკიდებული.

დასახელება	2020 წლის შესრულება		
	გეგმა	ფაქტი	შესრულება
შემოსავლები	107,503,230.71	50,683,962.24	47%
სააერნოსნო მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი	106,368,230.71	49,233,386.48	46%
სააერნოსნო შემოსავალი მარშრუტიდან	70,043,782.22	38,687,170.70	55%
სააერნოსნო შემოსავალი ტერმინალიდან	36,324,448.49	10,546,215.78	29%
სხვა საქონლისა და მომსახურების გაყიდვები	35,000.00	29,790.17	85%
მიღებული სუბსიდიები და გრანტები	0.00	0.00	0%
სხვა შემოსავლები	1,100,000.00	1,420,785.59	129%

2020 წელი ყველაზე განსხვავებული წელი იყო კომპანიისათვის, მსოფლიოში განვითარებული COVID-19 პანდემიის გამო. საანგარიშგებო წელს მკვეთრად შემცირდა როგორც ფრენების რიცხვი, ასევე, შესაბამისად, ნაფრენი მანძილიც. აღნიშნულიდან გამომდინარე, შემცირებულია კომპანიის საშემოსავლო ნაწილის ყველა კომპონენტი, რაც ცხადად ჩანს ჩვენს მიერ ზემოთ წარმოდგენილ შემოსავლების შესრულების ცხრილში.

კომპანიის 2020 წლის შემოსავლის გეგმა 107,503,230.71 ლარით იყო განსაზღვრული, ხოლო საანგარიშგებო წლის ფაქტობრივმა შესრულებამ 50,683,962.24 ლარი შეადგინა, ანუ დაგეგმილი წლიური მაჩვენებლის 47 პროცენტი.

2020 წლის განმავლობაში მარშრუტისა და ტერმინალის სააერნოსნო მომსახურებიდან მისაღები შემოსავლის გეგმა შესაბამისად მარშრუტზე 70,043,782.22 და ტერმინალზე 36,324,448.49 ლარით იყო განსაზღვრული, ხოლო ფაქტობრივმა შესრულებამ შესაბამისად 38,687,170.70 და 10,546,215.78 ლარი შეადგინა, ანუ დაგეგმილი წლიური მაჩვენებლის 55 და 29 პროცენტი.

2020 წლის განმავლობაში არაძირითადი საქმიანობიდან მისაღები შემოსავლის (სხვა შემოსავლები) წლიური გეგმა 1,100,000.00 ლარით იყო განსაზღვრული. ხოლო ფაქტობრივმა შესრულებამ კი 1,420,785.59 ლარი შეადგინა, ანუ წლიური საგეგმო მაჩვენებლის 129 პროცენტი შეადგინა. შემოსავლის აღნიშნული კატეგორია, ისეთი ქვეკატეგორიებისაგან შედგება, რომლებიც არ არის კორელაციაში ფრენების ოდენობასთან (მაგალითად, ქონებასთან დაკავშირებული შემოსავალი, დარიცხული ჯარიმები და ა.შ.), შესაბამისად, მისი შესრულება ვერ დაექვემდებარებოდა პანდემიის ნეგატიურ ეფექტს, რომელმაც პირდაპირი უარყოფითი ეფექტი იქონია შემოსავლის ძირითად წყაროებზე.

იგივე შეიძლება ითქვას სხვა საქონლისა და მომსახურების გაყიდვების ნაწილზე, რომელიც სააერნოსნო და მეტეოროლოგიური ინფორმაციის, ასევე კავშირგაბმულობის მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლებისაგან შედგება. მისი 2020 წლის საგეგმო სიდიდე 35,000.00 ლარი იყო, და შესრულებამ კი 85 პროცენტი შეადგინა.

თუმცა, როგორც შემოსავლების ზემოთ წარმოდგენილი ცხრილიდან ვხედავთ, შემოსავლის ორივე ამ კომპონენტის მთლიან შემოსავალში მცირედი მონაწილეობის გამო (მთლიან შემოსავლის 2 პროცენტამდე), მათი გავლენა შემოსავლის საბოლოო სიდიდეზე უმნიშვნელოა.

ხარჯები

როგორც ქვემოთ წარმოდგენილი ხარჯების ანალიზის ცხრილი გვჩვენებს, კომპანიის 2020 წლის ხარჯვითი ნაწილის საგეგმო მაჩვენებელი 91,206,689.72 ლარით იყო დაგეგმილი, ხოლო ფაქტიურმა შესრულებამ 80,091,919.22 ლარი, ანუ 2020 წლის გეგმის 88 პროცენტი შეადგინა.

კოდი	დასახელება	2020 წლის შესრულება		
		გეგმა	ფაქტი	შესრულება
2	ხარჯები	91,206,689.72	80,091,919.22	88%
2.1	შრომის ანაზღაურება	45,696,000.00	40,982,738.74	90%
2.2	საქონლისა და მომსახურების გამოყენება	22,521,598.00	10,261,525.65	46%
2.3	ძირითადი კაპიტალის მოხმარება (ცვეთა)	14,500,000.00	16,505,932.96	114%
2.4	პროცენტები	103,751.30	928,375.36	895%
2.5	სოციალური უზრუნველყოფა	2,101,000.00	2,018,108.52	96%
2.6	სხვა ხარჯები	6,284,340.42	9,395,237.99	150%

შრომის ანაზღაურება

შრომის ანაზღაურების ხარჯვითი კომპონენტის შესრულება საანგარიშგებო პერიოდში 90 პროცენტს შეადგენს.

საქონლისა და მომსახურების გამოყენება

2020 წლის განმავლობაში საქონელსა და მომსახურებაზე გასაწევი ხარჯის საგეგმო მაჩვენებელი 22,521,598.00 ლარით იყო განსაზღვრული, რაც მთლიანი ხარჯის დაახლოებით 25 პროცენტს შეადგენს. 2020 წლის ფაქტობრივმა შესრულებამ 10,261,525.65 ლარი შეადგინა, ანუ დაგეგმილი წლიური მაჩვენებლის 46 პროცენტი.

ხარჯვითი კატეგორიების მთლიან სურათში, ყველა სხვა კომპონენტს შორის, საქონლისა და მომსახურების გამოყენების ხარჯის შესრულება ყველაზე მცირეა. ისევე როგორც შემოსავლების შემთხვევაში, მოცემული ხარჯვითი კატეგორიის დაბალი შესრულება პანდემიის უარყოფითი ეფექტის გამოძახილია. შექმნილმა ვითარებამ, დღის წესრიგიდან მოხსნა და სხვა ფორმატში გადაიტანა საქონლისა და მომსახურების გამოყენების ისეთი ქვეკომპონენტები, როგორიცაა მაგალითად სამივლინებო, კადრების მომზადება-გადამზადების, კვალიფიკაციის ამაღლებისა და სტაჟირების ხარჯები.

ძირითადი კაპიტალის მოხმარება (ცვეთა)

2020 წლის განმავლობაში ძირითადი კაპიტალის მოხმარების (ცვეთის) საგეგმო მაჩვენებელი 14,500,000.00 ლარით არის განსაზღვრული, რაც მთლიანი ხარჯის 16 პროცენტია. 2020 წლის ფაქტობრივმა შესრულებამ, რომელიც 16,505,932.96 ლარს შეადგენს, 13.8 პროცენტით აღემატება საგეგმო მაჩვენებელს, რაც ძირითადად 2020 წლის ფინანსური ანგარიშების აუდიტის პროცესში 2012 წელს აქტივების გაუფასურების ეფექტის გაუქმებით აიხსნება.

სოციალური უზრუნველყოფა

2020 წლის განმავლობაში სოციალურ უზრუნველყოფაზე გასაწევი ხარჯის საგეგმო მაჩვენებელი 2,101,000.00 ლარით იყო განსაზღვრული, რაც მთლიანი ხარჯის მხოლოდ 2 პროცენტს შეადგენს. საანგარიშგებო პერიოდის ფაქტობრივმა შესრულებამ 2,018,108.52 ლარი შეადგინა, ანუ დაგეგმილი წლიური მაჩვენებლის 96 პროცენტი. უნდა აღინიშნოს, რომ ხარჯის მოცემული კომპონენტში ასახულია პერსონალის დაზღვევის ხარჯის მაჩვენებელიც.

პროცენტები

გამოკვეთილადაა ასახსნელი საპროცენტო ხარჯის საგეგმო მაჩვენებელზე ასეთი მკვეთრი გადაჭარბება – 8-ჯერადაა მეტი ზრდა. აღნიშნული განაპირობა იმ გარემოებამ, რომ კომპანიაზე პანდემიით გამოწვეული მკვეთრად უარყოფითი ზეგავლენიდან გამომდინარე, დღის წესრიგში დადგა მიმდინარე ლიკვიდობის დეფიციტის შევსება, რაც დაძლეული იქნა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან 2020 წლის აგვისტოში გაფორმებული სასესიო ხელშეკრულების გაფორმების გზით. სწორედ აღნიშნული სესხის მომსახურებითაა განპირობებული საპროცენტო ხარჯის შესრულების ასეთი ზედმეტობა.

სხვა ხარჯი

სხვა ხარჯის საგეგმო მაჩვენებელი 2020 წლის განმავლობაში 6,284,340.42 ლარით იყო განსაზღვრული, მოცემული პერიოდის ფაქტობრივმა შესრულებამ 9,395,237.99 ლარი შეადგინა, ანუ დაგეგმილი მაჩვენებლის 150 პროცენტი. მიუხედავად იმისა, რომ სხვა ხარჯი მთლიანი ხარჯის მხოლოდ 7 პროცენტს შეადგენს და შესაბამისად მისი გავლენა ჯამურ სიდიდეზე უმნიშვნელოა, უნდა აღინიშნოს, რომ მისი გეგმაზე 50 პროცენტიანი გადაჭარბება გამოწვეულია გაუფასურების რეზერვის გაზრდით (დაახლოებით 3 მილიონი ლარი), რაც ხარჯად იქნა აღიარებული.

საანგარიშგებო პერიოდში, კომპანიის საშემოსავლო და ხარჯვითი ნაწილის შექმნილი სურათის უფრო სიღრმისეულად აღქმისათვის დამატებით განემარტავთ შემდეგს: შპს „საქაერონავიგაცია“, მიეკუთვნება სპეციფიკური დარგის სფეროს, რაც, თავის მხრივ ხსნის იმ გარემოებას, რომ ხარჯების უმეტესობა, ისევე როგორც შემოსავლის ზოგიერთი კატეგორია, არ არის პირდაპირპროპორციულ დამოკიდებულებაში კომპანიის მიერ გაწეულ მომსახურების მოცულობასთან (ანუ, წარმოადგენს ფიქსირებულ ხარჯს). სწორედ ამით აიხსნება გარკვეული დისბალანსი შემოსავლის და ხარჯის თანაფარდობის შეფასებისას.

ოპერაციები არაფინანსური აქტივებით

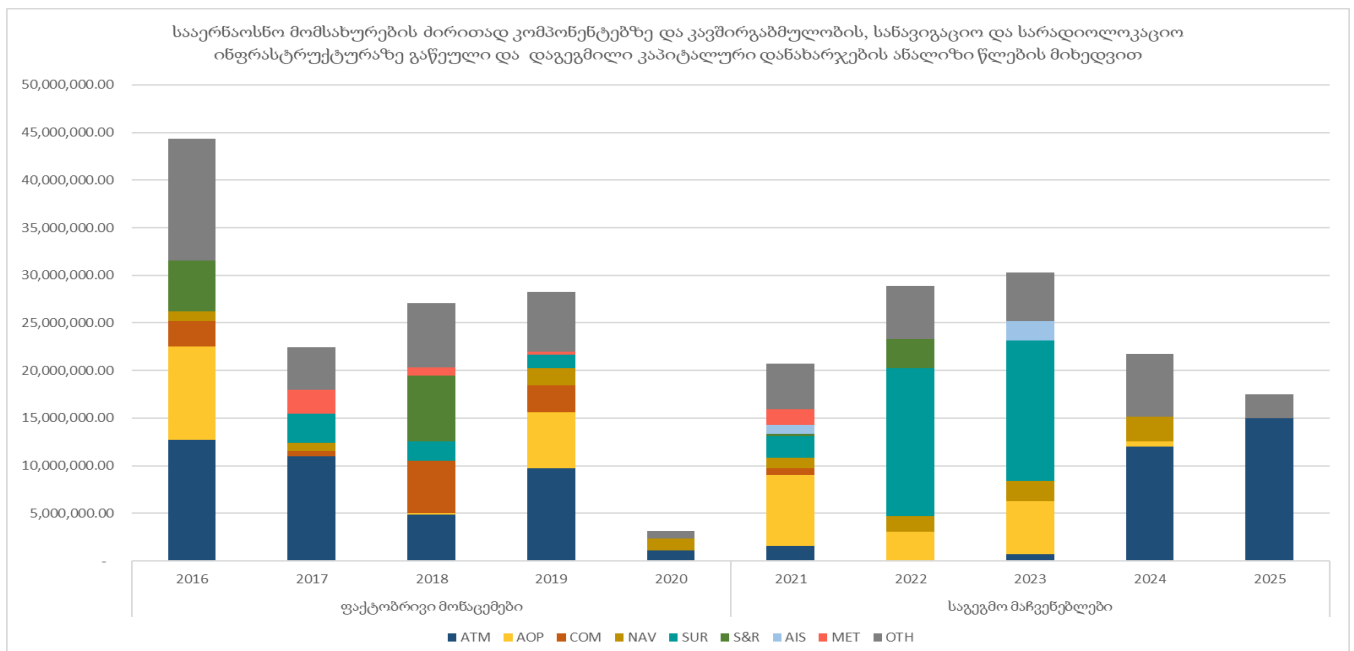
არაფინანსური აქტივების ოპერაციების ზრდის მაჩვენებელი 2020 წლის საგეგმო სიდიდის 12 პროცენტს შეადგენს.

სხვა ეკონომიკური ნაკადები

2020 წლის განმავლობაში სხვა ეკონომიკური ნაკადების შედეგად ვალუტა და დეპოზიტების კატეგორიაში კურსთაშორის სხვაობით მიღებული მოგება შეადგენს 1,640,377.41 ლარს, ხოლო სხვა ეკონომიკური ნაკადების შედეგობრივი სიდიდე 747,564.77 ლარია.

კაპიტალური პროექტები

კაპიტალური პროექტების გრაფიკი, კომპანიაში არსებული ყველა ფუნქციური მიმართულების მიხედვით არის ჩაშლილი ფაქტობრივი და საგეგმო წლების მიხედვით.

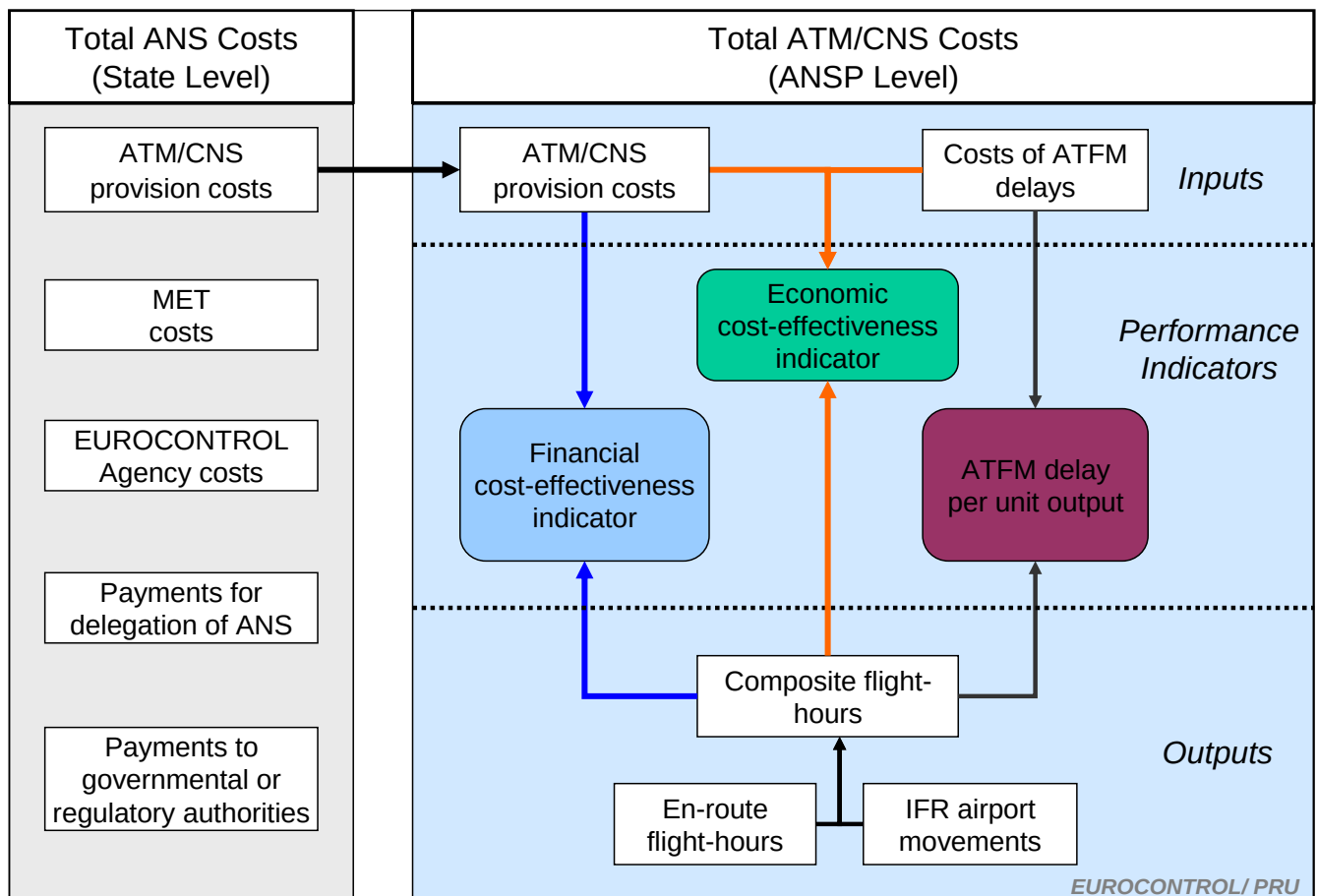
უნდა აღინიშნოს, რომ პანდემიის გამო 2020 წლის კაპიტალური პროექტების შესრულება მხოლოდ 3,730 ათას ლარს შეადგენს. ქვემოთ მოცემული სტრუქტურა სააერონავიგაციო მომსახურების ძირითადი კომპონენტების მიხედვით მიჰყვება და იძლევა მნიშვნელოვანი კაპიტალური პროექტების ტექსტობრივ და თანხობრივ აღწერილობას.

ხარჯების ეფექტიანობა

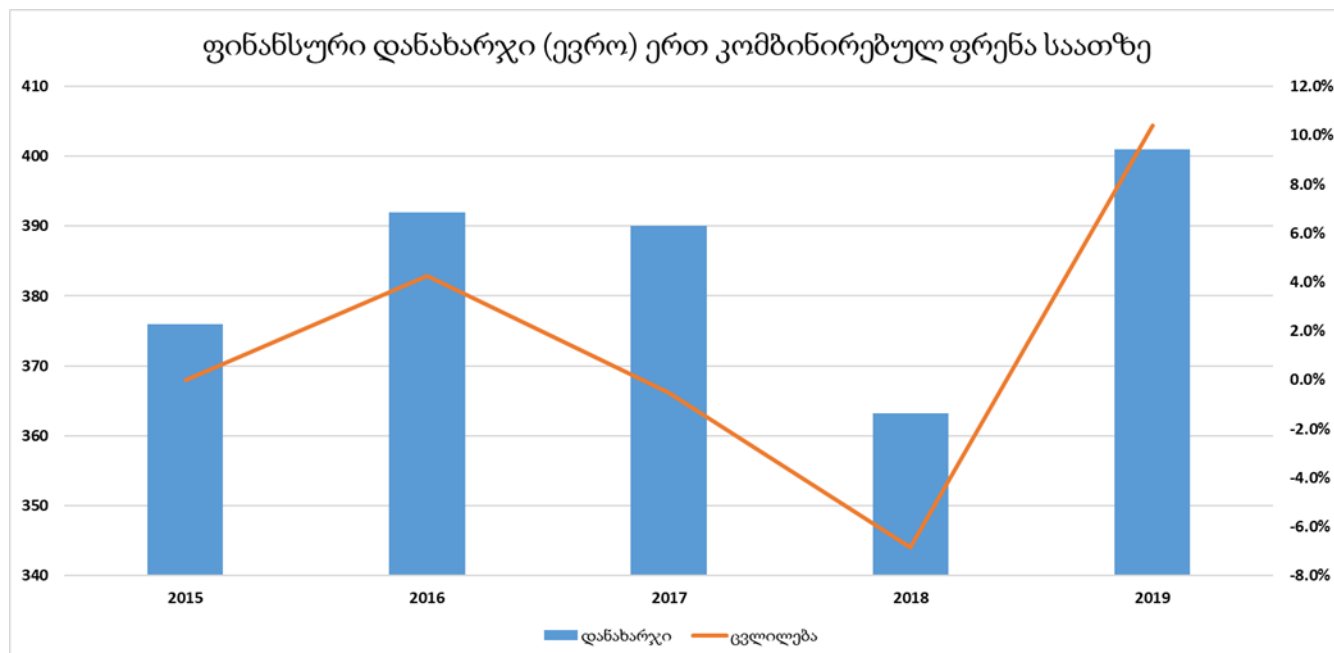
2014 წელს საქართველოს სააერონავიგაციო მომსახურების უსაფრთხოების ევროპულ ორგანიზაციაში (ევროკონტროლი) გაწევრიანების შემდეგ შპს „საქაერონავიგაციის“ მიერ საჰაერო მოძრაობის მართვაზე გაწეული დანახარჯების ეფექტიანობის შეფასება ევროპის ქვეყნებისთვის დადგენილი ერთიანი მეთოდოლოგიითა და ეფექტიანობის შეფასების დამოუკიდებელი სისტემის მეშვეობით ხორციელდება. აღნიშნული სისტემა საჰაერო მოძრაობის მართვის ყველა ასპექტს მოიცავს და ყოველწლიურად საჰაერო მოძრაობის მართვაზე ევროკონტროლის წევრი ქვეყნების მიერ გაწეული დანახარჯების შედარებითი ანგარიშის გამოცემას ითვალისწინებს, რომელიც 38 სააერონავიგაციო მომსახურების მიმწოდებელ კომპანიას მოიცავს.

2021 წლის მაისში საჰაერო მოძრაობის მართვაზე გაწეული დანახარჯების (ACE) 2019 წლის შედარებითი ანგარიში იქნა გამოცემული. უნდა აღინიშნოს, რომ ACE 2019 შედარებითი ანგარიში იხილავს 2019 საანგარიშგებო წლის მონაცემებს, მაშინ როდესაც წინამდებარე წლიური ანგარიშის განხილვის ობიექტი 2020 საანგარიშგებო წლის მონაცემებია.

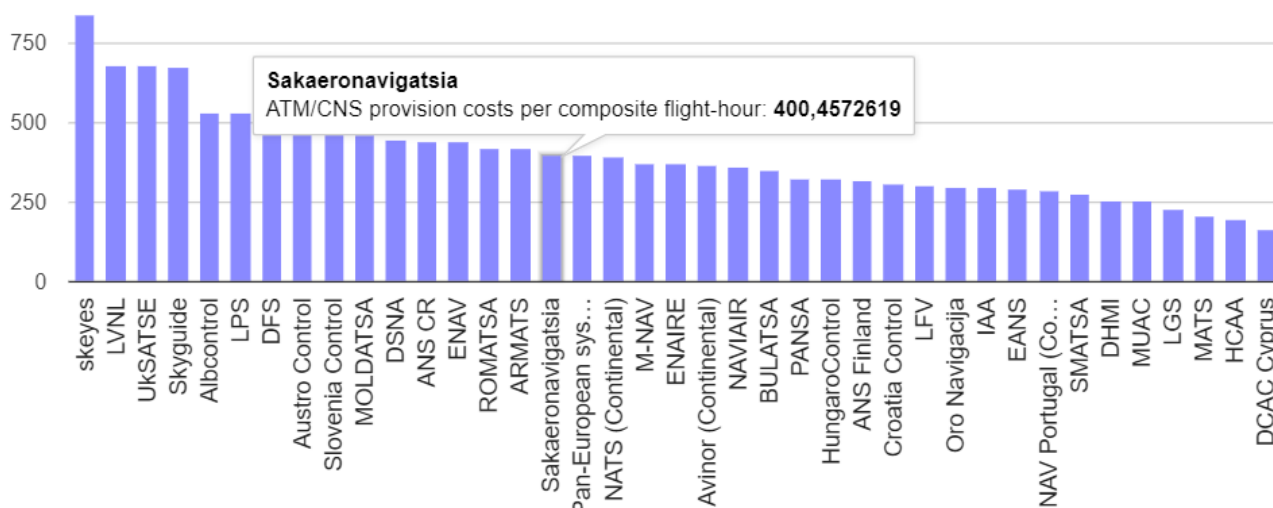
ეკონომიკური ეფექტიანობის შეფასების კონცეპტუალური სისტემა ძირითადი მაჩვენებლების მიხედვით წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ გრაფიკში.

ქვემოთ წარმოდგენილ გრაფიკში მოცემულია ფინანსური/ეკონომიკური ეფექტიანობის მაჩვენებლის დინამიკა 2015-2019 წლების მიხედვით.

Financial cost-effectiveness indicator – ფინანსურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი გახლავთ ფინანსური დანახარჯი ერთ კომბინირებულ ფრენა საათზე, რომელიც საჰაერო მოძრაობის მართვაზე გაწეული დანახარჯების¹ (ATM/CNS provision costs) კომბინირებულ ფრენა საათების (Composite flight hours) ჯამზე გაყოფის შედეგად მიიღება. 2019 წლის მონაცემების მიხედვით მოცემული მაჩვენებელი შპს 'საქაერონავიგაციისათვის' 2018 წელთან შედარებით 10,3 პროცენტით გაუარესდა და 400 ევრო შეადგინა, რაც ევროპის ანალოგიურ საშუალო მაჩვენებელზე (396 ევრო) 1 პროცენტით მაღალია.

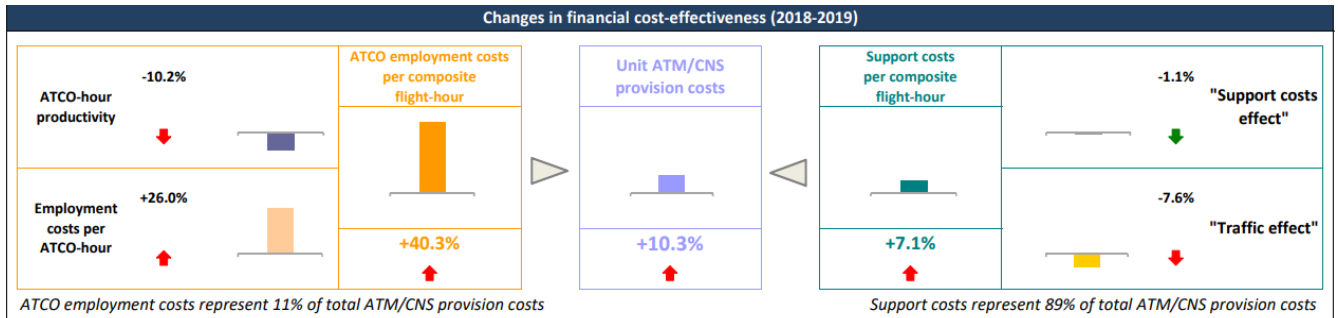

▲ 2019 წლის ფინანსურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი ევროკონტროლის წიგნი შედგენის მიხედვით

2019 წელს ფინანსური დანახარჯი ერთ ფრენა საათზე 2018 წლის მონაცემებთან შედარებით გაიზარდა 10.3 პროცენტით.

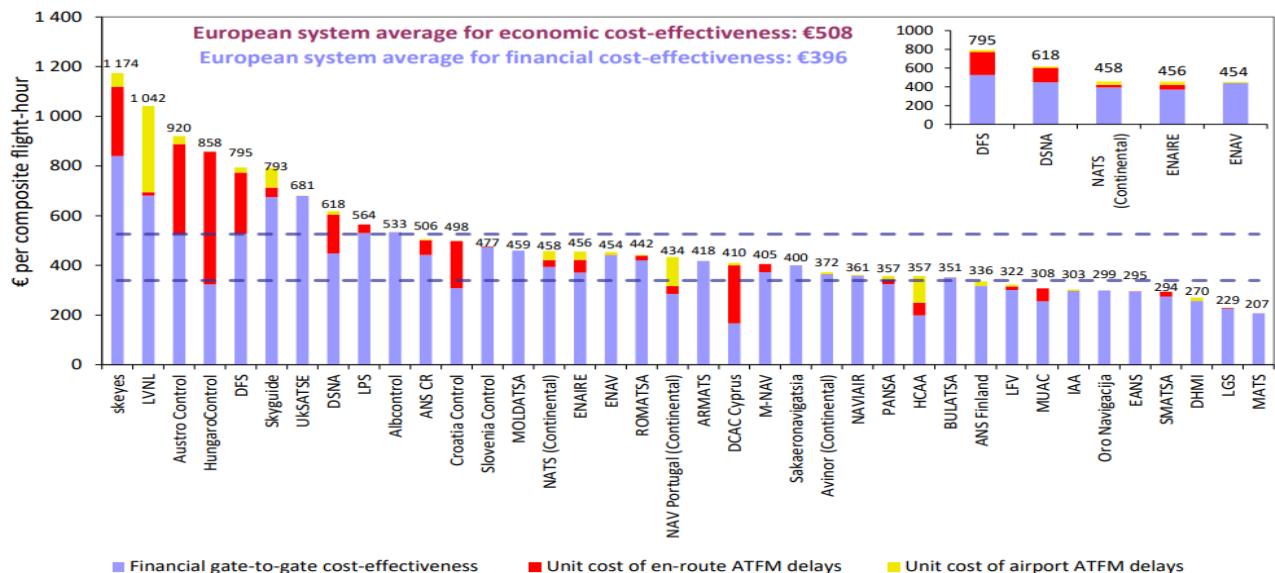
¹ შესადარისობის პრინციპიდან გამომდინარე არ მოიცავს მეტეოროლოგიურ მომსახურებაზე, ევროკონტროლის საწვებო შენატანზე და სახელმწიფოს მხრიდან გაწეულ დანახარჯებს.

- ავიამეთვალყურეთა პროდუქტიულობა -10.2 პროცენტით შემცირდა, ხოლო საათში ავიამეთვალყურეთა შრომის ანაზღაურება გაიზარდა 26 პროცენტით. აღნიშნულის შედეგად ერთ კომბინირებულ ფრენა საათზე ავიამეთვალყურის შრომის ანაზღაურება 2018 წელთან შედარებით 40.3 პროცენტით არის გაზრდილი. ფრენების 7.6 პროცენტით კლების პირობებში, დამხმარე ხარჯები შემცირდა -1.1 პროცენტით, რის შედეგადაც დამხმარე ხარჯები ერთ კომბინირებულ ფრენა საათზე გაიზარდა 7.1 პროცენტით.

Economic cost-effectiveness indicator - ეკონომიკურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი გახლავთ ეკონომიკური დანახარჯი ერთ კომბინირებულ ფრენა საათზე, რომელიც საჰაერო მოძრაობის მართვაზე გაწეული დანახარჯების და საჰაერო მოძრაობის ნაკადების ორგანიზების პროცესით გამოწვეული ფრენების შეფერხებაზე გაწეული დანახარჯების (Costs of ATM delays) ჯამის კომბინირებულ ფრენა საათების ჯამზე გაყოფის შედეგად მიიღება, საჰაერო მოძრაობის მართვაზე გაწეულ დანახარჯთა შედარების ანგარიშში ეფექტიანობის შეფასებისათვის გამოყენებული სტანდარტული ძირითადი მაჩვენებელია.

იმის გათვალისწინებით, რომ 2019 წელს თბილისის საფრენოსნო-საინფორმაციო რაიონში საჰაერო მოძრაობის ნაკადების ორგანიზების პროცესით გამოწვეული ფრენების შეფერხებები არ დაფიქსირებულა, მაშინ როდესაც ევროპის საჰაერო მოძრაობის ქსელში 2019 წელს ფრენების შეფერხებამ ჯამში 25.6 მილიონი წუთი შეადგინა, 2019 წელს ეკონომიკურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი ფინანსურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელს გაუტოლდა (400 ევრო), რაც 21.3 პროცენტით დაბალია ევროპის ანალოგიურ საშუალო მაჩვენებელზე (508 ევრო) და 10.3 პროცენტით მაღალია 2018 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე.

► 2019 წლის ეკონომიკურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი ევროკონტროლის წევრი ქვეყნების მიხედვით

რისკების მართვა

კომპანიაში რისკების მართვა ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და სამართლებრივ რისკებთან დაკავშირებით. ფინანსური რისკი შეიცავს საბაზრო რისკს მათ შორის სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკს და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ძირითადი ამოცანებია: რისკის შეზღუდვების დადგენა და შემდგომ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკის ფაქტორისადმი დაქვემდებარება ამ შეზღუდვებს არ გასცდეს. საოპერაციო და სამართლებრივი რისკის ფაქტორების მართვის ფუნქციები განკუთვნილია შიდა პოლიტიკის და პროცედურების სათანადოდ ფუნქციონირების მიზნით, საოპერაციო და სამართლებრივი რისკების შესამცირებლად

საკრედიტო რისკი

კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკი. ეს არის რისკი, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვალდებულების შეუსრულებლობის შედეგად გამოიწვევს მეორე მხარის ფინანსურ ზარალს. ამგვარი საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ კონტრაგენტებისათვის მომსახურების მიყიდვისას და აგრეთვე სხვა ოპერაციების შემთხვევაში, რომელთა შედეგადაც წარმოიქმნება ფინანსური აქტივები.

აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგამოქცეოების ზეგავლენა პოტენციური საკრედიტო რისკის ფაქტორისადმი დაქვემდებარების შემცირების მიზნით, უმნიშვნელოა.

ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკის დეტალები ფინანსური აქტივების მიხედვით მოცემულია ქვემოთ:

საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე - საბანკო ანგარიშებზე განთავსებული თანხების საკრედიტო რისკები იმართება მათი ისეთ საბანკო დაწებულობაში განთავსებით რომლებიც ზოგადად კარგად ცნობილია საქართველოში. ბანკების სტატუსი მონიტორინგი უტარდება რეგულარულად. კომპანიის შეფასებით საბანკო ანგარიშებთან დაკავშირებული საკრედიტო ზარალი ნოლის ტოლია ყველა საანგარიშგებო თარიღისათვის და არც ერთი მათგანი არ არის ვადაგადაცილებული.

დებიტორული დავალიანება - გამოყენებულია ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები სტანდარტით განსაზღვრული გამარტივებული მიდგომა მოსაღდნოლი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშების მიზნით, რომლის მიხედვით სავაჭრო დებიტორებისათვის საკრედიტო ზარალის გაანგარიშდება ინსტრუმენტის არსებობის მთელ პერიოდზე. მოსაღდნოლი ზარალი შეფასებული ინდივიდუალურად თითოეული კონტრაგენტისათვის და ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის, გაყიდვებისა და გადახდების ისტორიულ მონაცემებს დებიტორების გვარობიდან გამომდინარე ისტორიული ზარალების მონაცემები არ არის ჩასწორებული მიმდინარე და საპროგნოზო და მაკროეკონომიკული ტენდენციებით რომლებიც შესაძლოა გავლენას ახდენდეს ზოგადად დებიტორული დავალიანებების ამოღებადობაზე.

საბაზრო რისკი

კომპანია იღებს საბაზრო რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიქმნება ღია პოზიციების გამო: (ა) უცხოურ ვალუტებში, (ბ) პროცენტიან აქტივებსა და ვალდებულებებში და (დ) ლიკვიდურობის რისკი პროდუქტების მხრივ, რომელთაგან ყველა ექვემდებარება ზოგად და სპეციფიკურ საბაზრო ცვლილებებს. ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს მისაღები რისკის მოცულობის შეზღუდვებს, რომლის მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებით თავიდან არ იქნება აცილებული ის დანაკარგები, რომელიც ამ შეზღუდვების მიღმა იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება უფრო მნიშვნელოვან საბაზრო ცვლილებებს.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკთან დაკავშირებით, ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს ამ რისკისადმი დაქვემდებარების შეზღუდვებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანად. ამ მხრივ მდგომარეობის მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

კომპანია ექვემდებარება იმ ცვლილებების შედეგებს, რომელსაც ადგილი აქვს გავრცელებულ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებში მისი ფინანსური მდგომარეობისა და ფულადი ნაკადების მიმართ. კომპანიის პროცენტული აქტივები მოიცავს ბანკის ვადიან და მიმდინარე დეპოზიტებს, მათი არსებობის შემთხვევაში. კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკი უმთავრესად განპირობებულია სესხით სარგებლობასთან. ფიქსირებული განაკვეთებით აღებული სესხების შედეგად კომპანია ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების რისკს.

კომპანიას არ გააჩნია ოფიციალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთების რისკების სამართავად, რადგან ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს რისკი უმნიშვნელოა კომპანიის საქმიანობისათვის. თუმცა, ახალი სესხების გაცემის, ან სესხით სარგებლობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა განსჯის ფიქსირებული განაკვეთი სჯობია კომპანიისათვის გადახდის მოსალოდნელი პერიოდის გათვალისწინებით, თუ ცვლადი განაკვეთი.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკის ისეთი რისკია, რომლის წინაშეც იურიდიული პირი დგება მაშინ, როდესაც მას გააჩნია სირთულეები ფინანსური ვალდებულებების შესრულებასთან დაკავშირებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა მონიტორინგს ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების ყოველთვიურ პროგნოზებზე. კომპანია ესწრაფვის შეინარჩუნოს სტაბილური საფინანსო ბაზა, რომელიც უმთავრესად შედგება საოპერაციო ფულადი ნაკადებისა და მომხმარებელთა წინასწარი გადახდებისაგან.

ეპიდემიით გამოწვეული საპაერო მოძრაობის მკვეთრი ვარდნის მიუხედავად, 2020 წელს კომპანიას სააერნოსო მომსახურების გადასახდელთა ზრდა არ განუხორციელებია შექმნილი ვითარების გათვალისწინებით. თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ კომპანიის ხარჯების დაახლოებით 80% ფიქსირებულია და ფინანსური მდგრადობის შესანარჩუნებლად მოუწია კონკრეტული ნაბიჯების გადადგმა ფულადი სახსრების დეფიციტის შესამცირებლად.

აღნიშნულიდან გამომდინარე კომპანია ფინანსური ლიკვიდობის რისკისა და ფინანსური სახსრების დეფიციტის შემცირების მიზნით მოლაპარაკებები გამართა კომერციულ ბანკებთან და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან. აღნიშნული მოლაპარაკებების ფარგლებში ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან გაფორმდა ხუთ წლიანი სასესხო ხელშეკრულება კომპანიის საოპერაციო ხარჯების შეუფერხებლად დაფინანსების მიზნით.

2020 წლის აგვისტოში გაფორმდა 5 წლიანი სასესხო ხელშეკრულება შპს „საქაერონავიგაციასა“ და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკს (EBRD) შორის, 10,000,000.00 ევროზე. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრება 4 პროცენტს დამატებული Euro LIBOR - ევროპის ბანკთაშორის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი, ამასთან, ევროპის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთის სიდიდე უნდა იყოს 0 - ზე მეტი. პროცენტის დარიცხვა ხორციელდება, გადახდებს შორის პერიოდში დარჩენილი სესხის თანხაზე.

სესხის ძირითადი თანხის დაფარვა, სასესხო ხელშეკრულებით მოცემული 16 თვიანი საშეღავათო პერიოდის გათვალისწინებით, დაიწყება 2021 წლის 10 დეკემბრიდან და გადახდები განხორციელდება 8 თანაბარ ნაწილად (1,250,000.00 ევრო ძირითადი თანხის თითოეული გადახდა). შეთანხმებული გრაფიკის მიხედვით სესხის ძირითადი თანხის სრულად დაფარვა დასრულდება 2025 წლის ივნისში. გადახდა წარმოებს ხელშეკრულების ვალუტაში (ევრო). სესხის პროცენტის გადახდა ხორციელდება ექვს თვეში ერთხელ სესხის ძირითადი თანხასთან ერთად.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია შესაბამისობაშია EBRD-ის სესხის ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებთან.

საჰაერო მოძრაობის და შემოსავლების შემცირება

2020 წელს კომპანიის შემოსავლებზე უარყოფითი ასახვა ჰქონდა მსოფლიო პანდემიამ (Covid-19), რის გამოც 2020 წლის განმავლობაში მარშრუტზე სააერნოსნო მომსახურების ერთეული (SU) 2019 წლის ფაქტობრივ მონაცემთან შედარებით დაახლოვებით 62 პროცენტით შემცირდა.

საჰაერო ტრანსპორტის საერთაშორისო ასოციაციის (IATA) ანალიზზე დაყრდნობით 2020 წელს COVID-19 პანდემია საჰაერო ტრანსპორტის გლობალური სისტემის სიცუცხლისუნარიანობას ისე დაემუქრა როგორც არასდროს ისტორიაში. COVID-19-ის გავრცელებამ მთელს მსოფლიოში გამოიწვია საჰაერო მოგზაურობის მოთხოვნის განადგურება არნახული მასშტაბით, რაც ბუნებრივია საქართველს საჰაერო სივრცეში და აეროდრომებზე განხორციელებული ფრენების რაოდენობაზეც აისახა.

უნდა აღინიშნოს, რომ 2020 წელს საჰაერო მოძრაობა მნიშვნელოვნად არის შემცირებული (-53%). საჰაერო ტრანსპორტის საერთაშორისო ასოციაციის მიერ 2020 წლის 14 მარტის წერილში COVID-19-ით გამოწვეული ფინანსური კრიზისის საპასუხოდ და ავიაკომპანიების ფინანსური მდგომარეობის შემსუბუქების მიზნით შემუშავებული სამაშველო პაკეტის ფარგლებში სააერნოსნო მომსახურების უსაფრთხოების ევროპული ორგანიზაციის მიერ გაცემული რეკომენდაციების საფუძველზე კომპანიაში განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:

სააერნოსნო მომსახურების გადასახდელების გადავადება

კომპანია გაეცნო და დაეთანხმა ევროკონტროლის მიერ ავიაკომპანიებისთვის მარშრუტის სააერნოსნო მომსახურების გადასახდელების ანგარიშსწორების თარიღის გადავადებასთან და კრიზისის პერიოდში სააერნოსნო მომსახურების პროვაიდერი საწარმოებისათვის ფულადი ნაკადების დეფიციტის შემცირების მიზნით სესხის აღებასთან დაკავშირებით მოლაპარაკებების დაწყების შესახებ ევროკონტროლის მიერ 2020 წლის 31 მარტის წერილით წარმოდგენილ წინადადებებს.

საინვესტიციო პროექტების გადავადება

კომპანიის 2020 წლის ბიზნეს გეგმის შესაბამისად საინვესტიციო გეგმა 31,675,150 ლარის დონეზე იყო განსაზღვრული, რომელთა დაფინანსების წყაროდ კომპანიის საკუთარი რესურსები - ამორტიზაციის ანარიცხები და წმინდა მოგება მოიაზრება. შექმნილი ვითარების გამო საინვესტიციო პროექტების გეგმის შესრულებამ მხოლოდ 3,730 ათასი ლარი შეადგინა.

პერსონალი

2020 წელს დასაქმებულთა რაოდენობა (804) 2019 წელთან შედარებით არ შეცვლილა.

კადრების პროაქტიული დაგეგმვა

კომპანიაში პერსონალის დინამიკის ანალიზი ხორციელდება ორი ძირითადი ფუნქციის - მეთავალაფურეებისა და დამხმარე პერსონალის მიხედვით.

2020 წელს მეთავალაფურეების რაოდენობა (114 ავიამეთავალაფურე) 2019 წელთან (114 ავიამეთავალაფურე) შედარებით ავიამეთავალაფურეთა რაოდენობა არ შეცვლილა, ხოლო 2020 წელს არსებული დამხმარე პერსონალის რაოდენობა (690 ერთეული) უცვლელი დარჩა. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ 2020 წელს:

რაიონული ცენტრის მეთავალაფურეთა რაოდენობა (37 ერთეული) 2019 წელთან მიმართებაში უცვლელი დარჩა.

თბილისის ტაუერის მეთავალაფურეთა რაოდენობა (16 ერთეული) 2019 წელთან მიმართებაში უცვლელი დარჩა.

ქუთაისის ტაუერის მეთავალაფურეთა რაოდენობა (13 ერთეული) წელთან მიმართებაში უცვლელი დარჩა.

ბათუმის ტაუერის მეთავალაფურეთა რაოდენობა (9 ერთეული) 2019 წელთან მიმართებაში უცვლელი დარჩა.

ტრენინგი

კომპანიაში 2014 წლიდან ფუნქციონირებს ტრენინგის სამსახური, რომელიც საქმის წარმოებას ახორციელებს სამსახურის დებულებით და სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს რეგულაციების და მოთხოვნების შესაბამისად. სამსახურის თანამშრომლებმა საერთაშორისო და ადგილობრივი მოთხოვნების გათვალისწინებით შეიმუშავეს სასწავლო პროცესისა და პროცედურების სახელმძღვანელო და დაინერგა ხარისხის მართვის სისტემა.

სასწავლო დაწესებულების ინსტრუქტორ/მასწავლებლები საერთაშორისო და ადგილობრივი მოთხოვნების შესაბამისად გადიან მომზადება-გადამზადებას ევროპის სხვადასხვა სასწავლო ცენტრებში. სპეციალური მომზადების შემდეგ თანამშრომლებს ინსტრუქტორის/მასწავლებლის მოწმობის მიღების მიზნით ტრენინგების სამსახური რეკომენდაციას უწევს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოსთან.

2020 წლის განმავლობაში მსოფლიოში დაწესებული შეზღუდვების გათვალისწინებით საქართვეოში თანამშრომლებმა გაიარეს ონლაინ და შიდა ტრენინგები თუ მხედველობაში არ მივიღებთ ავიამეთავალაფურეების მიერ “REFRESH” ტრენინგის გავლას ესპანეთში.

სოციალური დიალოგი

კომპანიაში 1993 წლიდან არსებობს პროფესიული კავშირი, რომელიც დარეგისტრირებულია საქართველოს სამეწარმეო და (არასამეწარმეო) იურიდიული პირების რეესტრში. კავშირის მიზანია საქართველოსა და საერთაშორისო ნორმების მოთხოვნებთან შესაბამისობაში უზრუნველყოს კომპანიაში დასაქმებულ პირთა უფლებების დაცვა და ხელი შეუწყოს თანამშრომელთა კომუნიკაციას პროფესიულ საკითხთა განხილვისა და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში.

პროფესიული კავშირი კომპანიაში დასაქმებულ თანამშრომელთა 50 პროცენტზე მეტს აერთიანებს და წელიწადში ატარებს დელეგატების რამდენიმე შეხვედრას, რომლის შედეგებიც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად აისახება შეხვედრის ოქმში.

ერთიანი სამართლებრივი ქოლგის ქვეშ ფუნქციონირების მიუხედავად პროფესიული კავშირის შიგნით არსებობს ავიამეთვალყურეთა, ტექნიკური და ადმინისტრაციული პერსონალის სამუშაო ჯგუფები, რომლის ფარგლებშიც უფრო მოქნილად და ეფექტურად ხერხდება პროფესიული საკითხების განხილვა და შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღება.

საქართველოში არსებულ ავიამეთვალყურეთა პროფესიული კავშირი საერთაშორისო ავიამეთვალყურეთა ასოციაციის (IFATCA) წევრია. შპს „საქაერონავიგაციის“ სრული მხარდაჭერით სულ მცირე ორი თანამშრომელი ჩართულია ევროპისა და მსოფლიოს მასშტაბით განხორციელებულ კონფერენციებში. აღნიშნული შეხვედრების დროს განიხილება გლობალური საკითხები, სადაც საქართველოს დელეგატებს საშუალება ეძლევათ აქტიური მონაწილეობა მიიღონ პროფესიული საკითხების ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრის მიზნით განხორციელებულ ხმის მიცემის პროცესში და თავიანთი გამოცდილება გაუზიარონ დანარჩენ მსოფლიოს.

2019 წლის ივლისში ტექნიკური კომპლექსის პროფესიული კავშირის სამუშაო ჯგუფმა შეიმუშავა და საჰაერო მოძრაობის უსაფრთხოების ტექნიკოსთა ასოციაციაში (IFATSEA) გაწევრიანების მიზნით დასამტკიცებლად წარადგინა წესდება (charter).

სოციალური შედეგები

საქაერონავიგაციის თანამშრომლები უზრუნველყოფილი არიან ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის დაზღვევით. მათ ასევე საშუალება ეძლევათ ასაკის შეუზღუდავად განახორციელონ ოჯახის წევრების დაზღვევა. კომპანია წარმოადგენს არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებელს. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად სქემაში გაწევრიანება ნებაყოფლობითია და საშუალებას აძლევს უფლებამოსილ თანამშრომელს ისარგებლოს განსაკუთრებული საპენსიო შენატანების სოციალური პაკეტით. არასახელმწიფო საპენსიო სქემის შესახებ მეტი ინფორმაცია იხილეთ შემდეგ განყოფილებაში.

შპს “საქაერონავიგაციის” არასახელმწიფო საპენსიო სქემა

2020 წლის 31 დეკემბრისათვის და ამ თარიღით
დასრულებული წლისათვის

მმართველობითი ანგარიშგება და დამოუკიდებელი
აუდიტორის დასკვნა

დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში მმართველობით ანგარიშგებაზე (საქმიანობის მიმოხილვაზე)

შპს „საქაერონავიგაციის“ დამფუძნებლებსა და ხელმძღვანელობას:

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, შპს „საქაერონავიგაციის“ არასახელმწიფო საპენსიო სექმის (შემდგომში - კომპანია) ხელმძღვანელობამ მოამზადა მმართველობითი ანგარიშგება (საქმიანობის მიმოხილვა) და გადმოგვცა იგი ჩვენ 2021 წლის 29 სექტემბერს.

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „საქაერონავიგაციის“ არასახელმწიფო საპენსიო სექმის 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული სპეციალური დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგებისა და მასთან დაკავშირებული ახსნა-განმარტებითი შენიშვნების (ერთობლივად, „სპეციალური დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება“) აუდიტი და 2021 წლის 27 მაისს გავეცით ჩვენი დასკვნა. აღნიშნულ სპეციალური დანიშნულების ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გამოთქმული მოსაზრება არ ეხებოდა იმ სხვა ინფორმაციას, რომელიც „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად (შემდგომში „კანონი“) მოამზადა კომპანიამ და წარმოადგინა მმართველობით ანგარიშგებაში.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

მმართველობით ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, არის თუ არა იგი არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან, სხვა მხრივ, ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

ამასთანავე, ჩვენი პასუხისმგებლობაა, კანონის მე-7 მუხლის შესაბამისად, ჩატარებული პროცედურების საფუძველზე, გამოვთქვათ მოსაზრება საქმიანობის მიმოხილვის ანგარიშის ამ კანონთან შესაბამისობაზე და არსებითი უზუსტობების შემთხვევაში მათ არსზე, ასევე, განვაცხადოთ მმართველობით ანგარიშგებაში (საქმიანობის მიმოხილვაში) კანონით განსაზღვრული რაიმე ინფორმაციის წარმოუდგენლობის შემთხვევაში.

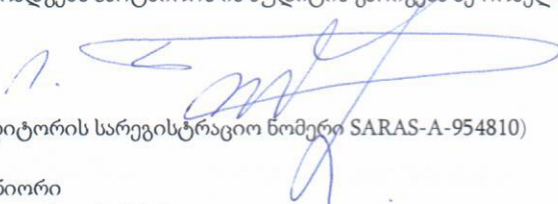
სპეციალური დანიშნულების აუდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების შემდეგ მომხდარი მოვლენების ეფექტს. ამ მოვლენების ეფექტი, რომელიც მოცემულია მმართველობით ანგარიშში (საქმიანობის მიმოხილვაში), არ არის აუდირებული ჩვენ მიერ.

ჩვენი მოსაზრება მმართველობით ანგარიშზე (საქმიანობის მიმოხილვაზე)

აუდიტორის პასუხისმგებლობის პირველ პარაგრაფთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

აუდიტორის პასუხისმგებლობის მეორე პარაგრაფთან დაკავშირებით მოგახსენებთ რომ, ჩვენი აზრით, მმართველობითი ანგარიშგების (საქმიანობის მიმოხილვის) კანონით განსაზღვრული ნაწილები, კომპანიის საქმიანობის მოცულობისა და სირთულის გათვალისწინებით, შეესაბამება კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით.

ივანე ჯელია წარმოადგენს პარტნიორს იმ აუდიტის გარიგებაზე რომელზედაც გაიცა წინამდებარე აუდიტის დასკვნა.

ივანე ჯელია (აუდიტორის სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-954810)

მმართველი პარტნიორი

შპს „ბეიკერ ტილი ჯორჯია“ - ს სახელით

2021 წლის 29 სექტემბერი

თბილისი, საქართველო

დამსაქმებლის არასახელმწიფო საპენსიო სქემა

2020 წელს საპენსიო სქემის წლიური მომგებიანობა იყო +10.14%. შექმნის დღიდან საპენსიო სქემის წლიური მომგებიანობა არის +9.78%, ხოლო მოგება 2,294,804 ლარამდე გაიზარდა.

საპენსიო სქემის მონაწილეთა რაოდენობა 2020 წლის ბოლოს - 587 მონაწილე (73%)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია 2019-2020 წლებში შპს „საქაერონავიგაციის“ არასახელმწიფო საპენსიო ფონდის ფინანსური მდგომარეობა და საპენსიო სქემის ძირითადი კატეგორიების მიხედვით მოყვანილია სტატისტიკური მონაცემები.

	31/12/2020	31/12/2019
ფინანსური მდგომარეობა		
საპენსიო სქემის კაპიტალი	2,001,030	3,001,392
სადაზღვევო ტექნიკური რეზერვები	14,784,337	9,604,594
სოციალური შენატანები	4,118,815	3,520,171
ბაღახდილი სარგებელი	129,508	157,939
საინვესტიციო მოგება	1,190,435	671,030
სოციალური შენატანები		
დამსაქმებლის სოციალური შენატანი (%)	18.0%	18.0%
მონაწილის სოციალური შენატანი (%)	7.0%	7.0%
ბენეფიციარები	1	-
ბაღახდილი სარგებელი/მონაწილეთა რაოდენობა	8	11
მონაწილეები	587	578
საინვესტიციო მოგება		
საინვესტიციო მოგება შექმნის დღიდან	2,294,804	1,104,369
ბაჭლიშრებული მომგებიანობა შექმნის დღიდან	9.8%	9.5%
პერიოდის მომგებიანობა	10.1%	9.3%

▶ საპენსიო სქემის 2019 წლის ანგარიშის სრული ვერსია იხილეთ შემდეგ ვებ-გვერდზე

შპს „საქაერონავიგაციის“ არასახელმწიფო საპენსიო სქემა წარმოადგენს დამსაქმებლის პროფესიულ სქემას, სადაც განსაზღვრულია შენატანების ოდენობა და დამფუძნებლის ვალდებულება შექმნას მონაწილეთა სახელობითი საპენსიო დანაგროვი და მის ხარჯზე რეგულარულად გასცეს პენსიები სქემის წესისა და მონაწილესთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე.

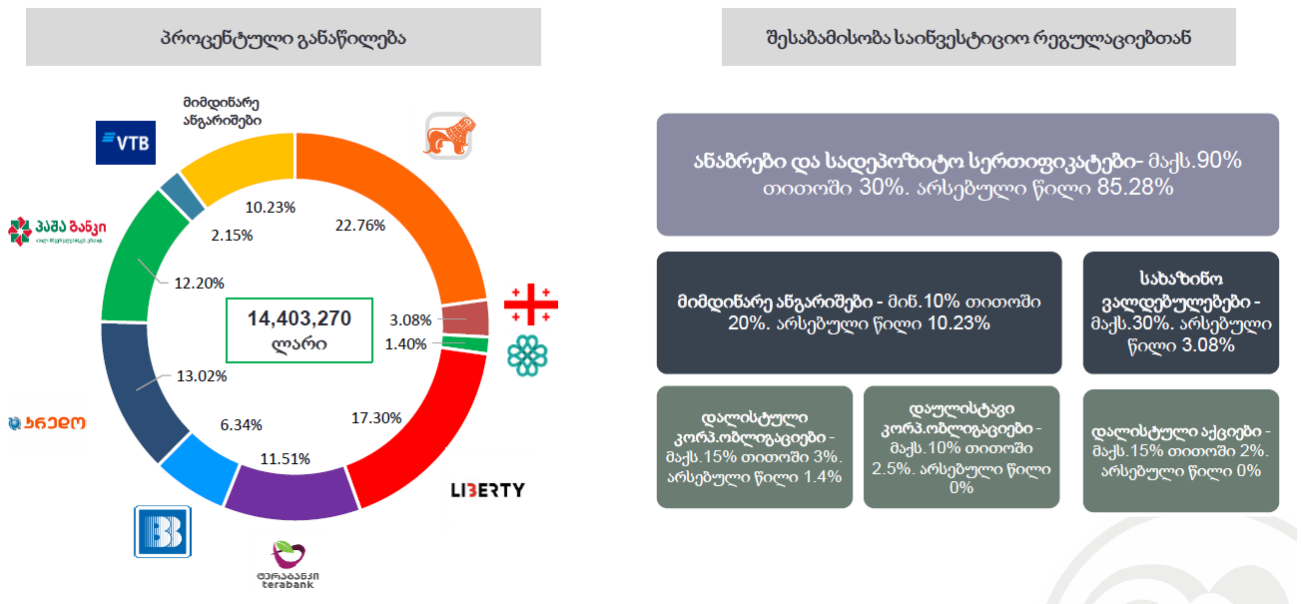
საპენსიო სქემა იმართება შპს „საქაერონავიგაციის“ არასახელმწიფო საპენსიო სქემის წესის შესაბამისად. საპენსიო სქემა არ წარმოადგენს დამოუკიდებელ იურიდიულ პირს, საკანონმდებლო და საგადასახადო მიზნებიდან გამომდინარე და მისი ადმინისტრირება ხორციელდება შპს „საქაერონავიგაციის“ სტრუქტურული ერთეულის, არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ.

▶ **საპენსიო სქემის სამეთვალყურეო საბჭო** საპენსიო სქემის მართვის უმაღლესი ორგანოა, რომელიც ზედამხედველობს შპს „საქაერონავიგაციის“ საპენსიო სქემის მონაწილეთა არასახელმწიფო პენსიებით უზრუნველყოფას და იცავს მათ ინტერესებს არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის შესახებ კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, ადგენს საპენსიო სქემის წესებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

▶ **საინვესტიციო კომიტეტი** წარმოადგენს შპს „საქაერონავიგაციის“, როგორც არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებლის, მიერ შექმნილ მმართველ ორგანოს, რომელსაც შპს „საქაერონავიგაციის“ არასახელმწიფო საპენსიო სქემის აქტივებით განხორციელებული ინვესტიციების ზედამხედველობა ევალება.

▶ **აქტივების მმართველი კომპანია** - ჩატარებული კონკურსის შედეგად გაფორმდა საპენსიო აქტივების მართვის ხელშეკრულება აქტივების მმართველ კომპანიასთან (სს „გალტ & თაგარტი“). აქტივების მმართველი კომპანიის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ შემდეგ ვებგვერდზე: www.galtandtaggart.com

▶ **საინვესტიციო სტრატეგია** საპენსიო სქემის საინვესტიციო პოლიტიკის გრძელვადიანი მიზანი არის უზრუნველყოს საპენსიო აქტივების სტაბილურობა. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად და საქართველოში არსებული კაპიტალის ბაზრის სტრუქტურის გათვალისწინებით საპენსიო სქემის აქტივები განთავსებულია მხოლოდ ქვეყნის შიგნით ოთხი სახის ფინანსურ ინსტრუმენტში: სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები, კორპორაციული ობლიგაციების, დეპოზიტები და მოთხოვნამდე ანაბარი.

საპენსიო სქემის დაფუძნებიდან და 2020 წლის განმავლობაში განხორციელებული ინვესტიციები სრულ შესაბამისობაშია საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის მიერ დადგენილ ზღვრულ ნორმებთან.

ფინანსური ანგარიშები

წლიური ანგარიში

საქართველოში ბუღალტრული აღრიცხვა და ფინანსური ანგარიშგება რეგულირდება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით და უნდა შეესაბამებოდეს ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს.

აღნიშნული კანონის მიხედვით შპს „საქაერონავიგაცია“ როგორც სააერნოსნო მომსახურების მიმწოდებელი და არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებელი კომპანია მიეკუთვნება პირველი კატეგორიის საწარმოს და საზოგადოებრივი დაინტერესების პირს და ამ კანონის მოთხოვნების შესაბამისად ბუღალტრულ აღრიცხვას და ფინანსურ ანგარიშგებას აწარმოებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) მიხედვით.

როგორც არასახელმწიფო საპენსიო სქემის დამფუძნებელი კომპანია ამზადებს საპენსიო სქემის სპეციალური დანიშნულების ფინანსურ ანგარიშგებას საერთაშორისო ბუღალტრული აღრიცხვის 26-ე სტანდარტის საფუძველზე.

კომპანია საერთაშორისო თუ ადგილობრივი ინსტიტუციონალური ერთეულებისათვის ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ფორმატში ამზადებს და დადგენილ ვადებში წარადგენს ასევე სხვადასხვა შინაარსის ფინანსურ ანგარიშებს.

საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების შესაბამისად მომზადებული აუდიტებული ფინანსური ანგარიში კომპანიისათვის და კომპანიის ფინანსებით დაინტერესებული მხარეებისათვის წარმოადგენს სხვადასხვა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაციის ერთმანეთთან შედარებისა და შესაბამისობის დადგენის მიზნით გადამოწმების საშუალებას იძლევა.

2014 წლიდან საქართველოს ევროპის სააერნოსნო მომსახურების უსაფრთხოების საერთაშორისო ორგანიზაციაში (Eurocontrol) გაწევრიანების შემდეგ შპს „საქაერონავიგაცია“ გახდა საჰაერო მოძრაობის მართვაზე გაწეული ხარჯების ეფექტიანობის ევროპაში არსებული შეფასების სისტემის ინტეგრირებული ნაწილი, რომელიც 38 სააერნოსნო მომსახურების საწარმოს აერთიანებს და დადგენილი მეთოდოლოგიით ყოველწლიურ ანგარიშში ახდენს დანახარჯთა ეფექტიანობის შეფასებას ფინანსურ დანახარჯთა ეფექტიანობის ინდიკატორის გამოყენებით. 2019 წლის მონაცემებით ფინანსურ დანახარჯთა ეფექტიანობის მაჩვენებელი ევროპის საშუალო მაჩვენებელს 1 პროცენტით აღემატება.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	31.12.2020	31.12.2019 (ჩასწორებული)	01.01.2019 (ჩასწორებული)
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	6	143,666	155,458	142,949
არამატერიალური აქტივები	7	2,329	3,348	2,236
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის		5	520	1,865
შეზღუდული ფულადი სახსრები	8	2,000	2,000	2,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები		148,000	161,326	149,050
მოკლევადიანი აქტივები				
სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები	9	5,596	5,451	4,454
საგაჭრო დებიტორული დავალიანება და სხვა აქტივები	10	15,028	13,812	13,313
სესხის ფარგლებში შეზღუდული ფულადი სახსრები	11	816	-	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	35,215	6,604	18,401
სულ მოკლევადიანი აქტივები		56,655	25,867	36,168
სულ აქტივები		204,655	187,193	185,218
ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი				
საკუთარი კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი		37,184	37,184	37,231
გაუნაწილებელი მოგება		108,005	136,665	135,273
სულ საკუთარი კაპიტალი		145,189	173,849	172,504
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
გრძელვადიანი სესხები	13	41,058	5,183	5,398
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		41,058	5,183	5,398
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
საგაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	14	11,844	6,749	6,012
მოკლევადიანი სესხები	13	5,766	456	382
მიღებული ავანსები		798	956	922
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		18,408	8,161	7,316
სულ ვალდებულებები		59,466	13,344	12,714
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		204,655	187,193	185,218

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

		31.12.2020 დასრულებული წლისთვის	31.12.2019 დასრულებული წლისთვის (ჩასწორებული)
	შენიშვნა		
ამონაგები	15	49,311	74,195
სხვა მოგება (ნეტო)	16	593	1,760
პერსონალის ანაზღაურება	17	(43,001)	(39,897)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები		(16,500)	(14,419)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	18	(19,677)	(20,032)
ფინანსური მოგება/(ზარალი) (ნეტო)	19	614	(215)
მიმდინარე წლის მოგება (ზარალი)		(28,660)	1,392
სულ მიმდინარე წლის სრული შემოსავალი/(ზარალი)		(28,660)	1,392

საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (ჩასწორებული)	37,231	135,273	172,504
2019 წლის სრული შემოსავალი (ჩასწორებული)	-	1,392	1,392
საწესდებო კაპიტალის ნეტო შემცირება	(47)	-	(47)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (ჩასწორებული)	37,184	136,665	173,849
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (ჩასწორებული)	37,184	136,665	173,849
2020 წლის სრული ზარალი	-	(28,660)	(28,660)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	37,184	108,005	145,189

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

	31.12.2020 დასრულებული წლისთვის	31.12.2019 დასრულებული წლისთვის
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		
მომხმარებლებისგან მიღებული ფულადი სახსრები	48,748	78,864
მომწოდებლებისა და მომუშავეებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები, მათ შორის, გადახდილი გადასახადები	(55,075)	(62,442)
ოპერირებიდან დაგენერირებული ფულადი სახსრების ნეტო / (ოპერირებისათვის გამოყენებული ფულადი სახსრები ნეტო)	(6,327)	16,422
გადახდილი პროცენტი	(834)	(113)
საპროცენტო შემოსავალი	661	637
საოპერაციო საქმიანობით წარმოქმნილი ნეტო ფულადი სახსრები / (საოპერაციო საქმიანობისათვის გადახდილი ფულადი სახსრები ნეტო)	(6,500)	16,946
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	27
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(2,751)	(27,869)
საინვესტიციო საქმიანობისთვის გამოყენებული ნეტო ფულადი სახსრები	(2,751)	(27,842)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან		
სესხების მიღება	38,057	-
სესხების გადახდა	(1,459)	(1,236)
საფინანსო საქმიანობით წარმოქმნილი / (საფინანსო საქმიანობისთვის გამოყენებული) ნეტო ფულადი სახსრები	36,598	(1,236)
ფულადი სახსრებისა და მისი ეკვივალენტების ნეტო ზრდა / (შემცირება)	27,347	(12,132)
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	8,604	20,401
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული შედეგი ფულად სახსრებსა და მის ეკვივალენტებზე	2,080	335
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	38,031	8,604

**საქართველოს
საქაერონავიგაცია**

სექტემბერი 2021 - © საქართველოს სააერონავიგაციო მომსახურების პროვაიდერი საწარმო (შპს „საქაერონავიგაცია“)

წინამდებარე ანგარიში გამოქვეყნებულია შპს „საქაერონავიგაციის“ მიერ საინფორმაციო მიზნებისთვის. ანგარიშის გამოყენება შეიძლება ნაწილობრივ ან მთლიანად, იმ პირობით, რომ წყაროდ მითითებული იქნება შპს „საქაერონავიგაცია“ და არ მოხდება ანგარიშის გამოყენება კომერციული მიზნებისთვის (მაგ. ფინანსური მოგებისთვის) . დოკუმენტში წარმოდგენილი ინფორმაცია არ შეიძლება შეიცვალოს შპს „საქაერონავიგაციის“ წინასწარი წერილობითი ნებართვის გარეშე.

WWW.AIRNAV.GE

